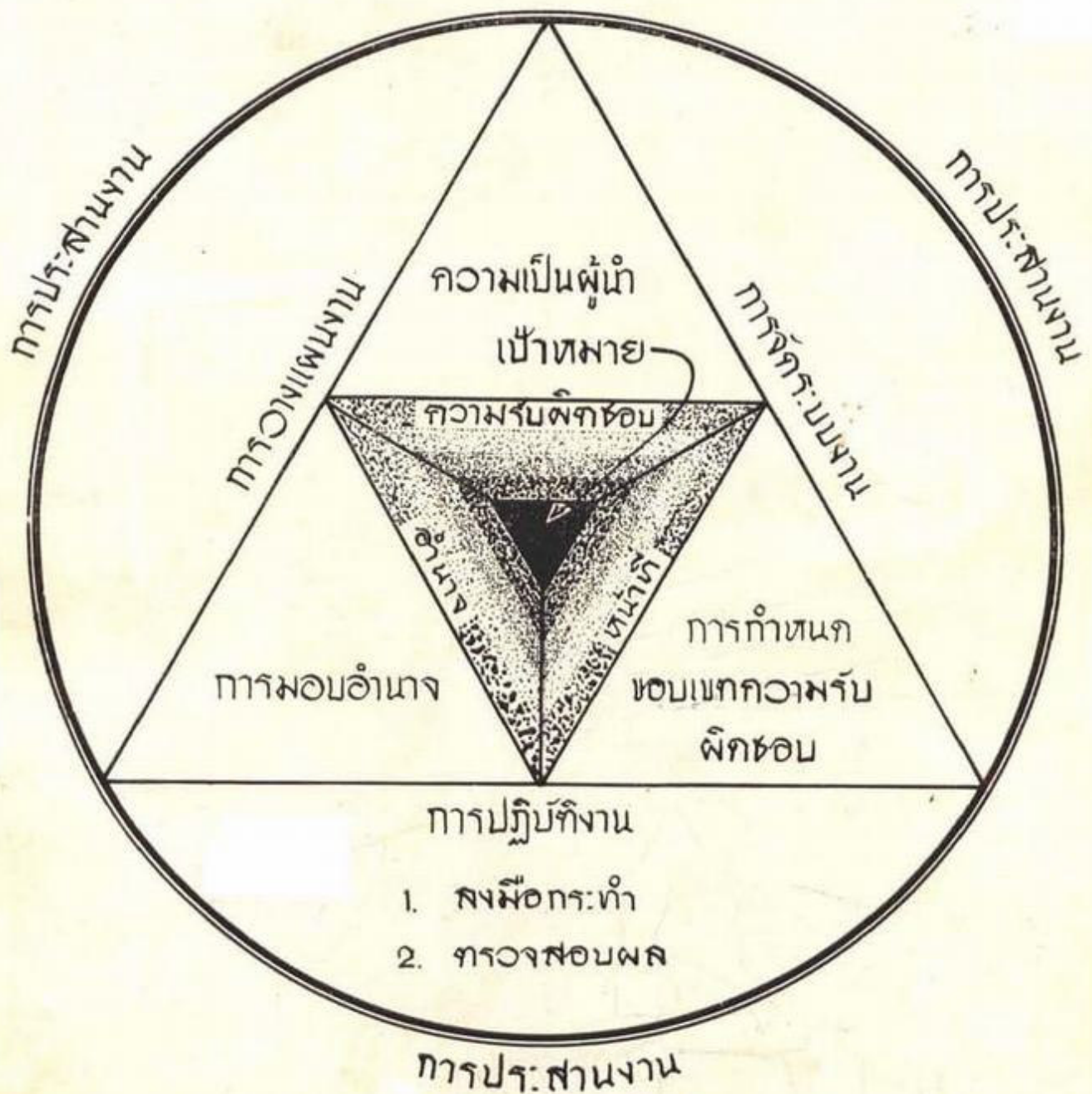

วารสารข้าราชการ

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๑๓

ฉบับที่ ๑๐

ตุลาคม ๒๕๑๑

๒๕ ตุลาคม
๑๑ ๑๑ ๑๑

จากปก:

หน้าที่มูลฐานของหัวหน้างาน มีอยู่
๓ ประการ คือ:--

๑. การวางแผนงาน (Planning)
๒. การจัดระบบงาน (Organizing)
๓. การปฏิบัติงาน (Operating)

การวางแผนงาน คือ การกำหนดเป้าหมาย

การจัดระบบงาน ได้แก่การทำให้การปฏิบัติงาน
เป็นไปโดยราบรื่นและบรรลุเป้าหมาย

การปฏิบัติงาน คือ การลงมือกระทำ และตรวจ
สอบผลให้เป็นไปตามแผนและเป้าหมาย

เจ้าของและคณะกรรมการดำเนินงาน
บริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ.

ประธาน

พันเอกจินดา ๓ สงขลา เลขานุการ ก.พ.

รองประธาน

นายประวิทย์ วัฒนกร รองเลขานุการ ก.พ.
นายไสรจ สุธวิฑูรย์ รองเลขานุการ ก.พ.

กรรมการ

ผู้อำนวยการกอง และหัวหน้ากอง
สำนักงาน ก.พ.

วารสารข้าราชการ

ที่ปรึกษา

เลขานุการ ก.พ.
รองเลขานุการ ก.พ.

ผู้จัดการ

พันตรี อรรถ วิชัยกุล

บรรณาธิการ

นายสำราญ ธารราษฎร์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

ดร. วิลาศ สิงห์วิสัย

กองบรรณาธิการ

นายสมศักดิ์ เจริญกุล นายประเชษฐ วาดกลิ่นหอม
นายประสิทธิ์ กิตติสิทธิ์ ดร. อาทิตย์ อรุณรัตน์
นายพิศ ๓ ถกลาง นายอดุล บุญประกอบ
นายเสริมสุข โกวิทวานิช นายชุมพล ศิลปอาษา

ระเบียบการบอกรับ

วารสารข้าราชการกำหนดออกเดือนละฉบับ ค่าบำรุงรวมค่าส่งปีละ ๓๕ บาท บอกรับพร้อมกับส่งเงิน
ล่วงหน้าไปยัง “ผู้จัดการวารสารข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก ข้างทำเนียบรัฐบาล พระนคร” สั่งจ่าย
เงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน สำหรับในพระนครส่งทางโทรศัพท์ ๘๑๕๕๕๕ หรือ ๘๑๓๓๓๓ ต่อ ๓๕ ได้

พิมพ์ที่ ไทยพิมพ์ — โรงพิมพ์อักษรสารการพิมพ์ ๑๒ ถนนบำรุงเมือง ตอนวัดสระเกศ พระนคร โทร. ๘๑๒๓๒๐
นายสิทธิชัย ปริกัมส์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๑

สารบัญ

อะไรใหม่	หน้า
กฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจ	4
ข่าวข้าราชการ	4
ข่าวสอบ	9
วิชาการ	
การกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ	โดย พิศล ณ ถลาง 11
หัวหน้าแบบไหนดี	โดย นาวาอากาศเอก ถนน พัทธราภา 19
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ต่อ)	โดย จำนง เฉลิมฉัตร 22
ภาษา	
ปัญชรภาษาไทย	โดย สมปอง พริยกิจ 25
กฎหมาย ระเบียบ	รวบรวม โดย สายบัว พุ่มแดง (๑)
ตอบปัญหา	
ปัญหากฎหมาย ระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน	
	ตอบโดย เจ้าหน้าที่สำนักงาน ก.พ. 31
ปัญหาคลัง	ตอบโดย เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง 39
ปกิณกะ	
ถ้อยแถลง	3
หลักการทำดี และอวดความดี	โดย เทียน สุพยากรณ์ 38
อนุทินข้าราชการ	โดย ‘บุลย์ อินทวิชา’ 45
จะปฏิบัติอย่างไรดี	โดย “ธรรมสาวก” 52
จดหมายถึงบรรณาธิการ	59

ถ้อยแถลง

รัฐบาลได้พิจารณากำหนดงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๒ มียอดทั้งสิ้น ๕๓,๕๖๐ ล้านบาทแล้ว ปรากฏว่าสูงกว่างบประมาณปี ๒๕๑๑ ๒,๖๕๘ ล้านบาท (งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๑ มียอดรวมทั้งสิ้น ๕๐,๙๐๒ ล้านบาท) งบประมาณที่สูงขึ้นนี้แสดงให้เห็นว่า งานของรัฐกำลังขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ แต่อย่างไรก็ตาม ความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารงานของรัฐจะมากหรือน้อย ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของข้าราชการซึ่งเปรียบเหมือนตัวจักรกลของการบริหารเป็นสำคัญ วารสารข้าราชการจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รัฐบาล นักบริหาร และหัวหน้างานทุกระดับ จะสามารถใช้งบประมาณด้วยความรอบคอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและประเทศชาติอย่างเต็มที่ วิธีหนึ่งที่จะช่วยให้หัวหน้างานทั้งหลายใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ คือ ได้ผลงานมากโดยใช้น้ำมันน้อยที่สุด ก็โดย การปฏิบัติตามหลักหน้าที่มูลฐานของหัวหน้างาน ที่ได้แสดงและอธิบายไว้แล้วในภาพหน้าปก

บรรณาธิการ

อะไรใหม่

กฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจ

มีกฎหมายและระเบียบที่น่าสนใจประกาศใช้ดังนี้:—

๑. พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวงกรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยยกเลิกสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาขึ้นแทน

๒. พ.ร.บ. โอนกิจการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๑

๓. พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยแก้ไขเฉพาะมาตราที่เกี่ยวข้องกับการยกเลิกสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดตั้งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาขึ้นแทน เพื่อให้สอดคล้องกับความใน พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวง ทบวงกรม ฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๑๑

๔. พ.ร.บ. เงินประจำตำแหน่ง เงินค่ารับรอง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และเบี้ยประชุมของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทน หรือกรรมการ พ.ศ. ๒๕๑๑

๕. พ.ร.ฎ. ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยเพิ่มค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการขึ้นให้เหมาะสมกับภาวะการครองชีพ

๖. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องแบ่งส่วนราชการสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีใหม่

๗. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมปศุสัตว์ กรมการขนส่งทางบก และสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๘. กฎ ก.พ. ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือน และการเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๘ (พ.ศ. ๒๕๐๔) เกี่ยวกับการนับเวลาราชการ เพื่อการเลื่อนเงินเดือน

๙. คณะรัฐมนตรี สนับสนุน ให้ ข้าราชการ เป็นสมาชิกสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทยได้

๑๐. ก.พ. ได้วาง หลักเกณฑ์การ กำหนดอันดับเงินเดือนเฉพาะชั้นโทว่า เฉพาะตำแหน่งที่ ก.พ. ได้เคยกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นโท อันดับ ๒ หรืออันดับ ๓ ตามอัตราเงินเดือนในบัญชีเดิมไว้แล้ว กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ไม่ต้องขอให้ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นอันดับ ๒ หรืออันดับ ๓ อีก

๑๑. ก.พ. ได้กำหนดการเทียบเงินเดือนข้าราชการทหาร และข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม กับชั้น อันดับ และขั้นเงินเดือนของข้าราชการพลเรือน ตามความในมาตรา ๓๐ วรรคท้าย แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ใหม่

(รายละเอียดอยู่บนหน้าพิเศษกลางเล่ม)

ข่าวข้าราชการ

สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

แต่งตั้ง นายวัช แสงไชย หัวหน้าแผนกแผนงานส่วนกลาง กองงานสืบสวน ส่วนตรวจราชการ ให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าแผนกการทั่วไป กองตรวจราชการ ส่วนตรวจราชการ

ตั้งแต่วันที่ ๕ ก.ย. ๒๕๑๑

รับโอน นายจรูญ พิงทรัพย์ ช่างโท กอง
ก่อสร้าง กรมโยธาเทศบาล กระทรวงมหาดไทย มาบรรจุ
และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าแผนกงาน ส่วนกลาง
กองงานสืบสวน ส่วนตรวจราชการ
ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๑๑

สำนักงานคณะกรรมการตรวจสอบการ ปฏิบัติเกี่ยวแก่ภาษีอากร

แต่งตั้ง นายเฉียบ กนิษฐสุต ให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ตรวจสอบภาษีอากรเขต
ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๑๑

สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

เลื่อน
นายชลิต สุวรรณเพ็ชร ประจำแผนก กองตรวจ
เงินส่วนภูมิภาค ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๑ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายศิลป์ เมืองกรฐ ประจำแผนกสารบรรณ
สำนักงานเลขานุการ ขึ้นเป็นชั้นโท และแต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งผู้ช่วยกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน
กรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ ๘ จังหวัดนครราชสีมา
ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ก.ย. ๒๕๑๑

สำนักงาน ก.พ.

แต่งตั้ง นายวิญญู อุบลชลเขตต์ ให้ดำรง
ตำแหน่งบุคลากรโท กองระเบียบข้าราชการ
ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๑๑

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ออก นายเทอด สุปรีชากร ศาสตราจารย์
แผนกวิชาการจัดการป่าไม้คณะวนศาสตร์ ลาออกจาก
ราชการเพราะรับราชการนาน เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม
๒๕๑๑

มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

แต่งตั้ง
นางสุขสงบ บัวสรวง เกษักรโท โรงพยาบาล
ศิริราช ให้ดำรงตำแหน่งเกษักรโท โรงพยาบาล
รามธิบดี

นายมานิต รุจิเมธภาส ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์
โท คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์
นายกอง สมิงชัย พนักงานวิทยาศาสตร์โท ให้
ดำรงตำแหน่งครูโท

นางกฤษณา วังสีพรหมณกุล อาจารย์โท แผนก
สุขาภิบาลวิศวกรรม ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท แผนก
บริหารงานสาธารณสุข

นายภาณุ สิทธิสมวงศ์ อาจารย์โท แผนกโรค
ระบาดวิทยา ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท แผนกไมโคร-
ไบโอโลยี

นางบุพา อุดมศักดิ์ อาจารย์เอก แผนกบริหาร
งานสาธารณสุข ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์เอก แผนก
สุขศึกษา

แพทย์หญิงศรีสำอางค์ แก้ววิจิตร อาจารย์เอก
แผนกบริหารงานสาธารณสุข ฯ ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์
เอก แผนกอนามัยแม่และเด็ก

แพทย์หญิงเฉลิม น้อมศิริ อาจารย์เอก แผนก
บริหารงานสาธารณสุข ฯ ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์เอก
แผนกอนามัยแม่และเด็ก

แพทย์หญิงบรรจง สืบสมาน อาจารย์โท แผนก
บริหารงานสาธารณสุข ฯ ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท
แผนกอนามัยแม่และเด็ก

นายแพทย์สมชาย สุพันธ์วิช อาจารย์โท แผนก
บริหารงานสาธารณสุข ฯ ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท
แผนกโรคระบาดวิทยา

นายสมจิตต์ สุพรรณทัศน์ อาจารย์โท แผนก
บริหารงานสาธารณสุข ฯ ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท แผนก
สุขศึกษา

น.ส. ประภาเพ็ญ ไชยวิเศษ อาจารย์โท แผนก
บริหารงานสาธารณสุข ฯ ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท
แผนกสุขศึกษา

นายแพทย์โชติ บุรณกาล อาจารย์เอก แผนก
โรงเรียนพยาบาลสาธารณสุข ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์
เอก แผนกวิทยาศาสตร์สุขภาพ

นายแพทย์พิพัฒน์ จุลฤกษ์ อาจารย์เอก แผนก
โรงเรียนพยาบาลสาธารณสุข ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์
เอก แผนกปาราศิทยา

ร.อ. สุขพัฒน์ พงษ์รอนันต์ อาจารย์โท แผนก
โรงเรียนพยาบาลสาธารณสุข ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท
แผนกบริหารงานสาธารณสุข ฯ

นายพิชิต สกุดพราหมณ์ อาจารย์โท แผนก
โรงเรียนพยาบาลสาธารณสุข ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท
แผนกวิทยาศาสตร์สุขภาพ

นางปราณี ตันประเสริฐ พยาบาลสาธารณสุข
แผนกโรงเรียนพยาบาลสาธารณสุข ให้ดำรงตำแหน่ง
อาจารย์โท แผนกเคมี

นางจิราภรณ์ สุภาวดี นักวิทยาศาสตร์โท แผนก
ไมโคร-ไบโอโลยี ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์โท แผนกเคมี

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๑๑

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

แต่งตั้ง

นายประชิด ณ บางช้าง ให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์
โท คณะสังคมศาสตร์

นายมนต์ชัย นินนาทนนท์ ให้ดำรงตำแหน่ง
อาจารย์โท คณะมนุษยศาสตร์

ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๒๕๑๑

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง

แต่งตั้ง

นายรวม สัมมาทิต ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. นนทบุรี

นายกุหลาบ มั่นเข้มทอง ให้ดำรงตำแหน่ง
พนักงานคูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. ปทุมธานี

นายสุชน พานทอง ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการ จ.ว. สิงห์บุรี

นายนิกุล สุเจริญ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงานคู
เงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. อ่างทอง

นายบุญฤทธิ์ พิชัยพงษ์ ให้ดำรงตำแหน่ง
พนักงานคูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. ชลบุรี

นายวิบูลย์ ว่องนาวี ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. นครนายก

นายชัยศักดิ์ จันทมนตร์ ให้ดำรงตำแหน่ง
พนักงานคูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. สกตนคร

นายชิน วิไลศิริ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงานคูเงิน
โท ที่ทำการคลัง จ.ว. แม่ฮ่องสอน

นายบุญเจียร ทิพสุตร ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. น่าน

นายพิทักษ์ สุทธานันต์ ให้ดำรงตำแหน่ง
พนักงานคูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. ตาก

นายประหยัด ไหวดี ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. กำแพงเพชร

นายโสภณ กะเหลียงเปา ให้ดำรงตำแหน่ง
พนักงานคูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. อุทัยธานี

นายสาคร บุญยปรีย์ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. พิจิตร

นายวิชิต จานง ให้ดำรงตำแหน่งพนักงานคูเงิน
โท ที่ทำการคลัง จ.ว. ประจวบคีรีขันธ์

นายประมวล วิจิตรโชติ ให้ดำรงตำแหน่ง
พนักงานคูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. สมุทรสงคราม

นายเฉลียว ศิริพิบูลย์ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. สมุทรสาคร

นายมานพ พัทธัมย์ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. กระบี่

นายอร่าม เรืองวุฒิ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. ตพบุรี

นายบรรจง เจริญนารถ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
งานคูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. หนองคาย

นายอุ้น เนื่องจากใจ ให้ดำรงตำแหน่งพนักงาน
คูเงินโท ที่ทำการคลัง จ.ว. ระนอง

นายสมศักดิ์ สุขุมิต ให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้า
แผนก แผนกเอกสารบัญชี กองบัญชีและสถิติ

ตั้งแต่วันที่ ๕ ส.ค. ๒๕๑๑

นางวันส เกตกะโกมล ผู้ช่วยคลังจังหวัดโท
จ.ว. นครนายก ให้ดำรงตำแหน่งนักบัญชีโท แผนก
เตรียมเอกสารส่วนกลาง กองบัญชีและสถิติ

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๑๑

กรมศุลกากร

แต่งตั้ง

นายวุฒิชัย พงษ์ประสิทธิ์ ให้ดำรงตำแหน่ง
เศรษฐกรโท กองวิชาการ

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๑๑

นายเชิญ อภิบาลศรี พนักงานตราภาษีให้
ดำรงตำแหน่งรองอธิบดี

นายรังสิต พันธมุตต์ ผู้อำนวยการกอง กอง
เก็บอากร ให้ดำรงตำแหน่งศุลกากรเขตพิเศษ เขต ๑
(สงขลา)

ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๑

กรมสรรพากร

แต่งตั้ง

นายสมัคร เข้มมรักษา สมุห์บัญชีอำเภอโท
อำเภอท่าศาลา จ.ว. นครศรีธรรมราช ให้ดำรงตำแหน่ง
สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จ.ว.
นครศรีธรรมราช

นายฉัตรชัย จิมดวงษ์ สมุห์บัญชีอำเภอโท
อำเภอเมืองสขลา จ.ว. นครศรีธรรมราช ให้ดำรงตำแหน่ง
สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอทุ่งใหญ่ จ.ว. นครศรี
ธรรมราช

นายสมกิจ จามิกรณ์ สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอ
ลานสกา จ.ว. นครศรีธรรมราช ให้ดำรงตำแหน่ง
สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอสขลา จ.ว. นครศรีธรรมราช

นายเมธี ภัทรธรรมกุล สมุห์บัญชีอำเภอโท
อำเภอทุ่งสง จ.ว. นครศรีธรรมราช ให้ดำรงตำแหน่ง
สมุห์บัญชีอำเภอโท อำเภอลานสกา จ.ว. นครศรี
ธรรมราช

ตั้งแต่วันที่ ๑ ส.ค. ๒๕๑๑

นายเชาว์ พิทักษ์ทรัพย์ สมุหบัญชีอำเภอโท
อำเภอป่าโมกข์ จ.ว. อ่างทอง ให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชี
อำเภอโท อำเภอปากพลี จ.ว. นครนายก

นายสมบัติ ปันรอด สมุหบัญชีอำเภอโท อำเภอ
ปากพลี จ.ว. นครนายก ให้ดำรงตำแหน่งสมุหบัญชี
อำเภอโท อำเภอป่าโมกข์ จ.ว. อ่างทอง

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๑๑

ออก นายบัว ไทบุคดี สมุหบัญชีอำเภอโท
อำเภอตระการพืชผล จ.ว. อุบลราชธานี ลาออกจาก
ราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญ เหตุรับราชการนาน

ตั้งแต่วันที่ ๗ ส.ค. ๒๕๑๑

กระทรวงเกษตร

สำนักงานปลัดกระทรวง

แต่งตั้ง นายสุชาติ เชื้อวสกุล ให้ดำรงตำแหน่ง
พนักงานการต่างประเทศโท กองการเกษตรต่างประเทศ

ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ส.ค. ๒๕๑๑

กรมกสิกรรม

แต่งตั้ง

นายสตุติ เหลืองอรุณ ให้ดำรงตำแหน่งนัก
กสิกรรมโท แผนกทดลองและบำรุง กองการยาง

นายสมภาค สติพงษ์ ให้ดำรงตำแหน่งนัก
กสิกรรมโท แผนกโรคพืช กองพืชพันธุ์

นายอัมพร คมสัน ให้ดำรงตำแหน่งนักกสิกรรมโท
แผนกตรวจและกักกันโรคพืช

ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๑๑

กรมประมง

แต่งตั้ง

น.ส. อัมพันธ์ เหลือสินทรัพย์ ให้ดำรงตำแหน่ง
นักวิทยาศาสตร์โท แผนกปลา กองสำรวจและค้นคว้า
ตั้งแต่วันที่ ๑ ก.ย. ๒๕๑๑

นายสำราญ สุขมาก ประมงจังหวัดนครศรี
ธรรมราช ให้ดำรงตำแหน่งประมงจังหวัดสงขลา

นายภมรทวี ชุนไป ประมงจังหวัดสมุทรปราการ
ให้ดำรงตำแหน่งประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

นายเกรียงศักดิ์ ไกรเลิศ ประมงจังหวัดอ่างทอง
ให้ดำรงตำแหน่งประมงจังหวัดสมุทรปราการ

ตั้งแต่วันที่ ๑ ต.ค. ๒๕๑๑

กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

สำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ

แต่งตั้ง

เรืออากาศเอก รัตนะ พุ่มเล็ก นายช่างโท กอง
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ให้ดำรงตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์
โท กองปฏิบัติการปฏิบัติ

นายโกศล ภูพิสิฐ นักวิทยาศาสตร์โท กอง
ปฏิบัติการปฏิบัติ ให้ดำรงตำแหน่งนายช่างโท กองอุปกรณ์
อิเล็กทรอนิกส์

ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๑๑

กรมชลประทาน

รับโอน นายธงชัย โชติช่วง อาจารย์โท แผนก

วิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ มาดำรงตำแหน่งนายช่างโท แผนก
คำนวณชลประทาน กองวิชาการ

ตั้งแต่วันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๑๑

ข่าวสอบ

มีส่วนราชการต่อไปนี้ ได้รับอนุมัติให้มียกตำแหน่งเพิ่มขึ้นเพื่อบรรจุผู้ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ เชิญผู้สนใจติดตามประกาศรับสมัครสอบได้ที่ สำนักงาน ก.พ. หรือส่วนราชการต่างๆ เหล่านั้นโดยตรงต่อไป

ส่วนราชการ	ปริญญาหรือประกาศนียบัตร	ชื่อตำแหน่ง	จำนวน
ส.น.ป. อุตสาหกรรม กรมธนารักษ์ กรมทะเบียนการค้า การพลังงานแห่งชาติ สำนักงานเร่งรัด พัฒนาชนบท กรมทางหลวง	ก. <u>ปริญญาวิชาชีพ</u>		
	ปริญญาทางวารสารศาสตร์	ประจำแผนก	๑
	ปริญญาทางการบัญชี หรือทางพาณิชยศาสตร์	พนักงานบัญชีตรี	๑
	ปริญญาทางพาณิชยศาสตร์ หรือทางการบัญชี	—,—	๑
	ปริญญาทางวิทยาศาสตร์ สาขาคณิตศาสตร์ หรือฟิสิกส์ หรือวิทยาศาสตร์ทั่วไป	นักวิทยาศาสตร์ตรี	๒
	ปริญญาทางวิศวกรรมศาสตร์ สาขาชลศาสตร์ หรือสาขาวิศวกรรมโยธา	นายช่างตรี	๑
	ปริญญาทางช่างชลประทาน หรือวิศวกรรม- ศาสตร์ สาขาวิศวกรรมโยธา	—,—	๒
	ปริญญาทางกฎหมาย	พนักงานจัดหาที่ดินตรี	๒
	ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์ หรือพาณิชยศาสตร์ (สถิติ) หรือปริญญาทางเศรษฐศาสตร์สหกรณ์ หรือ วิทยาศาสตร์ (คณิตศาสตร์) หรือทางศิลปศาสตร์ (คณิตศาสตร์)	นักสถิติตรี	๑
	ปริญญาโททางวิศวกรรมศาสตร์	นายช่างโท	๒
กรมพัฒนาที่ดิน การพลังงานแห่งชาติ กรมทางหลวง	ข. <u>ประกาศนียบัตรประโยควิชาชีพชั้นสูง หรือประกาศ- นียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรืออนุปริญญา</u>		
	แผนกวิศวกรรมศิลปกรรม หรืออนุปริญญาทางศิลป	ช่างศิลปตรี	๑
	แผนกวิชาช่างไฟฟ้า	ช่างตรี	๔
	แผนกวิชาช่างก่อสร้าง	—,—	๑
	แผนกช่างกลโรงงาน หรือช่างกลโลหะ หรือ ช่างเครื่องยนต์ หรือช่างยนต์ หรือแผนกจักรกล หนัก	ช่างตรี	๔

ส่วนราชการ	ปริญญาหรือประกาศนียบัตร	ชื่อตำแหน่ง	จำนวน
กรมอนามัย กรมทางหลวง	แผนผังก่อสร้าง หรือช่างสำรวจ หรือวิศวกรรมการทาง หรือวิศวสถาปัตยกรรม หรืออนุปริญญามัณฑนศิลป์	ช่างตรี	๘
	แผนกวิชาช่างโยธา หรือช่างก่อสร้าง	—, —	๓๐
	แผนกวิชาช่างก่อสร้าง หรือวิศวกรรมการทาง	—, —	๒๔
	ค. ประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ		
	แผนกพาณิชยการ หรือเลขานุการ หรือภาษาต่างประเทศ	เสมียนพนักงาน	๑
	แผนกช่างสำรวจ หรือช่างก่อสร้าง	ช่างจัตวา	๕๕
	แผนกช่างก่อสร้าง	—, —	๒๕
	แผนกช่างก่อสร้าง หรือช่างสำรวจ หรือศิลปกรรม	—, —	๑๓
	แผนกช่างไม้	ช่างจัตวา	๔
	แผนกช่างกลโรงงาน หรือช่างกลโลหะ หรือช่างเครื่องยนต์	—, —	๔
	แผนกพาณิชยการ หรือเลขานุการ	เสมียนพนักงาน	๑๑

“ผู้ได้อาศัยร่วมเงาของต้นไม้ใด ก็ไม่ควรไปหักรากกิ่งของต้นไม้ นั้น ด้วยว่า
คนทำร้ายมิตรนั้น เลวทรามนัก”

การกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ

โดย พิศล ณ ถลาง

โดยเหตุที่ผู้เขียนได้มีโอกาสเกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับการพิจารณาตำแหน่งใหม่ในส่วนราชการต่างๆ ขอเพิ่มขึ้นในแต่ละปีงบประมาณของ ก.พ. มีความรู้สึกว่าการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ หรือการกำหนดเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานของโครงการเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งมาก บทเขียนนี้จึงมีจุดประสงค์หลักอยู่ ๒ ประการ คือ เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการประการหนึ่ง และแนะแนวทางหรือวิธีการอย่างกว้างๆ ในการที่จะกำหนดอัตรากำลังตามโครงการอีกประการหนึ่ง

ความหมายของ “การกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ”

การกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ กล่าวเพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ ก็คือ การกำหนดจำนวนคน หรือเจ้าหน้าที่ซึ่งจะใช้ในการปฏิบัติงานตามโครงการใดโครงการหนึ่งโดยเฉพาะนั่นเอง แต่หากจะกล่าวให้ละเอียดลงไปอีก การกำหนดอัตรากำลัง หรือการวาง Manpower Requirement นั้น มิได้หมายความว่าเฉพาะถึงการกำหนด “จำนวน” คนว่า ตามโครงการนั้นต้องการคนจำนวนเท่าใดเท่านั้น ยังหมายถึง “ประเภท” และ “ระดับ” ของคนอีกด้วย หากจะยกตัวอย่างก็คงจะช่วยให้เห็นชัดยิ่งขึ้นอีกว่า จำนวนประเภท และระดับที่กำลังพูดถึงอยู่นั้นหมายถึงอะไร เช่น ส่วนราชการแห่งหนึ่งมีโครงการอยู่ในความรับผิดชอบ ๑ โครงการ หลังจากที่ได้ดำเนินงานตามวิธีการที่จะกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ (ซึ่งจะได้กล่าวให้ละเอียดขึ้นในตอนหลัง) แล้วพบว่า มีความต้องการเจ้าหน้าที่หรือคนที่จะปฏิบัติงานตามโครงการนี้ทั้งหมด ๘๐ คน ในจำนวน ๘๐ คนนี้แบ่งออกได้เป็นเจ้าหน้าที่ทางธุรการ ๕ คน เจ้าหน้าที่ทางบริหารและวิชาการอีก ๗๕ คน ในจำนวนเจ้าหน้าที่ทางธุรการ ๕ คนนั้นควรจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญงานในตำแหน่งธุรการมาแล้วเป็นอย่างดี ๑ คน และควรจะ

ต้องมีผู้ช่วยซึ่งมีปริญญาด้านสังคมศาสตร์ (เช่น รัฐศาสตร์ นิติศาสตร์ หรือเศรษฐศาสตร์) ๑ คน นอกจากนั้นก็เป็นเจ้าหน้าที่ในระดับประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูง ๑ หรือ ๒ คน และเจ้าหน้าที่ธุรการธรรมดา ๑ คน หรือ ๒ คน เหล่านี้เป็นต้น หรือสำหรับทางด้านการบริหารและวิชาการก็เช่นกัน เช่นจากลักษณะงานมีความต้องการผู้มีความรู้เกี่ยวกับปริญญาด้านวิศวกรรมศาสตร์จำนวนเท่านี้คน ผู้มีปริญญาด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์เท่านี้คน ปริญญาทางเศรษฐศาสตร์เท่านี้เท่านี้คน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น เป็นเพียงการแสดงตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจถึงความหมายของการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการหรือการวางความต้องการตัวบุคคลของโครงการได้ชัดเจน ว่าเป็นอะไร มีขอบเขตเพียงใด และในขั้นนี้จำเป็นต้องทำความเข้าใจเสียก่อนว่า การกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ กับ การใช้คนหรือการหาคนมาใช้ในโครงการนั้นเป็นคนละเรื่องกัน เพราะหากจะกล่าวให้เห็นชัดเจนก็อาจกล่าวได้ว่าการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการนี้เท่ากับเป็นการกำหนดกรอบแห่งอัตรากำลังตามความต้องการของงาน ส่วนปัญหาที่ว่า เมื่อมีความต้องการเช่นนั้นแล้วจะหาคนหรือนำคนจากไหนมาใช้เป็นเรื่องหรือเป็นงานในขั้นต่อไป และในบทเขียนนี้ก็จะได้กล่าวอีกตอนหนึ่ง

เมื่อความหมายโดยย่อของการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการเป็นดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วก็จะเห็นได้ว่า งานดังกล่าวมีส่วนสัมพันธ์หรือคล้ายคลึง หรือแท้ที่จริงก็คือการวางแผนกำลังคน (Manpower Planning) ของโครงการนั่นเอง เพราะจะว่าโดยความหมายอย่างกว้างก็ดี วิธีการหรือขั้นตอนในการดำเนินงานประการสำคัญๆ ก็ดี จะเห็นว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกันอย่างที่สุด กล่าวคือ จะต้องมีการสำรวจและกำหนดความต้องการว่า ในระยะเวลาที่กำหนดให้ระยะใดระยะหนึ่งนั้นมีความต้องการคนเป็นจำนวนเท่าใด ประเภทใดบ้าง จะต้องสำรวจว่าในขณะนั้นหรือขณะนั้นมีอยู่แล้วอย่างไร ยังขาดอะไรอยู่บ้าง จะมีทางหรือจะกำหนดวิธีการเติมส่วนที่ยังขาดอยู่อย่างไรบ้าง เป็นต้น แต่การที่หลีกเลี่ยงการใช้คำว่า การวางแผนกำลังคน ในที่นี้ก็เพราะเหตุว่าในความรูสึกหรือความเข้าใจโดยทั่วไปงานวางแผนกำลังคนนี้เป็นงานระดับชาติ ฉะนั้น การใช้คำว่า การกำหนดอัตรากำลังตามโครงการก็ดี หรือการกำหนดความต้องการตัวบุคคลของโครงการก็ดี จึงเป็นคำที่เหมาะสมและกระชับที่สุดในความหมายนี้

ความสำคัญของการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ

ในตอนแรกของบทเขียนนี้ ผู้เขียนมิได้กล่าวถึงความสำคัญของคนในฐานะเป็นปัจจัยหนึ่งของการบริหาร เพราะถือว่าเป็นเรื่องที่ยอมรับกันโดยทั่วไป แต่ในจุดนี้จำเป็นจะต้องกล่าวเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการวางแผนด้านคน หรือที่กำลังเรียกว่าการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ ว่า มีความหมายและผู้จัดทำหรือจัดเตรียมโครงการควรจะให้ความสำคัญเพียงใด ซึ่งสำหรับจุดนี้ควรแบ่งเรื่องออกเป็น ๒ ด้าน คือ ความสำคัญของการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการในด้านที่จะเป็นประโยชน์กับส่วนราชการเจ้าของเรื่อง หรือเจ้าของโครงการด้านหนึ่ง และความสำคัญในด้านที่เกี่ยวกับ ก.พ. อีกด้านหนึ่ง

ความสำคัญด้านส่วนราชการเจ้าของโครงการ

ได้กล่าวไว้แล้วตอนต้นอย่างสังเขปว่า การกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ (Manpower Requirement) นั้น แท้ที่จริงก็มีลักษณะเป็นการวางแผนกำลังคน (Manpower Planning) ของโครงการหนึ่งโครงการใดนั่นเอง และได้กล่าวไว้เช่นกันว่าในงานการวางแผนกำลังคนทั้งขบวนการ (Process) นั้นประกอบด้วยขั้นตอนของการปฏิบัติงานในเรื่องใดบ้าง ฉะนั้นประโยชน์ของการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการในส่วนที่จะเป็นประโยชน์กับส่วนราชการเจ้าของโครงการนั้น เฉพาะที่เห็นได้อย่างชัดแจ้งก็คือ ส่วนราชการนั้นจะได้ทราบว่าในระยะเวลาที่กำหนดให้ระยะไครยะหนึ่งซึ่งปกติก็จะหมายถึงระยะเวลาของแผนการปฏิบัติงานตามโครงการ จะต้องใช้คนทั้งหมดเท่าใดเพื่อให้โครงการนั้นเดินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ คนที่ต้องการนั้นเป็นคนประเภทใด ระดับไหนบ้าง ในขณะนี้หรือขณะนั้นมีคนประเภทที่กล่าวถึงนี้บ้างหรือไม่ จำนวนเท่าใด ยังขาดอีกเท่าใด และส่วนที่ยังขาดนี้จะมีทางหาหรือมีแผนการที่จะจัดหามาจากไหน

โดยปกติในการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการนี้เป็นงานซึ่งจะต้องเริ่มทำพร้อมๆ กับการเตรียมการด้านอื่น ๆ ของโครงการ ฉะนั้น จึงเท่ากับเป็นการวางแผนไว้ล่วงหน้าในด้านคนเป็นระยะเวลาหลาย ๆ ปีเท่ากับอายุของโครงการนั้น ๆ ซึ่งการจัดทำก็คงจะใช้เวลาและมีความยุ่งยากซับซ้อนพอสมควรในตอนแรกเท่านั้น ในระยะเวลาหลัง ๆ ของการดำเนินงาน

ตามโครงการเมื่อส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องการทราบจำนวนหรือประเภทของคนเพื่องาน
 ดำเนินการประมาณกิตติ หรือเพื่อขอคนจากทาง ก.พ.กิตติ ก็อาจหยิบตัวเลขและแสดงรายละเอียด
 ได้โดยง่าย ความสำคัญหรือประโยชน์ทั้งที่กล่าวมาแล้วจะยังมองเห็นชัดขึ้นในกรณีที่ว่า
 ราชการนั้น ๆ มีโครงการที่ต้องรับผิดชอบหลายโครงการ หรือเป็นจำนวนมาก ซึ่งข้อเท็จจริง
 เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันก็เป็นเช่นนั้น การกำหนดอัตรากำลังตามความต้องการของแต่ละ
 โครงการยังเป็นเรื่องจำเป็นอย่างมาก

ความสำคัญในด้านที่เกี่ยวกับ ก.พ.

ในแต่ละปีงบประมาณ ก.พ. ต้องพิจารณาการขออนุมัติให้มีตำแหน่งเพิ่มขึ้นของส่วน
 ราชการต่าง ๆ โดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ ๖,๐๐๐ ตำแหน่ง โดยเฉพาะในปีงบประมาณ ๒๕๑๒
 ก.พ. ต้องพิจารณาถึงประมาณ ๒๕,๐๐๐ ตำแหน่ง ในจำนวนนี้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐ เป็น
 การขออนุมัติให้มีตำแหน่งของโครงการต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ผู้เขียนได้ศึกษาการพิจารณา
 ของ ก.พ. แล้วพบว่าปัญหาในการพิจารณาของ ก.พ. หรืออย่างน้อยที่สุดทำให้การพิจารณา
 ของ ก.พ. ไม่อาจทำได้เหมาะสมและรวดเร็วเท่าที่ควรจะเป็น ก็คือการขาดการวางแผน
 ด้านกำลังคนของโครงการ ในจำนวนโครงการที่ขออนุมัติตำแหน่งไปทั้งหมดอาจแบ่งประเภท
 ออกอย่างหยาบ ๆ ได้ ๓ ประเภท คือ โครงการซึ่งไม่ได้แสดงแผนกำลังคนหรือกำหนด
 อัตรากำลังคนตามความต้องการไว้เลย โครงการซึ่งได้แสดงแผนกำลังคนไว้ แต่ไม่ได้รับการ
 กลั่นกรองที่ดีจนไม่อาจเป็นที่ยอมรับได้ และประเภทสุดท้าย คือโครงการซึ่งได้แสดงแผน
 กำลังคนไว้เป็นอย่างดีแล้ว แทบจะกล่าวได้ว่าโครงการประเภทหลังสุดเกือบจะไม่มีเลย ที่มี
 มากที่สุดได้แก่โครงการประเภทแรกและรองลงมา ได้แก่โครงการประเภทที่สอง เมื่อเป็น
 เช่นนั้น ก.พ. จึงต้องใช้เวลาในการพิจารณามาก เพราะจะต้องพิจารณาจากจุดเริ่มต้นซึ่งไม่
 มีอะไรให้พิจารณาเลย แทนที่จะได้มาเริ่มพิจารณารูปอัตรากำลังที่กำหนดมาแล้วว่าเหมาะสม
 หรือไม่ มีบางกรณีที่แล้ว ก.พ. ได้พิจารณาการกำหนดอัตรากำลังของโครงการในชั้นแรกว่า
 เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับแล้ว ในการพิจารณาเรื่องนี้ครั้งต่อไป ก.พ. ก็จะยึดถือเอา
 อัตรากำลังมาตรฐานที่ยอมรับไว้ในครั้งนั้นเป็นแนวการพิจารณา ซึ่งทำให้สะดวกแก่ทั้งส่วน
 ราชการเจ้าของเรื่อง และ ก.พ. ผู้พิจารณา

การเตรียมการก่อนการกำหนดอัตราค่าจ้างตามโครงการ

การกำหนดอัตราค่าจ้างตามโครงการนี้ไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นงานยากหรือง่าย เพราะขึ้นอยู่กับผู้ทำหรือผู้ปฏิบัติว่ามีความรู้ความเข้าใจใน ทฤษฎีการแบ่งงาน หรือแบ่งส่วน ราชการ และแนวความคิดในเรื่องตำแหน่งและอัตราเงินเดือนเพียงไร การกำหนดนี้หมายถึงการกำหนดที่เหมาะสมซึ่งจะต้องเป็นความเหมาะสม ทั้งในแง่การปฏิบัติงานตามโครงการ กล่าวคือต้องให้งานเดินไปและสำเร็จลุล่วงตามจุดประสงค์ และต้องเป็นความเหมาะสมในแง่ค่าลงทุนของโครงการนั้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ให้เหมาะสมเท่าที่งานจะสำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี โดยต้องจ่ายเงิน (เดือน) น้อยที่สุด

หากจะให้เห็นเรื่องได้ชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจมากขึ้น ก็อาจเปรียบเทียบการกำหนดอัตราค่าจ้างตามโครงการนี้กับ “การแบ่งส่วนราชการและกำหนดอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่”^{*} ของส่วนราชการใดส่วนราชการหนึ่ง เพราะในวิธีดำเนินงานนี้มีส่วนคล้ายคลึงอยู่มาก ในแง่ของการแบ่งส่วนราชการและกำหนดอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ของส่วน ราชการนั้น จะต้องมีการศึกษาถึงจุดประสงค์และหน้าที่ความรับผิดชอบว่ามีอยู่อย่างไร มีขอบเขตเพียงไหน จากจุดหมายหรือหน้าที่ความรับผิดชอบนั้นมีแผนการดำเนินงานอย่างไร และจากหน้าที่ความรับผิดชอบนั้นเช่นกัน อาจแบ่งงานออกเป็นประเภทๆ หรือขั้นตอนอย่างไร วิธีการปฏิบัติงานแต่ละงานทำอย่างไร จากการแบ่งงาน แผนปฏิบัติงาน และวิธีการปฏิบัติงานจริงของแต่ละงานจะต้องการคนเท่าใด ประเภทใดบ้าง เมื่อถึงขั้นนี้แล้วจึงจะมีทางทราบว่าความต้องการการตัวบุคคลทั้งหมดของงานนั้นมีเท่าใด แบ่งออกเป็นประเภท ระดับอย่างไรบ้าง ในด้านการแบ่งส่วนราชการ และกำหนดอัตราค่าจ้างก็จะถือเอางานซึ่งได้แบ่งออกเป็นประเภทอย่างเหมาะสมนั้นกำหนดให้เป็น กอง หรือแผนก หรือหน่วยงานตามปริมาณและคุณภาพของงานประเภทนั้น โดยกำหนดให้อัตรากำลังที่เป็นความต้องการของงานแต่ละประเภทเป็นอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของแต่ละกอง แผนก หรือหน่วยงาน แล้วแต่กรณี และเมื่อรวมอัตรากำลังของแต่ละหน่วยงานเข้าด้วยกันทั้งหมดก็จะเป็นอัตรากำลังที่เห็นควรกำหนดให้กับส่วนราชการ

^{*}การแบ่งส่วนราชการและกำหนดอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ ปัจจุบันเป็นงานของคณะที่ปรึกษาระเบียบบริหารของนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วหลายส่วนราชการ และอยู่ระหว่างการดำเนินงานอีกหลายส่วนราชการ

นั้น หรือกรรมนั้น ในการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการนี้วิธีการและขั้นตอนของวิธีการทำ เช่นเดียวกับการแบ่งส่วนราชการ และการกำหนดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการทุก ประการ เพียงแต่อยู่ในจุดและขอบเขตที่แคบกว่า

ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่าก่อนที่จะมีการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการได้นั้น ยังมีงาน อีกหลายชั้นหลายตอนที่จะต้องจัดทำหรือเตรียมการตั้งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และนอกเหนือ จากการศึกษาดูขอบเขตและจุดประสงค์ของโครงการนั้นแล้ว สิ่งที่จะต้องทำประการสำคัญๆ อาจสรุปได้ดังนี้

การแบ่งงาน (Division of Work)

การแบ่งงาน หมายถึงการจัดกลุ่มและแบ่งประเภทของงานซึ่งจะทำตามโครงการนั้น โดยอาจศึกษาได้จากขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบตามที่กำหนดไว้ ตามทฤษฎีของการแบ่ง งานได้กล่าวถึงวิธีการแบ่งงานไว้หลายวิธี แต่ในที่นี้จะหยิบยกขึ้นมากล่าวไว้เป็นตัวอย่าง เฉพาะวิธีที่เป็นที่นิยมใช้และพบอยู่เสมอๆ เพียง ๓ - ๔ วิธี คือ

ก. การแบ่งงานโดยถือหน้าที่หรือจุดประสงค์ (Function หรือ Purpose) เป็นหลัก การแบ่งงานประเภทนี้โดยถือหน้าที่หรือจุดประสงค์ของงานนั้นเป็นหลัก คือ แบ่งงานออกเป็นกลุ่ม ตามลักษณะงานที่จะทำ ซึ่งโดยปกติงานที่จะแบ่งได้ในลักษณะนี้ต้องมีลักษณะเป็นเอกเทศต่อกัน คือไม่สัมพันธ์หรือเกี่ยวเนื่องกัน และแต่ละงานก็ใหญ่หรือมีปริมาณงานและคุณภาพมากพอที่จะแบ่งออกเป็นงานหนึ่งต่างหาก ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ได้แก่การแบ่งงานหรือแบ่งหน่วย ของกรมสรรพากร ซึ่งแบ่งออกเป็นกองภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กองภาษีการค้า กองภาษีเงิน ได้นิติบุคคล หรือการแบ่งหน่วยงานบางส่วนของกรมศุลกากร ซึ่งแบ่งเป็น กองตรวจสินค้า ขาเข้า กองตรวจสินค้าขาออก กองตรวจสินค้าทางอากาศยาน กองตรวจสินค้าทางไปรษณีย์ เป็นต้น

ข. การแบ่งงานโดยถือกระบวนการ (Process) เป็นหลัก การแบ่งงานโดยวิธีการนี้มีลักษณะแตกต่างจากวิธีการแรกในจุดสำคัญประการหนึ่ง คือ ลักษณะงาน กล่าวคือ โดยวิธีการแรกลักษณะของโครงการอาจแบ่งออกได้เป็นหลายงาน และแต่ละงานอาจตัดขาดออกจาก

กันได้ เพราะมีจุดประสงค์และวิธีปฏิบัติต่างกัน แต่การแบ่งงานโดยวิธีการนี้ โดยปกติแล้ว จะใช้กับงานหรือโครงการซึ่งมีจุดประสงค์หรือสิ่งที่จะต้องทำแต่เพียงอย่างเดียว แต่ในการทำ หรือการดำเนินการอาจแบ่งออกได้เป็นขั้นตอนของการปฏิบัติงานหลายขั้นตอน แต่ละขั้นตอน มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน หรือกล่าวง่าย ๆ ว่า แต่ละขั้นตอนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เช่น การแบ่งหน่วยงานหรือแบ่งส่วนราชการบางแห่ง ที่แบ่งออกเป็น หน่วยวางแผน หน่วยสำรวจ หน่วยคำนวณและออกแบบ หน่วยก่อสร้าง หน่วยซ่อมแซมบำรุงรักษา เป็นต้น หมายความว่า งานดังกล่าวข้างต้นมีจุดประสงค์ที่จะก่อสร้างหรือทำอะไรสักอย่างหนึ่งซึ่งจะเริ่ม ต้นด้วยการวางแผนงานว่าจะทำอะไรหรือจะเตรียมการอย่างไร แล้วจึงลงมือสำรวจหาข้อมูลมาสนับสนุนหรือวางแผนในชั้นรายละเอียด เมื่อได้ข้อมูลและกำหนดแผนในชั้นรายละเอียด แล้ว จึงคำนวณและกำหนดแบบหรือออกแบบที่จะทำ แล้วจึงดำเนินการก่อสร้าง และกำหนด ให้มีการบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมสิ่งที่ได้ก่อสร้างไปแล้ว จุดที่ควรระวังสำหรับการแบ่งงาน ตามวิธีการนี้ก็ คือ จะต้องแน่ใจว่าขั้นตอนของการปฏิบัติซึ่งจะมากำหนดให้เป็นงานหนึ่งงาน นั้นจะต้องมีเหตุผลเพียงพอ งานขั้นตอนใดที่เล็กหรือย่อยเกินไปกว่าที่จะกำหนดให้เป็นงาน ใหญ่หนึ่งงาน ก็อาจผนวกหรือแบ่งไว้ในงานใดงานหนึ่งซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงหรือสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ เพื่อรักษาระดับและสะดวกในการกำหนดอัตรากำลังของงานแต่ละงานเมื่อการแบ่งงาน ได้ทำเรียบร้อยแล้ว

ก. การแบ่งงานโดยถือเขตหรือเนื้อที่ (Area) เป็นหลัก สำหรับการแบ่งงาน หรือแบ่งหน่วยงานตามวิธีการนี้ยังแตกต่างไปจาก ๒ วิธีการแรก คือ ไม่ว่าในโครงการนั้น หรือในงานนั้นทั้งหมดจะแบ่งออกได้เป็นงานย่อยหลัก ๆ ได้กี่งาน หรือแบ่งเป็นขั้นตอนได้ อย่างชัดเจนกี่ขั้นตอนก็ตาม แต่มีความเหมาะสมหรือเหตุผลเพียงพอที่จะถือเขตทางภูมิศาสตร์ หรือท้องที่ของการปฏิบัติเป็นเกณฑ์ในการแบ่งงานได้ และในหนึ่งเขตทางภูมิศาสตร์หรือหนึ่ง ท้องที่นั้น จะรวมการปฏิบัติงานทุกประเภทหรือทุกขั้นตอนไว้ การแบ่งงานลักษณะดังกล่าว มีตัวอย่าง เช่น หน่วยภาคกลาง หน่วยภาคใต้ หน่วยภาคเหนือ หน่วยภาคตะวันออกเฉียง เหนือ เป็นต้น ลักษณะงานที่เหมาะสมสำหรับการแบ่งโดยวิธีนี้ ได้แก่ ลักษณะงานที่ต้องมี

หน่วยงานย่อยในส่วนภูมิภาคมากและจำเป็นจะต้องมีการเร่งรัด ติดตามผลอย่างใกล้ชิด รวมทั้งการกระจายอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการทุกอย่างเพื่อให้งานรวดเร็วขึ้น หน่วยงานในส่วนกลางเป็นเพียงหน่วยงานนโยบายและแผนงาน รวมทั้งการประเมินผลและสรุปผลงานเป็นระยะ ๆ

ง. การแบ่งงานโดยถือผู้รับบริการ (Clientele) เป็นหลัก การแบ่งงานตามวิธีการนี้มีส่วนคล้ายคลึงกับการแบ่งงานตามข้อ ค. ต่างกันที่ว่า แทนที่จะถือเนื้อที่หรือท้องที่เป็นหลัก กลับถือคนซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องหรือติดต่อกับช่วยในการทำงานเป็นหลัก ส่วนที่เหมือนกันก็คือ เมื่อได้แบ่งคนซึ่งเราจะต้องเกี่ยวข้องด้วย หรือที่เรียกไว้ข้างต้นว่า “ผู้รับบริการ” ออกเป็นกลุ่มโดยแต่ละกลุ่มมีลักษณะแตกต่างกันแล้ว ในแต่ละกลุ่มก็จะรวมงานทุกอย่างที่จะต้องทำหรืองานทุกขั้นตอนที่จะต้องปฏิบัติไว้ด้วยกัน โดยให้แต่ละกลุ่มผู้รับบริการหรือแต่ละงานซึ่งแบ่งโดยถือกลุ่มบุคคลนั้นมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่างหากจากกัน ตัวอย่างของการแบ่งงานโดยถือกลุ่มของผู้รับบริการเป็นหลักนี้ ได้แก่การแบ่งหน่วยงานบางส่วนของกรมประชาสงเคราะห์ เช่น กองสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น กองสงเคราะห์ชาวเขา กองบรรเทาและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย อย่างไรก็ตาม ที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดเป็นบางส่วนของทฤษฎีในการแบ่งงาน แต่ในทางปฏิบัติจะพบอยู่เสมอว่า การแบ่งงานไม่อาจใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งโดยเฉพาะทั้งหมด การแบ่งงาน หรือการแบ่งหน่วยงาน อาจปรากฏออกมาในรูปแบบผสมกันหลายวิธีแล้วแต่ความเหมาะสม ในการแบ่งงานของโครงการเพื่อกำหนดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ก็มีลักษณะเช่นเดียวกัน จุดที่พึงระวังน่าจะอยู่ที่ว่า งานแต่ละงานที่จะยกขึ้นมาเป็นประเภทหรือหน่วยงานต่าง ๆ กันนั้น ควรจะต้องได้ระดับกัน มิฉะนั้นแล้วอาจจะทำให้เกิดความผิดพลาดในงานนั้นต่อไป และกระทบกระเทือนไปถึงการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ

การกำหนดแผนการปฏิบัติงาน (Plan of Operation)

การกำหนดแผนการปฏิบัติ โดยปกติไม่ใช่งานที่จะมาจัดทำในขั้นการกำหนดอัตรากำลังตามโครงการ เพราะมักจะเป็นเรื่องที่กำหนดไว้แน่นอนแล้วในขั้นแรกพร้อมกับการกำหนดจุดหมายของโครงการ แต่ที่ต้องนำมากล่าวไว้ในเรื่องนี้เพราะเหตุว่าในการจัดทำอัตรากำลังตามโครงการมีส่วนสัมพันธ์กับการกำหนดแผนการปฏิบัติงานอยู่อย่างมาก

(อ่านต่อฉบับหน้า)

หัวหน้าแบบไหนดี

โดย นาวาอากาศเอก ถนอม พัทธราภา

ผมอ่านเรื่อง “หัวหน้าแบบไหนดี” ของคุณปัญญา ฤกษ์อุไร ในวารสารข้าราชการ ฉบับเดือนกันยายน ๒๕๑๑ แล้ว มีความสุขใจและสบายใจเป็นพิเศษ คือท่านเขียนชวนอ่าน เป็นการผ่อนคลายสมองและได้ความรู้ไปในตัว ปัจจุบันนี้มีแต่คนเขียนเรื่องหนักไปในทางวิชาการ ผมบอกตรงๆ ผมเองซึ่งมีตำแหน่งหน้าที่ในทางวิชาการ พอหยิบวารสารอะไรขึ้นมา มีแต่เรื่องวิชาการผมก็วาง คนเรานั้นมีแต่เรื่องหนักสมองอยู่ตลอดเวลา ก็เห็นจะไม่ไหว ทำงานมาจนสมองเพลีย พอว่างอยากจะหยิบอะไรมาอ่านเป็นการพักผ่อนคลาย ก็มักจะหยิบฉวยเรื่องเบาๆ มาอ่านพลิกตุมากกว่า แต่ในปัจจุบันนี้หาคนเขียนเรื่องเบาๆ และแฝงไว้ซึ่งเกร็ดความรู้แบบคุณปัญญา ฤกษ์อุไร ยาก มีแต่เขียนหลักวิชามาลงในวารสารต่างๆ กันเป็นส่วนมาก อย่างเช่นเรื่องของคุณปัญญาฯ นี้ ถ้าขั้นต้นว่า “ทฤษฎีว่าด้วยหัวหน้านาน” ผมก็วางเหมือนกัน แต่คุณปัญญาฯ ท่านฉลาด ท่านคงไม่ได้ตั้งใจจะเอาแบบอย่าง “คุณหมวกเบอร์เจ็ด” ในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ที่ชอบขึ้นต้นด้วยคุณลุงนักร้องนกเขาข้างบ้าน ซึ่งมีคนติดกันงอมแงมหรือคุณปัญญาฯ ท่านขึ้นต้นด้วยคุณลุงนักร้องกล้วยไม้ นายอำเภอเก่า แล้วก็มีโต้ตอบระหว่างลุงกับหลานไปโน่น เสร็จแล้วท่านก็ตบท้ายด้วยทฤษฎีหัวหน้านานแบบต่างๆ เข้าไปในตอนจะจบ ซึ่งผมก็หลงลืมปากท่านเสียแล้ว ก็เลยตกบันไดพลอยโจนอ่านจนจบ

เมื่ออ่านเสร็จแล้วก็ต้องลุกขึ้นมาสอคุตติคุณปัญญาฯ ทั้งๆ ที่ไม่รู้จักท่าน ผมนอนอ่านวันอาทิตย์ครับ มิได้นอนอ่านที่ทำงาน หามิได้ เหตุที่ผมลุกขึ้นมาจับปากกาขึ้น นอกจากจะสอคุตติคุณปัญญาฯ ดังกล่าวแล้ว เนื่องจากผมก็เป็นหัวหน้านานอยู่เหมือนกัน แต่ลองเอาแบบอย่างหัวหน้านานที่คุณปัญญาฯ ท่านว่าไว้ทั้งหมดจะเป็นแบบที่เคยใช้ไม่ได้ผล หรือแบบที่ฝรั่งเขาแนะนำไว้ว่าดีมาเปรียบเทียบกับตัวผมแล้ว มันไม่เข้ากับผมสักอย่าง แบบที่ฝรั่งว่าดีๆ นั้นเมื่ออ่านดูแล้วก็ได้ความรู้ แต่ปัจจุบันนี้ลองไปถามใครเข้าว่า ท่านเป็นหัวหน้านานแบบไหน ตั้งแต่ปลัดกระทรวง ลงมาถึงอธิบดีและหัวหน้ากอง แม้ผู้ไปสัมภาษณ์กับบริหารมาแล้ว ผมว่าคงหาคนตอบยากเหมือนกันว่าท่านเป็นหัวหน้านานแบบไหนในทฤษฎีที่ฝรั่งว่าไว้ โดยเฉพาะผมเองถ้าจะเป็นหัวหน้านานนอกทฤษฎีของฝรั่งเสียแล้ว ผมอยากจะเล่าประสบการณ์

ของตนเองมาสู่กันฟังบ้าง ปัจจุบันนี้ผมเป็นหัวหน้างาน ถ้าจะตั้งเป็นทฤษฎีก็เห็นจะต้องเรียกใหม่ว่าแบบ “ช่วยกันคนละไม้คนละมือ” คือ ผมไม่สั่งการแบบเผด็จการตะบัน และผมไม่แกว่งแผนจนคนอื่นตามผมไม่ทัน ท่านที่ทำงานในกรมกองผมนั้น มีหลายประเภท ตั้งแต่ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงที่จบจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร มีทั้งลูกน้องที่สำเร็จปริญญาและลูกน้องที่ทำงานด้วยความพากเพียร เลื่อนขึ้นมาจนเป็นนายทหารสัญญาบัตร แต่การทำงานของผมกับลูกน้อง ผมมิได้ถือหลักสั่งการมันเรื่อยไป ใครจะทำได้ไม่ได้ ไม่รู้ ชั้นแรกผมใช้วิธีอบรมสั่งสอนให้รู้งาน เมื่อตอนผมรับตำแหน่งหัวหน้ากองใหม่ ๆ ผมก็เรียกลูกน้องมาประชุมเล่าแจ้งแถลงไขที่เขาเรียกกันสมัยใหม่ว่าปฐมนิเทศเสียก่อน ว่างานในกองผมนี้มีอะไรบ้าง งานนั้น ๆ จะต้องดำเนินการอย่างไร และมอบหมายว่าใครมีหน้าที่ทำอะไร และควรจะทำงานนั้น ๆ อย่างไร แต่งานของกองผมหรืองานที่ผ่านมาให้กองผมทำหรือพิจารณานั้น มีทั้งงานง่ายที่แะลูกน้องแล้วทำได้เลย และมีทั้งงานยากที่ถ้าปล่อยมือให้ลูกน้องทำแล้วถ้าจะไม่ไหว หรือเรื่องนั้น ๆ เป็นเรื่องนโยบายที่จะต้องตัดสินใจ หรือเสนอความเห็นเนื่องจากไม่มีระเบียบแบบแผนวางไว้โดยเฉพาะ แต่จะต้องใช้ดุลพินิจเสนอผู้บังคับบัญชาชั้นสูงเพื่อสั่งการเป็นพิเศษ อย่างนี้ผมต้องลงมือเอง ต้องบันทึกเอง ต้องร่างเอง ต้องใช้ทั้งหลักวิชาและประสบการณ์มาประกอบการวินิจฉัย หรือเสนอแนะปัญหาเหล่านั้น ๆ ผมไม่อาจปล่อยให้ลูกน้องทำตะบันโดยไม่รู้ว่เมื่อสั่งการไปแล้วลูกน้องจะต้องไปนั่งกุมขมับ หรือนินทาหลังว่าสั่งเสียเรื่อย เราจะได้ไม่ได้ไม่รู้ ผมใช้วิธีคนละไม้คนละมือแบบนี้ เจ้ากรมผมก็ชอบ พอมีเรื่องหรือปัญหายากผ่านมามาผมลงมือเองก็รู้สึกว่ท่านก็เบาใจ ท่านจะเพิ่มเติมแก้ไขเรื่องที่เสนอขึ้นไปบ้างก็เรียกว่ายังมีแนวทาง ไม่ใช่ว่าปล่อยให้ลูกน้องทำแล้วพอเสนอท่านขึ้นไปแล้ว นอกจากจะไม่เอาแล้วยังไม่รู้จะแก้ไ้ทำไ้ไหนถูก ท่านต้องร่างใหม่หมด อย่างนี้ก็คงทำให้ผู้บังคับบัญชาระดับบริหารชั้นสูงหนักใจ แต่ว่าปัจจุบันนี้ลูกน้องผมที่จบปริญญามาทั้งจากจุฬาและธรรมศาสตร์ ชักจะทำงานเก่งขึ้น นายทหารเหล่านี้เมื่อสอนงานและแนะแนวทางให้แล้วมีความคิดและความสามารถที่จะรับมอบหมายหรือช่วยทำงานยาก ๆ ได้ขึ้นบ้าง ผมคิดว่าเมื่อลูกน้องผมทำงานเก่งขึ้น ผมก็คงสบายใจขึ้น แต่หลักการเรื่องคนละไม้คนละมือของผมนี้ ผมเห็นจะทิ้งไม่ได้หรอก เพราะงานของกองผมนั้นนอกจากงานการตรวจเงินและบัญชีแล้ว สำหรับงานด้านวิชาการนี้ บางทีก็มีปัญหายาก ๆ หรือเรื่องนอกระเบียบแบบแผนมาจนเจ้ากรม

ต้องเรียกประชุมฟังความเห็นของรองเจ้ากรม ผู้ช่วยเจ้ากรมตลอดจนหัวหน้ากองที่เกี่ยวข้อง
ก็มี นี่ก็เรียกได้ว่าช่วยกันคนละไม้คนละมือเหมือนกัน คือผู้บังคับบัญชาระดับบริหารชั้นสูงก็
ช่วย การบริหารงานโดยวิธีนี้ ผมเห็นว่าช่วยให้งานส่วนรวมสำเร็จไปด้วยดี

เรื่องของผมกับลูกน้องยังไม่หมด นอกจากเรื่องงานแล้ว เรื่องมนุษยสัมพันธ์ กับ
ลูกน้อง ผมทำอย่างไร ทฤษฎีเรื่องนี้จะว่าอย่างไรผมไม่รู้ ผมปกครองลูกน้องโดยวิธีของผมดังนี้

วินัย ทุกคนต้องมีระเบียบวินัยในการปฏิบัติตนเริ่มตั้งแต่การแต่งกาย ต้องแต่งให้
เป็นระเบียบ การมาทำงาน ผมสอนให้มาทำงานและกลับตามเวลา ใครมีธุระส่วนตัวจะไป
ไหนให้บอก แต่ก็ยังมีคนเกือบบ้างเหมือนกัน ไม่ใช่ว่าจะดีไปหมดทุกคน แต่ส่วนใหญ่
ของผมอยู่ในระเบียบวินัยดี ถึงที่เด็ดขาดผมก็เด็ดขาดแบบทหาร ถึงที่อะลุ่มอล่วยผมก็ผ่อน
ปรน

ไม่ใช่เหนียวจนเกินไป อันนี้ออกจะเป็นทฤษฎีนอกคอกของผม ผมเองก็ไม่ใช่คน
ว่าคนรวยอะไร แต่ก็ปฏิเสธตาบ้างไม่ได้ ใครเดือดร้อนก็ช่วยกันไปตามมีตามเกิด ผมเคย
เป็นหัวหน้าคณะไปตรวจบัญชีที่โรงงานกลั่นน้ำมันฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ผมไปกับลูกน้องอีก
๓ คน เบี้ยเลี้ยงไม่พออย่าได้ ไม่พอจริงๆ หรือกระทรวงการคลังว่าพอ ขอให้ไปพิสูจน์กับ
ผม ผมก็ต้องควักกระเป๋าเลี้ยงลูกน้องบ้าง แม้อยู่ที่กรมกอง วันดีคืนดีใครทำงานเหนื่อยยาก
ผมก็พาไปกินกันเสียที ไม่ใช่ผมจะเอาแต่งงานอย่างเดียว เวลาขึ้นปีใหม่ลูกน้องมาอวยพรผม
ผมก็แจกอะไรต่ออะไรเล็กๆ น้อยๆ เป็นของขวัญปีใหม่ไปบ้าง

ไปร่วมสุขร่วมทุกข์กับลูกน้องบางโอกาส ลูกน้องจะแต่งงาน บวชนาค เผาผี
ถ้าไม่ติดธุระจำเป็นจริงๆ แล้ว ผมเป็นต้องไปร่วมสุข ร่วมกุศล หรือร่วมทุกข์กับเขาเสมอ
เป็นการแสดงน้ำใจ ไร้ ก็ลูกน้องกับเรานี้เห็นหน้ากันอยู่ทุกวัน เขามีสุขมีทุกข์อย่างไร เขา
มาบอกให้เรารู้ก็หมายความว่าเขายากให้เราไปร่วมทุกข์กับเขาด้วย

หัวหน้าแบบผมนี้ ในตำราของฝรั่งมันไม่มี และวิธีของผมนี้จะดีหรือไม่ ผมไม่รู้ แต่
ผมก็ถือปฏิบัติของผมอยู่ ฉะนั้น ผมจึงอยากจะทิ้งท้ายไว้ ณ ที่นี้ว่า เราจะเป็นหัวหน้างาน
แบบไหนกันดี จะเอาแบบไทยแท้เกินไปจนก็ไม่ก้าวหน้า หรือจะเอาแบบฝรั่งจำ คนอื่นเขา
ก็จะตามไม่ทัน คงจะต้องใช้ “แบบประยุกต์” คือไทยผสมฝรั่งกระมัง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

โดย จำนง เกลิมฉัตร

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

๖. หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

๗. อายุของสภาผู้แทนเมื่อกำหนดคราวละ ๔ ปี นับแต่วันเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรก

๘. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนจะกระทำได้เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนแล้ว พระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุระยะเวลารับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งและวันเลือกตั้งด้วย ในกรณีการเลือกตั้งทั่วไป ให้กำหนดวันเลือกตั้งวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร และตามมาตรา ๑๘๐ ได้บัญญัติให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนให้เสร็จสิ้นภายใน ๒๔๐ วัน นับแต่วันใช้รัฐธรรมนูญนี้ (คือนับแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑)

๙. พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทนเพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งสมาชิกใหม่ การยุบสภาผู้แทนให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไปภายใน ๙๐ วัน

๑๐. สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนเริ่มแต่วันเปิดประชุมรัฐสภาครั้งแรก

๑๑. สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทน หรือมีการยุบสภาผู้แทน

(๒) ตาย

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(๕) มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ คือ

— วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

— หูหนวกและเป็นใบ้ ซึ่งไม่สามารถอ่านและเขียนหนังสือได้

- เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งโดยคำพิพากษา
- ตัดขาดสิทธิให้โทษ
- ตาบอดทั้งสองข้าง
- เป็นบุคคลล้มละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นจากคดี
- เป็นข้าราชการหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีเงินเดือนและตำแหน่ง

ประจำ นอกจากข้าราชการการเมือง

- ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ
- ลักษณะอื่นหากมีกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

๑๒. ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนว่างลงเพราะเหตุอื่น นอกจากถึงคราวออกตามอายุของสภาผู้แทน หรือเมื่อมีการยุบสภาผู้แทน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกขึ้นแทนภายใน ๙๐ วัน เว้นแต่อายุของสภาผู้แทนจะเหลือไม่ถึง ๑๘๐ วัน สมาชิกภาพของสมาชิกผู้เข้ามาแทนนั้นเริ่มแต่วันเข้ารับหน้าที่ และอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าอายุของสภาที่เหลืออยู่

นอกจากหลักสำคัญ ๆ ดังกล่าวมาแล้วใน รัฐธรรมนูญยังมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสภาผู้แทนอีก เช่น บัญญัติไว้ในบทที่ใช้แก่สภาทั้งสอง เป็นต้น ซึ่งจะศึกษารายละเอียดได้จาก ทวิบทรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

บทสรุป

ตามที่ได้อธิบายมาแล้วจะเห็นได้ว่า การเลือกตั้งเป็นลักษณะสำคัญประการหนึ่งของการปกครองระบอบประชาธิปไตยซึ่งถือว่าราษฎรเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตย แต่การที่ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ และกำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนให้เสร็จสิ้นภายใน ๒๔๐ วันนั้น ก็ได้หมายความว่าเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้ว ประเทศไทยเราจะ

มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยรอบเปอร์เซ็นต์ก็หาไม่^{๕๕} ทั้งนี้ เพราะการที่ประเทศหนึ่งประเทศใดจะเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริงหรือไม่^{๕๖} ไม่ได้ขึ้นอยู่กับ การที่ได้มีการใช้รัฐธรรมนูญแต่ประการเดียวก็หาไม่^{๕๗} แต่ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญอื่น ๆ อีกหลายประการ และประการที่สำคัญ ก็คือ การที่จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน เพื่อเป็นผู้แทนของประชาชนไปปฏิบัติหน้าที่ในการออกกฎหมายและการบริหารประเทศแทนราษฎร ฉะนั้น จึงควรที่ประชาชนชาวไทยทั้งที่เป็นข้าราชการผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ประชาชนผู้สนใจที่จะสมัครรับเลือกตั้งและผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งหลายจะได้พร้อมใจกันใช้สิทธิและหน้าที่ของตนซึ่งมี อยู่ตามกฎหมายไปในทางที่ชอบธรรมโดยพร้อมเพรียงกัน เพื่อช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในประเทศไทยได้เจริญงอกงามต่อไป.

เอกสารอ้างอิง

๑. “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”, ราชกิจจานุเบกษา แผนกกฤษฎีกา, ฉบับพิเศษ เล่ม ๘๕ ตอนพิเศษ วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑.
๒. กระทรวงมหาดไทย, รายงานการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, เล่ม ๑ - ๒, พระนคร: โรงพิมพ์มหาดไทย, พ.ศ. ๒๕๐๒.
๓. หยุด แสงอุทัย, คำอธิบายโดยสังเขปของกฎหมายเลือกตั้งทั่วไป, พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. พ.ศ. ๒๕๐๗.

บัญญัติภาษาไทย

โดย สมปอง พิริยกิจ

ในเรื่องของภาษาไทยคราวนี้ เรามาพูดถึงถึงเรื่องคำซึ่งตั้ง
ต้นด้วยพยางค์ “บ สระอะ แม่กน” ให้แจ่มแจ้ง จะได้ไม่สงสัยลงเล
ในเวลาเขียน พยางค์ที่กล่าวนี้เขียนได้หลายอย่าง เขียน “บรร”
ก็มี “บัณ” ก็มี “บัน” ก็มี การที่จะเขียนอย่างไรเมื่อไรนั้น
พอจะมีหลักช่วยให้สังเกตได้บ้าง คือ

๑. จะเขียน “บรร” ต่อเมื่อ

(๑) แผลงมาจาก “ประ” เช่น :-

ประจง-บรรจง	= ทำให้ดี, ทำให้เรียบร้อย, ทำโดยระวัง, แต่ง, เขียน ให้ประณีต, ตั้งใจ
ประจบ-บรรจบ	= กรบ, ถ้วน, จกกับ, ติดต่อกับ, ประสมเข้า, สมทบ พูดหรือทำอะไรให้เขารักและชอบ (เฉพาะประจบ)
ประจุ-บรรจุ	= ใส่, ใส่เข้าที่ให้นั่น, บรรทุก, เข้าประจำที่, เข้า ประจำตำแหน่ง, เรียกยาที่ขับพิษถ่ายพิษว่า ยาประจุ
ประเจิด-บรรเจิด	= เชิดขึ้นสูง, สูงเด่น, เนิบฉาย, งาม
ประดา-บรรดา	= ทั้งสิ้น, ทั้งหมด, ทั้งหลาย, ล้วน, (เฉพาะประดา หมายถึง เต็มที่, เรียงหน้ากันเข้าไป ก็ได้)
ประทม-บรรทม	= นอน
ประทัก-บรรทัก	= เส้นตรง, แนว, ไม่สำหรับขีดเส้นตรง (ประทักมิใช่ เฉพาะเสียงพูด)

ประทุก—บรรทุก = ไส่ลง, บรรจุลง

ประเทา—บรรเทา = ทูเลา, คลาย, เบาลง, ทำให้เบาบางลง, ให้สงบ
(ประเทา ไม่ใคร่ได้ใช้)

ประลัย—บรรลัย = ความตาย, ความฉิบหาย, ความบั่นป่น, ความย่อยยับ
มอดม้วย, ฉิบหาย

ประลุ—บรรลุ = ลุ, ถึง, สำเร็จ

ประเลง—บรรเลง = ทำเพลงด้วยเครื่องดุริยางค์ (ประเลง ไม่ใคร่ได้ใช้)

(๒) แผลงมาจาก “ประ” ใช้เฉพาะในวรรณคดี เช่น :-

ประกวด—บรรกวด = แข่งขัน, แข่งกันเพื่อเลือกเฟ้นเอาดี

ประจวบ—บรรจวบ = ประสบ, พบปะ, บังเอิญพบ, สบเหมาะ

ประดาก—บรรดาก = ธง, ธงผืนผ้า

ประทับ—บรรทับ = อยู่, หยุดอยู่, แบนลง, กดลง

ประทาน—บรรทาน = ให้, ให้

ประเทือง—บรรเทือง = ทำให้กระตือรือร้น, พยุ้ง, ทำให้ดีขึ้น, รุ่งเรือง

ปราย—ประลาย—บรรลาย = ปราย, ไปรย (ประลาย ไม่ใคร่ได้ใช้)

ปลาบ—ประลาบ—บรรลาบ = ยอด, ที่สุด (ประลาบ ไม่ใคร่ได้ใช้)

ประโลม—บรรโลม = ทำให้พึงใจ

ประสบ—บรรสบ = ได้, พบ

ประสม—บรรสม = รวมกัน, ปั่น, ระคน, เจือ, คละ

ประสาน—บรรสาน = ทำให้ติดกัน, ทำให้เข้ากันสนิท, เชื่อม, เข้าประจบ
กัน, รัก, ผูกไว้

—บรรทาน = แสวง (คำนี้ไม่แน่ว่าแผลงมาจากอะไร จะว่าแผลง
มาจากประทาน ก็ไม่เคยมี มีแต่ประทาน หมายถึง
ละทิ้ง ซึ่งก็ไม่เคยแผลง ประ เป็น บรร เลย)

(๓) แผลงมาจาก “ปร” และ “ปรุ” ในภาษาสันสกฤต “ปริ” ในภาษาบาลี หรือ สันสกฤต เช่น :-

บรรพชา (ป. ปพพชชา ; ส. ปรวชชา = การบวช. การบวชเป็นสามเณร
(คำนี้ข้างหน้าเป็นรูปสันสกฤต ข้างหลังเป็นรูปบาลี)

บรรลพ (ป. ปลว ; ส. ปรลว) = เกิดผล, ได้ (คำนี้ใช้ในวรรณคดี ในภาษา
ทั่วไปใช้ประสพ เป็นรูปสันสกฤต)

บรรสาร (ป. ปลาร ; ส. ปรसार) = คล้อยออก, เหยียดออก, แผ่, ขยาย (คำนี้
ไม่มีใครมีที่ใช้ และอาจใช้ ประสาร ก็ได้ เป็นรูป
สันสกฤต)

บรรจถรณ์ (ป. ปจจถถรณ ; ส. ปรยสติกา) = ที่นอน (คำนี้ข้างหน้าเป็นรูป
สันสกฤต ข้างหลังเป็นรูปบาลี เช่นกัน)

บรรณ (ป. ปณณ ; ส. ปรณ) = บีก, หนังสือ, ใบไม้ (คำนี้ เป็นรูปสันสกฤต
ทั้งคำ)

บรรตานิก (ป. ปตตตานิก ; ส. ปรุปานิก) = การเดินเท้า (คำนี้ ข้างหน้าเป็นรูป
สันสกฤต ข้างหลังเป็นรูปบาลี)

บรรพ (ป. ปพพ ; ส. ปรวน) = ข้อ, ปล้อง, เล่ม, หมวด, ภาค, ตอน
(คำนี้ เป็นรูปสันสกฤตทั้งคำ)

บรรพต (ป. ปพพต ; ส. ปรวต) = ภูเขา (คำนี้ เป็นรูปสันสกฤตทั้งคำ)

บรรยงก์ (ส. ปรยรฺก) = ที่นั่ง, ที่นอน (คำนี้ไม่พบคำภาษาบาลีที่เป็นคู่ และ
นอกจากนี้มีคำบรรยง ไม่แน่ว่าแผลงมาจากอะไร มี
ความหมายว่า ทำให้งาม, ทำให้ดี)

บรรยเวษก (ส. ปริ + อว + อิกฺษก = ปรย เวษก) = ผู้ดูแลทั่วไป เป็น
ตำแหน่งในสถาบันอุดมศึกษา (คำนี้ ไม่พบทั้งในบาลี
และสันสกฤต จะเป็นคำสมาสขึ้นใช้ในภาษาไทย
ตามรูปสันสกฤต)

บรรยาย (ป.ปริยาย ; ส. ปฺรยาย) = การสอน, การแสดง, การชี้แจง (คำ
ปริยายของบาลี ไทย ก็นำมาใช้ด้วย มีความหมายว่า
การกล่าวอ้อมค้อม, นัยทางอ้อม)

บรรษัท (ป. ปริสา ; ส. ปริษท) = ผู้ดู, ผู้แวดล้อม, สมาชิก, ที่ประชุม หมู่
การรวมกัน, นิติบุคคลที่เกิดขึ้นโดยการเข้าหุ้นกันทำ
การค้าขาย (คำนี้เป็นรูปสันสกฤต)

บรรหาร (ป., ส. ปริหาร) = เผลย, กล่าวแก่, คำรัสสั่ง (คำนี้ใช้บริหารก็มี
มาก หมายถึงดูแล, รักษา, ปกครอง, รักษาการ
ตามกฎหมาย)

๒. จะเขียน “บัณฑิต” ต่อเมื่อเป็นพยางค์อยู่หน้าพยางค์ที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะ วรรณ
เช่น :-

บัณฑิต—บัณฑิต (ป. ปณฺฑิต ; ส. ปาณฺฑิต) = ชาวเหลือง, ชื่อช้างตระกูล
หนึ่งในพรหมพงศ์

บัณฑิต (ป., ส. ปณฺฑิต) = ผู้รู้, นักปราชญ์

บัณฑิตย (ป. ปณฺฑิตฺย ; ส. ปาณฺฑิตฺย) = ความรอบรู้, การเรียน, ความเป็น
บัณฑิต

บัณฑิต = คำสั่ง, คำสั่งของกรมพระราชวังบวร (คำนี้ไม่พบ
ทั้งในบาลีและสันสกฤต จะว่ามาจากภาษาเขมรก็
ไม่แน่)

บัณฑิตกะ (ป., ส. ปณฺฑิตก) = กะเทย, ชันที

บัณฑิตว (ป. ปณฺ ; ส. ปณฺว) = กลองเล็กชนิดหนึ่งพราหมณ์ใช้โดยวิธี
ไขว้ให้ลูกตุ้มกระทบหน้ากลองทั้ง ๒ ข้าง (คำนี้ ดูจะ
แผลงไกลอยู่ คำในภาษาเดิมทั้ง ๒ ภาษา ไม่ปรากฏ
มี ๓ เลย)

บัณฑิต (ป. ปณฺ ; ส. ปณฺ) = หัวสับ

บัตรส (ป. ปณฺดรส ; ส. ปณฺจทศ) = สิบห้า (คำนี้ออกจะสังเกตได้ยาก เมื่อนำมาเขียนใช้ในภาษาไทย ต้องอาศัยคูศัพท์ภาษาบาลีเต็มช่วย)

๓. จะเขียน “บัน” ต่อเมื่อยันต์ ไม่ได้แผลงมาจาก “ประ ปรุ ปรุ หรือ ปรี” เลย ส่วนใหญ่มักจะมาจากคำเติมอุปสรรค “บ” ในภาษาเขมร เช่น :—

บันกวก	= รั้ง, ผูก
บันจวบ	= ตกแต่ง
บันจบ	= บรรจบ
บันทล	= ทำให้เกิดขึ้น
บันทาล	= เกิดขึ้น, ให้มีขึ้น, ให้เป็นขึ้น
บันเดิน	= ทำให้เดิน
บันโดย	= ให้ตาม, จำเริญตาม, พลอยแสดง, เอาอย่าง ยินยอม, คล้อยตาม
บันไค	= สิ่งที่ทำเป็นขั้น ๆ สำหรับก้าวขึ้นลง
บันทีก	= ข้อความที่จดย่อย ๆ ไว้ เพื่อช่วยความทรงจำ หรือ เพื่อเป็นหลักฐาน ; จดข้อความย่อ ๆ เพื่อช่วยความทรงจำ
บันทึง (ช.)	= บ่นถึง, คอย
บันเทิง	= เบิกบาน, รื่นเริง, ยินดี (ประเทิงก็มีใช้ ; แต่ไม่มีการแผลง ประเทิงเป็นบรรเทิง)
บันลือ	= ให้ลือไป, ให้กังสนั่น, เลื่องลือ, เปล่งเสียงกังสนั่น แผลงเสียง, บ่าวประกาศ
บันเหิน	= เหาะไป, บินไป

เรื่องนี้ออกจะหนักไปในทางหลักเกณฑ์ ศัพท์แสงทางภาษามากไปสักหน่อย ขอท่านผู้อ่านได้โปรดอภัยด้วย แต่อย่างไรก็ตาม หากท่านจะมุ่งดูแต่เฉพาะว่า คำไหน สะกดอย่างไร ก็คงจะเกิดประโยชน์บ้างตามสมควร

กฎหมาย

พระราชบัญญัติ

ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑ ให้มีทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม ดังต่อไปนี้

- (๑) ราชบัณฑิตยสถาน
- (๒) สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
- (๓) สำนักพระราชวัง
- (๔) สำนักราชเลขาธิการ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภามีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของวุฒิสภา และสภาผู้แทน และให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาผู้แทน แล้วแต่กรณี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘ วันที่ ๒๘ ส.ค. ๒๕๑๑

พระราชบัญญัติ

โอนกิจการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโอนกิจการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๗๘ วันที่ ๒๘ ส.ค. ๒๕๑๑

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑
เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ “รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง และหมายความรวมถึงตลอดถึงนายกรัฐมนตรี ในตำแหน่งบังคับบัญชาสำนักนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม กำหนดให้เป็นผู้บังคับบัญชาทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรม กับประธานรัฐสภาในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง ประกอบด้วยประธานวุฒิสภาเป็นประธาน ประธานสภาผู้แทนเป็นรองประธาน รองประธานวุฒิสภา รองประธานสภาผู้แทน เลขาธิการรัฐสภา และรองเลขาธิการรัฐสภา เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง และให้มี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ประกอบด้วย เลขาธิการรัฐสภาเป็นประธาน รองเลขาธิการรัฐสภา ผู้อำนวยการกองและหัวหน้าส่วนราชการซึ่งมีฐานะเทียบกองเป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง ให้ อ.ก.พ. ดังกล่าวเลือกตั้งเลขานุการหนึ่งคน

อ.ก.พ. ตามความในมาตรานี้ นอกจากมีหน้าที่ดังระบุไว้ในบทมาตราดังกล่าว แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้มีหน้าที่ช่วย ก.พ. หรือ อ.ก.พ. กระทรวง แก้วแต่กรณี ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๘ วันที่ ๒๘ ส.ค. ๒๕๑๑

พระราชบัญญัติ
เงินประจำตำแหน่ง เงินค่ารับรอง
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และเบี้ยประชุมของสมาชิกวุฒิสภา
สมาชิกสภาผู้แทน หรือกรรมการ
พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑
เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยเงินประจำตำแหน่งและค่าพาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับเบี้ยประชุมของกรรมการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่ง เงินค่ารับรอง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และเบี้ยประชุมของสมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทน หรือกรรมการ พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่ง และค่าพาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเบี้ยประชุมของกรรมการ พ.ศ. ๒๔๘๕

(๒) พระราชบัญญัติเงินประจำตำแหน่ง และค่าพาหนะของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับเบี้ยประชุมของกรรมการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๐

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ประธานวุฒิสภาและประธานสภาผู้แทน ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่ง กับเงินค่ารับรองเดือนละหนึ่งพันบาท

รองประธานวุฒิสภาและรองประธานสภาผู้แทน ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งกับเงินค่ารับรองเดือนละแปดพันบาท

ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทน รองประธานวุฒิสภา และรองประธานสภาผู้แทน ซึ่งได้รับเงินประจำตำแหน่งกับเงินค่ารับรองตามมาตรานี้แล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๕ หรือเงินค่ารับรองตามมาตรา ๖

มาตรา ๕ สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทน ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งเดือนละสี่พันบาท

มาตรา ๖ สมาชิกสภาผู้แทน ให้ได้รับเงินค่ารับรองเป็นเงินเหมาอีกเดือนละสองพันบาท

มาตรา ๑ สมาชิกสภาผู้แทนซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง ได้รับเงินเดือนทางตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามมาตรา ๕ และเงินค่ารับรองตามมาตรา ๖

มาตรา ๘ การรับเงินประจำตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งไม่มาประชุมในระหว่างสมัยประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับของวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๙ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภา หรือพระบรมราชโองการประกาศเรียกประชุมรัฐสภา ให้ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทน รองประธานวุฒิสภา รองประธานสภาผู้แทน สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งมีถิ่นที่อยู่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉพาะครั้งแรกจากจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาไปยังจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา หรือเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุมรัฐสภา หรือเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทนสิ้นสุดลง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภากลับไปยังจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา หรือจังหวัดอันเป็นที่ตั้งวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเดินทางตามวรรคหนึ่ง ให้ได้รับค่าพาหนะตามข้อบังคับของวุฒิสภา หรือของสภาผู้แทน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๐ เมื่อมีการประชุมคณะกรรมการ ให้กรรมการวุฒิสภา กรรมการสภาผู้แทนและกรรมการร่วมกันของสภาทั้งสอง ซึ่งมีถิ่นที่อยู่นอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางเฉพาะครั้งแรกจากจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาไปยังจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภา และเมื่อการประชุมคณะกรรมการได้สิ้นสุดลง ให้ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภากลับไปยังจังหวัดอันเป็นที่ตั้งวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทน แล้วแต่กรณี

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่กรรมการ ซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือสมาชิกสภาผู้แทน ขณะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในระหว่างสมัยประชุม

ในกรณีที่กรรมการวุฒิสภา กรรมการสภาผู้แทนและกรรมการร่วมกันของสภาทั้งสองมีความจำเป็นต้องเดินทางไปนอกจังหวัดอันเป็นที่ตั้งรัฐสภาเพื่อปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการให้ได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางตามข้อบังคับของวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเดินทางตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ให้ได้รับค่าพาหนะตามข้อบังคับของวุฒิสภาหรือของสภาผู้แทน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๑ กรรมการวุฒิสภา กรรมการสภาผู้แทน และกรรมการร่วมกันของสภาทั้งสอง ให้ได้รับเบี้ยประชุมเรื่องหนึ่งครั้งละหนึ่งร้อยบาท

การประชุมเรื่องใดในวันเดียวกันมากกว่าหนึ่งครั้ง ให้ได้รับเบี้ยประชุมเพียงครั้งเดียว

มาตรา ๑๒ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทน รองประธานวุฒิสภา รองประธานสภาผู้แทนและสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งกับเงินค่ารับรองหรือเงินประจำตำแหน่ง แล้วแต่กรณี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ส่วนสมาชิกสภาผู้แทน ให้ได้รับเงินประจำตำแหน่งและเงินค่ารับรองนับแต่วันเปิดประชุมรัฐสภาหรือวันเข้ารับหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๓ ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งกรรมการวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑
อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับเบี้ยประชุมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.บ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๗๘ วันที่ ๒๕ ส.ค. ๒๕๑๑

พระราชกฤษฎีกา

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ

(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕ ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป
ราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔

“มาตรา ๕ ทวิ การเทียบตำแหน่งลูกจ้างกับข้าราชการให้เทียบอัตราค่าจ้างของลูกจ้างกับอัตราเงินเดือนของ
ข้าราชการ โดยให้ถือเสมือนว่า ลูกจ้างมีตำแหน่งเท่าตำแหน่งข้าราชการที่มีอัตราเงินเดือนเทียบเท่ากันนั้น ในกรณีที่อัตรา

ค่าจ้างของลูกจ้าง อาจเทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการได้มากกว่าหนึ่งตำแหน่ง ให้กระทรวงการคลังวินิจฉัยเทียบเท่ากับตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยพิจารณาถึงความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของลูกจ้างเทียบกับข้าราชการในตำแหน่งนั้นๆ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกมาตรา ๖ และมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทางมีอัตราหลายชั้น ให้เบิกค่าพาหนะได้ ดังนี้

(๑) ชั้นหนึ่ง สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าแผนกขึ้นไปหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าข้าราชการตุลาการ คณะบดี-ยุติธรรม ข้าราชการอัยการ หรือผู้ยศตั้งแต่พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี หรือพันตำรวจตรี ขึ้นไป

(๒) ชั้นสอง สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้ยศชั้นนายร้อย นายเรือ นายเรืออากาศ หรือนายร้อยตำรวจ แต่ถ้ายานพาหนะในเที่ยวที่เดินทางนั้นมีชั้นสองเป็นชั้นต่ำที่สุด ก็ให้เลื่อนชั้นโดยสารเป็นชั้นหนึ่งได้

(๓) ชั้นสามหรือชั้นต่ำที่สุด สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งไม่สูงกว่าเสมียนพนักงานหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้ยศนายทหารชั้นประทวน หรือนายตำรวจชั้นประทวน พลทหาร พลตำรวจ หรือคนใช้ส่วนตัวซึ่งผู้เดินทางไปราชการนำไปด้วย

การเบิกค่าพาหนะในชั้นที่สูงกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ข้างต้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง การเดินทางโดยรถไฟประเภทเร็ว รถด่วน รถนอน หรือรถปรับอากาศให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕ ข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งรับเงินเดือนหรือค่าจ้างในงบประมาณรายจ่าย เมื่อออกจากราชการแล้ว ให้เบิกค่าพาหนะและค่าเช่าที่พักสำหรับเดินทางกลับภูมิลำเนาได้ โดยอนุโลมตามอัตราค่าพาหนะและค่าเช่าที่พักไปประจำการต่างสำนักงานและให้เบิกได้ตามตำแหน่งหรือยศที่ได้รับครั้งสุดท้าย เว้นแต่กรณีออกจากราชการเพราะถูกลงโทษทางวินัยให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก หรือกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนระหว่างพิจารณาหรือสอบสวน ให้เบิกได้ในอัตราชั้นต่ำที่สุด

ผู้ที่ถูกสั่งพักราชการรวมทั้งครอบครัว ไม่มีสิทธิเบิกค่าพาหนะและค่าเช่าที่พักสำหรับการเดินทางกลับภูมิลำเนา”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ผู้เดินทางไปราชการอาจเบิกค่าระวางบรรทุกสิ่งของส่วนตัวได้ไม่เกินน้ำหนักและปริมาตร ตามบัญชี ๔ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

การคำนวณน้ำหนักหรือปริมาตรในการบรรทุกให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

การจ้างขนส่งของให้ใช้พาหนะที่มีในท้องถิ่นซึ่งจะพึงหาได้ในราคาถูก และเป็นไปในทางประหยัด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ การโดยสารเครื่องบินไปราชการต่างประเทศให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ชั้นหนึ่ง สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกองขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า ผู้พิพากษาศาลแพ่ง ผู้พิพากษาศาลอาญา ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรืออธิการบดีประจำกรม อธิการจังหวัด ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า นายทหาร นายตำรวจ ซึ่งมียศตั้งแต่พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก หรือพันตำรวจเอก ซึ่งได้รับเงินเดือนอัตราพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอก พิเศษ หรือพันตำรวจเอกพิเศษ ขึ้นไป คู่สมรส หรือบุตรของผู้ดำรงตำแหน่งหรือมียศดังกล่าว

(๒) ชั้นสอง สำหรับบุคคลนอกจากที่กล่าวใน (๑)”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกบัญชี ๑ บัญชี ๓ และบัญชี ๕ ท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ยกเลิกบัญชี ๒ บัญชี ๔ และบัญชี ๖ ท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ และให้ใช้บัญชี ๑ บัญชี ๒ บัญชี ๓ บัญชี ๔ บัญชี ๕ และบัญชี ๖ ท้ายพระราชกฤษฎีกาดังนี้แทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ พ.ร.ฎ. นี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๕ วันที่ ๒๑ ส.ค. ๒๕๑๑

บัญชี ๑

อัตรากำลังเลี้ยงเดินทางไปราชการในราชอาณาจักร

ผู้ดำรงตำแหน่งหรือมียศ	วันละบาท
เสมียนพนักงานหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพลทหาร พลตำรวจ นายทหารชั้นประทวน นายตำรวจชั้นประทวน	๒๐
ประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรี ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท ร้อยตำรวจโท	๒๖
หัวหน้าแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้ช่วยผู้พิพากษา คณะบดียุติธรรม หรืออัยการผู้ช่วย หรือร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก ร้อยตำรวจเอก พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี พันตำรวจตรี	๓๒
หัวหน้ากองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพากษาชั้นต้น ผู้พิพากษาหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรืออัยการประจำกอง อัยการจังหวัดผู้ช่วย หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท พันตำรวจโท พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก	๓๘
ผู้อำนวยการกองขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพากษาศาลแพ่ง ผู้พิพากษาศาลอาญา ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลชั้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรืออัยการประจำกรม อัยการจังหวัด ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก ซึ่งได้รับเงินเดือนอัตราพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ พันตำรวจเอกพิเศษ ขึ้นไป	๔๖

บัญชี ๒
อัตราค่าเช่าที่พัก

ผู้ดำรงตำแหน่งหรือมีศ	ไม่เกิน วันละบาท
เสมียนพนักงานหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพลทหาร พลตำรวจ นายทหารชั้นประทวน นายตำรวจชั้นประทวน	๓๐
ประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรี ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท ร้อยตำรวจโท	๔๐
หัวหน้าแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้ช่วยผู้พิพากษา คณะบดียุติธรรม หรืออัยการผู้ช่วย หรือร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก ร้อยตำรวจเอก พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี พันตำรวจตรี	๕๐
หัวหน้ากองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหรือตำแหน่งที่เทียบ เท่า หรืออัยการประจำกอง อัยการจังหวัดผู้ช่วย หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพันโท นาวาโท นาวาอากาศ โท พันตำรวจโท พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก	๖๐
ผู้อำนวยการกองขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพากษาศาลแพ่ง ผู้พิพากษาศาลอาญา ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ อัยการประจำกรม อัยการจังหวัด ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก ซึ่งได้รับเงินเดือนอัตราพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ พันตำรวจเอก พิเศษ ขึ้นไป	๑๐๐

บัญชี ๓
จำนวนคนใช้

ผู้ดำรงตำแหน่งหรือมียศ	ไปประจำการต่างสำนักงาน จำนวนคนใช้ไม่เกิน	ไปราชการนอกจาก ไปประจำการต่างสำนักงาน จำนวนคนใช้ไม่เกิน
เสมียนพนักงานหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ ประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือนายทหารชั้น ประทวน นายตำรวจชั้นประทวน ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศ ตรี ร้อยตำรวจตรี ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท ร้อย ตำรวจโท	๑ คน	
หัวหน้าแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้ช่วย ผู้พิพากษา คณะบดีหรือผู้ช่วย หรือร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี พันตำรวจตรี	๒ คน	๑ คน
หัวหน้ากองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพาก- ษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษา หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ อัยการประจำกอง อัยการจังหวัดผู้ช่วย หรือตำแหน่งที่ เทียบเท่า หรือพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท พันตำรวจโท พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก	๓ คน	๑ คน
ผู้อำนวยการกองขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพากษาศาลแพ่ง ผู้พิพากษาศาลอาญา ผู้พิพากษา ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ขึ้น ไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรืออัยการประจำกรม อัยการ จังหวัด ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก ซึ่งได้รับ เงินเดือนอัตราพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศ เอกพิเศษ พันตำรวจเอกพิเศษ ขึ้นไป	๔ คน	๒ คน

บัญชี ๕

อัตราน้ำหนักและปริมาตรบรรทุกสิ่งของส่วนตัวไปราชการในราชอาณาจักร

ผู้ดำรงตำแหน่งหรือมียศ	ไปประจำการต่างสำนักงาน	ไปราชการที่ต้องแรมคืน
เสมียนพนักงานหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ พลทหาร พลตำรวจ นายทหารชั้นประทวน นายตำรวจชั้นประทวน ประจำแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรี ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท ร้อยตำรวจโท หัวหน้าแผนกหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้ช่วยผู้พิพากษา คณะบดีชั้นธรรม หรืออัยการผู้ช่วย หรือ ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก ร้อยตำรวจเอก พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี พันตำรวจตรี หัวหน้ากองขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษา ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรืออัยการประจำกอง อัยการจังหวัดผู้ช่วย ขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท พันตำรวจโท ขึ้นไป	น้ำหนักไม่เกิน ๖๐๐ กก. และปริมาตรต้องไม่เกิน ๓ ม. น้ำหนักไม่เกิน ๑,๒๐๐ กก. และปริมาตรต้องไม่เกิน ๖ ม. น้ำหนักไม่เกิน ๒,๐๐๐ กก. และปริมาตรต้องไม่เกิน ๑๐ ม. น้ำหนักไม่เกิน ๓,๐๐๐ กก. และปริมาตรต้องไม่เกิน ๑๕ ม.	น้ำหนักไม่เกิน ๔๐ กก. และ ปริมาตรต้องไม่เกิน ๐.๕ ม. น้ำหนักไม่เกิน ๒๐๐ กก. และ ปริมาตร ต้อง ไม่เกิน ๑ ม. น้ำหนักไม่เกิน ๓๐๐ กก. และ ปริมาตร ต้อง ไม่เกิน ๑.๕ ม. น้ำหนักไม่เกิน ๔๐๐ กก. และปริมาตรต้องไม่เกิน ๒ ม.

บัญชี ๕

อัตราค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว

ผู้ดำรงตำแหน่งหรือมียศ	ประเภท ก. ดอลลาร์ สหรัฐอเมริกา ต่อวัน	ประเภท ข. ดอลลาร์ สหรัฐอเมริกา ต่อวัน	ประเภท ค. ดอลลาร์ สหรัฐอเมริกา ต่อวัน
หัวหน้าแผนกลงมาหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ ผู้ช่วยผู้พิพากษา คณะตุลาการหรืออัยการผู้ช่วย หรือ พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี พันตำรวจตรี ลงมา	๒๒	๑๕	๑๖
หัวหน้ากองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพากษา ศาลชั้นต้น ผู้พิพากษา หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ อัยการประจำกอง อัยการจังหวัดผู้ช่วย หรือตำแหน่งที่ เทียบเท่า หรือพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท พันตำรวจ โท พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก	๒๖	๒๒	๑๕
ผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้ พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลแพ่ง ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอาญา ผู้พิพากษาศาลแพ่ง ผู้พิพากษาศาลอาญา ผู้พิพากษาศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรืออัยการ พิเศษฝ่ายปรึกษา อัยการพิเศษฝ่ายคดี อัยการพิเศษฝ่าย วิชาการ อัยการพิเศษประจำเขต อัยการประจำกรม อัยการจังหวัด หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก ซึ่งได้รับเงิน เดือนอัตราพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอก พิเศษ พันตำรวจเอกพิเศษ	๓๐	๒๖	๒๒

ผู้ดำรงตำแหน่งหรือมียศ	ประเภท ก. คอลลาจ สหรัฐอเมริกา ต่อวัน	ประเภท ข. คอลลาจ สหรัฐอเมริกา ต่อวัน	ประเภท ค. คอลลาจ สหรัฐอเมริกา ต่อวัน
รองอธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือผู้พิพากษา หัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี พลตำรวจตรี	๓๔	๓๐	๒๖
ปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง หรืออธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรืออธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกา อธิบดีผู้พิพากษาศาลแพ่ง อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา อธิบดี ศาลคดีเด็กและเยาวชนกลาง อธิบดีผู้พิพากษาศาลภาค หรือ ตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพลโท พลเรือโท พลอากาศโท พลตำรวจโท ขึ้นไป	๔๐	๓๔	๓๐
ประธานศาลฎีกา หรือรัฐมนตรี	๕๐	๔๔	๔๐

หมายเหตุ (๑) ประเภท ก. หมายความว่าถึงประเทศในทวีปยุโรป อเมริกาเหนือและใต้ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์
และฟิลิปปินส์

ประเภท ข. หมายความว่าถึงประเทศนอกจากที่กล่าวไว้ในประเภท ก. และ ค.

ประเภท ค. หมายความว่าถึงประเทศลาว กัมพูชา สหภาพพม่า สาธารณรัฐเวียดนาม สหพันธ์มาเลเซีย
และสิงคโปร์

- (๒) ในกรณีที่มีเหตุพิเศษ เนื่องจากสถานการณ์ในบางประเทศเปลี่ยนแปลง ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจ
สั่งให้ได้รับในอัตราประเภทใดตามความเหมาะสมได้
- (๓) ในกรณีที่มีเหตุพิเศษ หรือเพื่อความสะดวกแก่ผู้เดินทาง กระทรวงการคลังจะจ่ายเบี้ยเลี้ยงเดินทางเป็น
เงินตราสกุลอื่นที่มีมูลค่าเทียบเท่าอัตราในบัญชีนี้ได้

บัญชี ๖

อัตราค่าเครื่องแต่งตัวไปราชการต่างประเทศชั่วคราว

ผู้ดำรงตำแหน่งหรือมียศ	ประเภท ก.	ประเภท ข.
หัวหน้าแผนกลงมา หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ ผู้ช่วยผู้พิพากษา คณะตุลาการศาลฎีกา หรืออัยการผู้ช่วย หรือ พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี พันตำรวจตรี ลงมา	๕,๐๐๐ บาท	๒,๘๐๐ บาท
หัวหน้ากองขึ้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือ ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษา ชั้นไป หรือตำแหน่งที่ เทียบเท่า หรืออัยการประจำกอง อัยการจังหวัดผู้ช่วย ชั้นไป หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า หรือพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท พันตำรวจโท ชั้นไป	๕,๐๐๐ บาท	๓,๒๐๐ บาท

หมายเหตุ (๑) ประเภท ก. หมายความว่าถึงประเทศที่กระทรวงการคลังกำหนดว่าเป็นประเทศหนาว

ประเภท ข. หมายความว่าถึงประเทศที่อยู่นอกประเภท ก.

- (๒) สำหรับผู้ที่จำเป็นต้องแต่งเครื่องแบบ ให้ได้รับเพิ่มอีกร้อยละ ๓๐ ของอัตรา ถ้าต้องไปในฐานะผู้แทน
ของรัฐบาลซึ่งเป็นแขกของรัฐบาลต่างประเทศให้ได้รับเพิ่มอีกร้อยละ ๖๐ ของอัตรา
- (๓) ผู้เดินทางไปราชการในประเทศที่อยู่ในประเภท ก. และประเภท ข. ในคราวเดียวกัน ให้เบิกค่าเครื่อง
แต่งตัวประเภท ก. ได้อย่างเดียว

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การแบ่งส่วนราชการสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

โดยที่เป็นการสมควรแบ่งส่วนราชการของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรีเสียใหม่ อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๕ จึงให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการแบ่งส่วนราชการสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๐๕ และให้แบ่งส่วนราชการของสำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี ดังนี้

๑. กองกลาง แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกรับส่ง
- (๒) แผนกโต้ตอบ
- (๓) แผนกเก็บและห้องสมุด

๒. กองงานนายกรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกกกลาง
- (๒) แผนกรวบรวม
- (๓) แผนกการเมือง

๓. ส่วนการเงิน

๑. กองคลัง แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ

- (๑) แผนกขุการ
- (๒) แผนกบัญชี
- (๓) แผนกเงิน
- (๔) แผนกพัสดุและสวัสดิการ

๒. กองสถานที่และยานพาหนะ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกรักษาสถานที่
- (๒) แผนกพัสดุ สถานที่ และยานพาหนะ

๓. กองโรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกกกลาง
- (๒) แผนกจัดซื้อและจัดหา
- (๓) แผนกคลังพัสดุ

๔. กองนโยบายภายในประเทศ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกนโยบาย
- (๒) แผนกรายงาน
- (๓) แผนกเศรษฐกิจสัมพันธ์

๕. กองนโยบายภายนอกประเทศ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกการเมือง
- (๒) แผนกเศรษฐกิจ
- (๓) แผนกสารนิเทศ

๖. กองพิธีการ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ

- (๑) แผนกรับรอง
- (๒) แผนกราชการต่างประเทศ

๗. กองบริการประชาชน แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกสอบสวนเรื่องราว
- (๒) แผนกสวัสดิการสงเคราะห์
- (๓) แผนกแนะนำทางกฎหมายและประណอมข้อพิพาท

๘. กองงานปลัดบัญชาการ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกกกลาง
- (๒) แผนกงานปลัดบัญชาการ
- (๓) แผนกงานที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี

๙. กองงานคณะที่ปรึกษาและกรรมการ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกธุรการ
- (๒) แผนกระเบียบการและความเห็น
- (๓) แผนกนิติกร

๑๐. กองงานโฆษก แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ

- (๑) แผนกธุรการ
- (๒) แผนกการข่าว
- (๓) แผนกการภาพ

๑๑. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมเยาวชนแห่งชาติ๕ ๕
ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๑๑

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ ประกาศนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๖ วันที่ ๒๖ ส.ค. ๒๕๑๑

กฏ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๘๔ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นในกรมปศุสัตว์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฏ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฏ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฏ ก.พ. ฉบับที่ ๕๐๒ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
สัตว์บาลจัตวา	เสมียนพนักงาน	
สัตว์แพทย์จัตวา	„	
สัตว์แพทย์อำเภอจัตวา	„	ส่วนราชการสัตว์แพทย์อำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
นายสัตวบาลตรี	ประจำแผนก	
นายสัตวแพทย์ตรี	"	
ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์จังหวัดตรี	"	
ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยปราบโรคตรี	"	
สัตวแพทย์อำเภอ	"	ส่วนราชการสัตวแพทย์อำเภอ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่า หัวหน้าแผนก
หัวหน้าสถานีผสมเทียมตรี	"	สถานีผสมเทียม ในฐานะหัวหน้า ส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
นายสัตวบาลโท	หัวหน้าแผนก	
นายสัตวแพทย์โท	"	
นายสัตวแพทย์จังหวัดโท	"	ส่วนราชการสัตวแพทย์จังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก
ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์จังหวัดโท	"	
ผู้ช่วยนายสัตวแพทย์เขตโท	"	
หัวหน้าด่านกักสัตว์โท	"	ด่านกักสัตว์ ในฐานะหัวหน้าแผนก
หัวหน้าด่านทำออกโท	"	ด่านทำออก ในฐานะหัวหน้าแผนก
หัวหน้าสถานีตรวจโรคสัตว์โท	"	สถานีตรวจโรคสัตว์ ในฐานะหัวหน้า แผนก
หัวหน้าสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์โท	"	สถานีสืบพันธุ์สัตว์ ในฐานะ หัวหน้าแผนก
หัวหน้าสถานีผสมเทียมโท	"	สถานีผสมเทียม ในฐานะหัวหน้า แผนก
หัวหน้าหน่วยปราบโรคโท	"	หน่วยปราบโรค ในฐานะหัวหน้า แผนก
นายทะเบียนเอก	หัวหน้ากอง	
นายสัตวบาลเอก	"	
นายสัตวแพทย์เอก	"	

<u>ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น</u>	<u>เทียบกับตำแหน่ง</u>	<u>เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา</u>
นายสัตวแพทย์จังหวัดเอก	หัวหน้ากอง	ส่วนราชการสัตวแพทย์จังหวัด ในฐานะหัวหน้ากอง
นายสัตวแพทย์เขตเอก	,,	สำนักงานสัตวแพทย์เขต ในฐานะ หัวหน้ากอง
หัวหน้าด่านท่าออกเอก	,,	ด่านท่าออก ในฐานะหัวหน้ากอง
หัวหน้าสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์เอก	,,	สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ ในฐานะ หัวหน้ากอง
หัวหน้าสถานีผสมเทียมเอก	หัวหน้ากอง	สถานีผสมเทียม ในฐานะหัวหน้ากอง
นายสัตวบาลพิเศษ	ผู้อำนวยการกอง	
นายสัตวแพทย์ใหญ่	รองอธิบดี	

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๘๒ วันที่ ๑๓ ก.ย. ๒๕๑๑

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๘๕ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในกรมการขนส่งทางบก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่กรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๕๐๗ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ข้อ ๓ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่งซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พนักงานขนส่งจัตวา	เสมียนพนักงาน	
นายสถานีขนส่งจัตวา	"	
พนักงานขนส่งตรี	ประจำแผนก	
ผู้ตรวจการขนส่งตรี	"	
ผู้ช่วยขนส่งจังหวัดตรี	"	
นายสถานีขนส่งตรี	"	
นายสถานีขนส่งโท	หัวหน้าแผนก	
พนักงานโสตทัศนศึกษาโท	"	
ขนส่งจังหวัดโท	"	ส่วนราชการขนส่งจังหวัด ในฐานะหัวหน้าแผนก

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๘๒ วันที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๑๑

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๘๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗

ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือน และการเลื่อนชั้นเงินเดือน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ให้ยกเลิกความใน (๕) ของ ข้อ ๕ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๕ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ว่าด้วยการเลื่อนอันดับเงินเดือนและการเลื่อนชั้นเงินเดือน และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ได้รับบรรจุเข้ารับราชการ หรือเลื่อนชั้นหรือเลื่อนเงินเดือน แล้วแต่กรณี มาครบสิบสองเดือนโดยนับตั้งแต่เดือนแรกของปีเป็นต้นไป การบรรจุเข้ารับราชการ หรือเลื่อนชั้น หรือเลื่อนเงินเดือนในเดือนแรกของปีไม่ว่าในวันใด ให้ถือว่าบรรจุเข้ารับราชการ หรือเลื่อนชั้น หรือเลื่อนเงินเดือนในเดือนนั้นเต็มเดือน

กำหนดเวลาสิบสองเดือนตามวรรคแรกนั้น สำหรับผู้ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่โดยการสอบแข่งขัน สอบคัดเลือก หรือได้รับการคัดเลือก หรือผู้ที่ได้รับการเลื่อนชั้น ทั้งนี้โดยที่ผู้นั้นไม่ได้เลื่อนเงินเดือนให้นับเวลาในตำแหน่งเดิมหรือชั้นเดิมของผู้นั้นรวมเข้ากับเวลาในตำแหน่งใหม่หรือชั้นใหม่ด้วย”

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๘๒ วันที่ ๑๗ ก.ย. ๒๕๑๑

กฎ ก.พ.

ฉบับที่ ๕๘๗ (พ.ศ. ๒๕๑๑)

ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗
ว่าด้วยการเทียบตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ในสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.พ. ออกกฎ ก.พ. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.พ. นี้ให้ใช้บังคับแก่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ข้อ ๒ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นให้กำหนดเทียบกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน และให้กำหนดตำแหน่ง
ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น	เทียบกับตำแหน่ง	เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชา
พลตำรวจรัฐสภา	เสมียนพนักงาน	
ผู้บังคับหมู่ตำรวจรัฐสภา	"	
ผู้บังคับหมวดตำรวจรัฐสภา	ประจำแผนก	หมวดตำรวจรัฐสภา ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการที่ต่ำกว่าหัวหน้าแผนก
รองเลขาธิการรัฐสภา	รองอธิบดี	
เลขาธิการรัฐสภา	อธิบดี	สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ในฐานะอธิบดี

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๑

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร
นายกรัฐมนตรี ประธาน ก.พ.

หมายเหตุ กฎนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๘๒ วันที่ ๑๖ ก.ย. ๒๕๑๑

ระเบียบ

ความมาก

ที่ สร ๐๔๐๑/ว. ๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๘ สิงหาคม ๒๕๑๑

เรื่อง การให้ข้าราชการเป็นสมาชิกสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทย

เรียน (เวียนกระทรวงมหาดไทย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกเกี่ยวกับเรื่องนี้

ด้วยกระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาเห็นสมควรที่จะให้ความสนับสนุนแก่สันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทย และควรที่จะพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการทุกกระทรวงทบวงกรมมีสิทธิที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิก และอาจเป็นผู้ดำเนินงานในสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทยได้โดยมิต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสียก่อน จึงเสนอมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏในบันทึกที่ได้แนบมาพร้อมนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๑๑ ลงมติให้ความสนับสนุนแก่สันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทย ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ถ้ากระทรวงทบวงกรมใดมีข้อบังคับไว้ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างในสังกัดที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมใด ๆ ต้องขออนุญาตผู้บังคับบัญชาก่อนแล้ว มิให้นำข้อบังคับที่ว่านั้นมาใช้บังคับแก่การที่ข้าราชการหรือลูกจ้างจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทย คือ ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างสมัครเข้าเป็นสมาชิกสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทยได้โดยไม่ต้องขออนุญาตผู้บังคับบัญชาก่อน เว้นแต่ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดจะเป็นผู้ดำเนินงานในสันนิบาตเสรีชน ฯ ให้ขออนุญาตต่อผู้บังคับบัญชาเสียก่อน

จึงขอขึ้นย่นมา.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) มนูญ บริสุทธ์
(นายมนูญ บริสุทธ์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

ลับ

พ. ๓๑/๑๑

ชุดที่ ของ ๓๕ ชุด
หน้า ๓๓ ของ ๓๕ หน้า

เรื่องที่ ๒๘

เรื่อง การให้ข้าราชการเป็นสมาชิกสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทย

กระทรวงมหาดไทยเสนอว่า ตามที่ ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรีได้กรุณาให้ความสนับสนุนแก่องค์การสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทยตลอดมา นั้น

โดยเหตุที่องค์การนี้ได้ดำเนินงานโดยเอกชนผู้เลื่อมใสและสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย และต่อต้านระบบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ ดังนั้น ประชาชนย่อมมีบทบาทอย่างสำคัญในการนี้ แต่อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติ การดำเนินงานขององค์การนี้ จะไม่ได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากประชาชนอย่างจริงจัง ถ้าหากว่าไม่ได้รับการสนับสนุนจากทางราชการในการที่จะจูงใจหรือชักจูงให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องผู้นำและกระทำเป็นตัวอย่างก่อน ในการนี้จะเห็นได้ว่า ข้าราชการในฐานะเป็นผู้ดำเนินการตามนโยบายของทางราชการในการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์นั้น ควรจะได้เป็นแรงสำคัญที่จะช่วยนำราษฎรเข้ามามีส่วนร่วมของสันนิบาต เพื่อให้การปฏิบัติงานสามารถบรรลุผลดังกล่าว ข้าราชการจึงอยู่ในฐานะที่จะต้องเป็นผู้นำทางและเป็นตัวอย่างที่ดีของประชาชน กล่าวคือ การสมัครเป็นสมาชิกและช่วยเหลืออื่น ๆ เท่าที่ควร แต่ปรากฏว่าขณะนี้ไม่มีหน่วยราชการบางแห่งที่ยังมีระเบียบห้ามมิให้ข้าราชการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมใด ๆ ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสียก่อน เช่นหน่วยราชการสังกัดกระทรวงกลาโหม เป็นต้น เนื่องจากยังมีอุปสรรคและข้อขัดข้องดังกล่าวแล้ว นายก

กระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาในเรื่องนี้ด้วยความรอบคอบแล้ว มีความเห็นว่างานของสันนิบาตเสรีชนแห่งประเทศไทยซึ่งกำลังดำเนินอยู่ขณะนี้ ย่อมมีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับงานด้านการป้องกันและปราบปรามการแทรกซึมและบ่อนทำลายของฝ่ายคอมมิวนิสต์ ซึ่งรัฐบาลกำลังดำเนินการอย่างเร่งรีบอยู่ขณะนี้ ทั้งสองฝ่ายควรมีการประสานงานและให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน ฉะนั้น เห็นว่าทางราชการควรจะให้ความสนับสนุนแก่องค์การนี้ และควรที่จะพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม มีสิทธิที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิก และอาจเป็นผู้ดำเนินงานดังกล่าวได้ โดยมีต้องรับอนุมัติจากรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสียก่อน

ฯพณ ฯ นายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้ว มีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ลับ

ที่ สร ๐๕๐๔/ว. ๑๕

สำนักงาน ก.พ.

๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๑

เรื่อง การกำหนดอันดับเงินเดือน

เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

ด้วยตามที่ได้มีการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเข้าขั้น อันดับ และขั้น ในบัญชีอัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ ตามมติคณะรัฐมนตรี ในหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร ๐๔๐๓/ว. ๘๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๑๐ นั้น ปรากฏว่าอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ ที่ ก.พ. กำหนดให้เป็นขั้นโท อันดับ ๒ ขั้น ๑,๖๐๐ บาท หรือขั้นโท อันดับ ๓ ขั้น ๒,๒๐๐ บาท ไว้ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๒ แล้ว ได้ถูกลดอันดับลงมาเป็นขั้นโท อันดับ ๑ ขั้น ๑,๗๐๐ บาท หรือขั้นโท อันดับ ๒ ขั้น ๒,๓๐๐ บาท ตามบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่ตามลำดับอีก ส่วนราชการบางแห่งจึงขอให้ ก.พ. พิจารณาว่า ในปัจจุบันประมาณต่อไปตำแหน่งเหล่านี้จะต้องขอให้ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นโท อันดับ ๒ หรืออันดับ ๓ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๔/ว.๖ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๐๗ อีกหรือไม่

ก.พ. ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีมติว่า ในปัจจุบันประมาณต่อไปการกำหนดอัตราเงินเดือนจากขั้นโท อันดับ ๑ ขั้น ๑,๗๐๐ บาท เป็นอันดับ ๒ ขั้น ๑,๘๐๐ บาท หรือจากขั้นโท อันดับ ๒ ขั้น ๒,๓๐๐ บาท เป็นอันดับ ๓ ขั้น ๒,๔๕๐ บาท เฉพาะตำแหน่งที่ ก.พ. ได้เคยกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นขั้นโท อันดับ ๒ หรืออันดับ ๓ ตามอัตราเงินเดือนในบัญชีเดิมไว้แล้วนั้น กระทรวงทบวงกรมไม่ต้องขอให้ ก.พ. กำหนดอัตราเงินเดือนเป็นอันดับ ๒ หรืออันดับ ๓ อีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) พันเอก จินดา ณ สงขลา

(จินดา ณ สงขลา)

เลขาธิการ ก.พ.

กองระเบียบข้าราชการ

ที่ สร ๐๕๐๕/ว. ๑๖

สำนักงาน ก.พ.

๓ กันยายน ๒๕๑๑

เรื่อง การเทียบเงินเดือนข้าราชการทหาร หรือข้าราชการพลเรือน สังกัดกระทรวงกลาโหมกับข้าราชการพลเรือน
เรือน (เว้นกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ)

อ้างอิง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๑/๒๕๐๖ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งการเทียบชั้น อันดับ และเงินเดือน ของข้าราชการทหาร และข้าราชการพลเรือน
สังกัดกระทรวงกลาโหม กับข้าราชการพลเรือนตามความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๔๘๗ เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติ นั้น

ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่า บัณฑิตอัตราเงินเดือนของข้าราชการทหาร และข้าราชการพลเรือนได้เปลี่ยนแปลงใหม่
แล้ว จึงลงมติให้ยกเลิกการเทียบชั้น อันดับ และเงินเดือน ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่อ้างถึงข้างต้น และให้
เทียบเงินเดือนข้าราชการทหาร และข้าราชการพลเรือน สังกัดกระทรวงกลาโหม กับชั้น อันดับ และเงินเดือนของ
ข้าราชการพลเรือนตามความในมาตรา ๓๐ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ดังนี้

๑. การเทียบชั้น

ก. นายทหารสัญญาบัตร หรือข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหมที่เทียบเท่า

(๑) ยศตั้งแต่ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ชั้น ๑ เงินเดือน ๔๕๐ บาท ขึ้นไปถึงร้อยโท เรือโท
เรืออากาศโท อันดับ ๒ ชั้น ๑๑ เงินเดือน ๑,๖๐๐ บาท เทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนชั้นตรี

(๒) ยศตั้งแต่ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก อันดับ ๑ ชั้น ๘ เงินเดือน ๑,๔๐๐ บาท ขึ้นไปถึง
พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี อันดับ ๒ ชั้น ๒๒ เงินเดือน ๓,๒๐๐ บาท เทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนชั้นโท

(๓) ยศตั้งแต่พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท อันดับ ๑ ชั้น ๒๐ เงินเดือน ๒,๘๐๐ บาท ขึ้นไปถึง
พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อันดับ ๒ ชั้น ๓๐ เงินเดือน ๔,๑๐๐ บาท เทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนชั้นเอก

(๔) ยศตั้งแต่พันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ อันดับ ๑ ชั้น ๒๘ เงินเดือน
๔,๘๐๐ บาทขึ้นไปเทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนชั้นพิเศษ

ข. นายทหารประทวน หรือข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหมที่เทียบเท่า

ยศตั้งแต่สิบตรี จ่าตรี จ่าอากาศตรี ชั้น ๑ เงินเดือน ๖๐๐ บาท ขึ้นไปเทียบเท่ากับข้าราชการพลเรือนชั้น
จตุร

ค. กรณีนอกจากนี้ ให้เสนอ ก.พ. พิจารณาเทียบเป็นราย ๆ ไป

สำหรับข้าราชการทหารหรือข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม ซึ่งได้รับเงินเพิ่มพิเศษตามคุณวุฒิที่
ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพด้วยนั้น ให้นับเงินเพิ่มพิเศษตามคุณวุฒิที่ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตร
วิชาชีพนั้นรวมเข้ากับเงินเดือน เพื่อกำหนดสำหรับการเทียบชั้นได้ด้วย

ในกรณีที่รวมเงินเพิ่มพิเศษตามคุณวุฒิเข้ากับเงินเดือนแล้วอาจเทียบได้กับ ข้าราชการพลเรือนทั้งชั้นตรีและ
ชั้นโท จะเทียบให้เท่ากับข้าราชการพลเรือนชั้นโทได้ เมื่อผู้นั้นได้เป็นข้าราชการที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นตรีมาแล้วไม่น้อย

กว่าหนึ่งปี และในกรณีที่ยาจเทียบได้กับข้าราชการพลเรือนทั้งชั้นโท และชั้นเอก จะเทียบให้เท่ากับข้าราชการพลเรือนชั้นเอกได้เมื่อผู้นั้นได้เป็นข้าราชการที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นโทมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี แล้วแต่กรณี

๒. การเทียบอันดับ และขึ้นเงินเดือน

เมื่อเทียบชั้นตามข้อ ๑ ได้แล้ว ให้พิจารณาเทียบอันดับ และขึ้นเงินเดือน ต่อไป โดยนำเงินเดือนที่ได้รับอยู่เดิม หรือเงินเดือนซึ่งรวมเงินเพิ่มพิเศษตามคุณวุฒิแล้ว แล้วแต่กรณี เทียบเข้ากับอันดับ และขึ้นเงินเดือนตามบัญชีหมายเลข ๑ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๑๐ ถ้าตรงกับอันดับและขึ้นใดก็ให้ได้รับในอันดับและขึ้นนั้น

ในกรณีที่ไม่มีอาจเทียบให้เข้ากับขึ้นเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนได้ ถ้ากระทรวงทบวงกรมที่รับโอนมานั้นมีขึ้นเงินเดือนที่รับโอนสูงกว่าอัตราเงินเดือนที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับอยู่ ก็ให้ข้าราชการผู้นั้นได้รับเงินเดือนในอัตราเท่ากับที่ได้รับอยู่เดิม โดยอาศัยเบิกในขั้นนั้นได้ชั่วคราว และเมื่อขึ้นปีงบประมาณใหม่ ให้ปรับขึ้นรับเงินเดือนในขั้นที่ค่าใกล้เคียงกันอยู่ก็ได้

๓. เงินค่าคนใช้ เงินเพิ่มพิเศษในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น พลว่น การเดินอากาศ การดำน้ำ และเงิน พ.ส.ร. เป็นต้น ไม่นับรวมเป็นเงินเดือนสำหรับการเทียบชั้น อันดับ และขึ้นเงินเดือน ดังกล่าวข้างต้น

๔. ถ้ามีกรณีเป็นปัญหาในการเทียบชั้น อันดับ และขึ้นเงินเดือน ให้เสนอ ก.พ. พิจารณาเป็นราย ๆ ไป

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

ประวิณ ณ นคร

(นายประวิณ ณ นคร)

รองเลขาธิการ ก.พ.

รักษาราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.

กองวินัยและเรื่องราว

ปัญหากฎหมาย ระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน

ตอบโดย

เสริมสุข โกวิทวานิช	หัวหน้าแผนกระเบียบ	สำนักงาน ก.พ.
ชเช อิมสว่าง	ผู้ช่วยหัวหน้ากอง	กองวินัยและเรื่องราว
สมพงษ์ นิ่มแตร	นิติกรโท	กองระเบียบข้าราชการ
ชัยณรงค์ ละออเนวล	หัวหน้าแผนกการเจ้าหน้าที่	สำนักงานเลขาธิการ

สำนักงาน ก.พ.

ปัญหากฎหมาย

ตอบสมาชิกหมายเลข ๕๕๕

ถาม ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ มาตรา ๙๔ (ก) ที่ระบุว่า “ทำความผิดต้องรับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ” คำว่า “ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษ” นั้น หมายถึงความผิดในกรณีใดบ้าง

ตอบ ความผิดที่เป็นลหุโทษ ได้แก่ความผิดในกรณีตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ตั้งแต่มาตรา ๓๖๗ ถึงมาตรา ๓๙๘ เช่น ยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยใช้เหตุในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน เสพย์สุราเมึนเมา ประพฤติวนวายหรือครองสติไม่ได้ชั้ณะอยู่ในถนนสาธารณะหรือสาธารณะสถาน เป็นต้น และความผิดลหุโทษนี้มาตรา ๑๐๒ แห่งประมวลกฎหมายทั้งกล่าวกำหนดไว้ว่า คือ ความผิดซึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นว่ามานี้ด้วยกัน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ

ความผิดอาญาที่มีโทษเบา หรือโทษไม่ร้ายแรง หรือความผิดอาญาในคดีเล็กน้อยๆ นั้นเอง ส่วนความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นหุโทษ ก็หมายถึงความผิดอาญาในกรณีอื่นๆ นอกจากที่กำหนดในประมวลกฎหมายอาญาตั้งแต่มาตรา ๓๖๗ ถึงมาตรา ๓๘๘ และเป็นความผิดที่กฎหมายกำหนดระวางโทษอย่างสูงไว้ไม่เกินอัตราความผิดหุโทษดังกล่าวข้างต้น

ตอบสมาชิกจังหวัดนครสวรรค์

ข้าพเจ้าได้รับเงินเดือนในอัตรา ๑,๑๕๐ บาท และจะต้องถูกเกษียณอายุราชการ วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๑๑ (ข้าพเจ้าเกิด ๕ พฤษภาคม ๒๔๕๑ ครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งต้องอยู่รับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๑) แต่ตามกฎหมายมีความว่า ผู้ได้รับพระราชทานเงินเดือนตั้งแต่ ๑,๑๐๐ บาทขึ้นไป จึงจะมีสิทธิได้รับพระราชทานตราเบญจมาภรณ์มงกุฎหว่า ข้าพเจ้ามีความสงสัยที่จะเรียนถามต่อไปนี้

ถาม (๑) ถ้าไม่มีกฎหมายปรับปรุงอัตราเงินเดือนใหม่ ข้าพเจ้าคงได้รับเงินเดือนเพียง ๑,๐๕๐ บาท แล้วก็ถูกเกษียณอายุราชการไปตามกำหนด บัดนี้มีกฎหมายใช้แล้ว ข้าพเจ้าได้รับพระราชทานเงินเดือน (รวมทั้งปรับปรุง) ในอัตรา ๑,๑๕๐ บาท ทั้งนี้จะถือว่าเงินเดือน ๑,๑๕๐ บาทนี้มีสิทธิจะได้รับพระราชทานตราดังกล่าวแล้วหรือไม่

(๒) จะมีสิทธิหรือไม่ประการใด กรุณาให้เหตุผลด้วย

ตอบ เนื่องจากได้มีหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ สร. ๐๔๐๔/ว. ๗๗ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๑ กำหนดระเบียบว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใหม่ เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๑๑ โดยยกเลิกระเบียบเดิม และได้ให้เหตุผลในการกำหนดระเบียบใหม่ว่า “เนื่องจากได้มีการเปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือนข้าราชการใหม่ไปถึงสองครั้งแล้ว แต่ระเบียบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ก็มีได้แก่ตาม คงให้ถือเทียบอัตราเงินเดือนใหม่ กับอัตราเงินเดือนเดิมเป็นเกณฑ์เสนอขอพระราชทานตลอดมา เป็นการไม่สะดวกในการปฏิบัติ เห็นควรปรับปรุงระเบียบการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับพลเรือนเสียใหม่ โดยเลิกถือหลักอัตราเงินเดือน เป็นการถือชั้นและเวลา

รับราชการในชั้นนั้น ๆ เป็นเกณฑ์เสนอขอพระราชทาน หรือหากจำเป็น ก็ใช้เพียังกำหนดอันดับด้วยก็ได้....”

การขอพระราชทานตามเกณฑ์ ปกติให้เป็นไปตามฐานะของข้าราชการดังต่อไปนี้

ข้าราชการ	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พึงขอพระราชทาน	หมายเหตุ
ชั้นจัตวา อันดับ ๑	ร.จ.ม.	
ชั้นจัตวา อันดับ ๒	ร.จ.ช.	
ชั้นจัตวา อันดับ ๓	ร.ท.ม.	
ชั้นจัตวา อันดับ ๔	ร.ท.ช.	
ชั้นตรี	บ.ม. หรือ บ.ช.	
ชั้นโท	จ.ม. หรือ จ.ช.	
ชั้นเอก	ต.ม. หรือ ต.ช.	
ชั้นพิเศษ	ท.ม. หรือ ท.ช.	

การขอพระราชทานตามเกณฑ์ดังกล่าวนี้ ห้ามขอพระราชทานในระยะปีติดกัน

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ลำดับสูงตามที่กำหนดไว้สำหรับแต่ละชั้นข้าราชการนั้น จะต้องมื่อเวลารับราชการติดต่อกันในชั้นนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ได้รับการบรรจุหรือเลื่อนชั้น จนถึงวันก่อนพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน ๖๐ วัน

จึงขอตอบคำถามของท่านดังนี้

(๑) ตามหลักเกณฑ์ใหม่ ชั้นตรีจะได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้น บ.ม. หรือ บ.ช. แล้วแต่กรณี

(๒) การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในกรณีปกติ ผู้ขอต้องรับราชการอยู่จนถึงวันที่จะได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กรณีของท่านซึ่งจะถูกปลดเกษียณอายุในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑ นี้ จึงไม่มีสิทธิได้รับในกรณีปกติ

ตอบสมาชิกเลขที่ ๕๒๕

ผมขอเรียนถามเกี่ยวกับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังนี้

ถาม ตามระเบียบได้กำหนดคุณสมบัติและอัตราเงินเดือนที่มีสิทธิจะขอได้ไว้ สมมุติว่าข้าราชการผู้ขอมีสิทธิตามระเบียบข้อ ๖ (๑) ถึง (๕) ครบถ้วน แต่มีอัตราเงินเดือนในปี ๒๕๑๑ นี้ ๓,๒๐๐ บาท ๑,๖๐๐ บาท ๑,๑๕๐ บาท ตรงตามระเบียบการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๐๑ จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จ.ช., บ.ช., บ.ม., ตามสิทธิได้หรือไม่

มีผู้ให้ความเห็นเป็นสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า ยังไม่มีสิทธิจะขอ เพราะอัตราเงินเดือนที่เพิ่มใหม่นี้ เมื่อนำไปเทียบกับอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๗ แล้วยังไม่ถึง จะต้องได้เงินเดือน ๓,๓๕๐ บาท ๑,๗๐๐ บาท และ ๑,๒๐๐ บาท จึงจะถือว่าสิทธิขอได้

อีกฝ่ายหนึ่งให้ความเห็นว่า มีสิทธิขอได้ เพราะบัญชีอัตราเงินเดือนเดิมได้ยกเลิกไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๔๙๗ แล้ว ต้องถือตามอัตราใหม่ ทั้งระเบียบการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ก็ได้ระบุอัตราเงินเดือนไว้ชัดเจนแล้ว ไม่ได้กำหนดเป็นขั้นหรืออันดับเอาไว้ และยังไม่ได้ยกเลิกหรือแก้ไขให้นำอัตราเงินเดือนใหม่มาเทียบให้เป็นขั้นหรืออันดับเดิม เพื่อประกอบการใช้สิทธิขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่อย่างใด

จึงขอถามว่า ผู้มีอัตราเงินเดือนดังกล่าวจะมีสิทธิขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้หรือไม่ โปรดอธิบายพอสังเขปให้เข้าใจด้วย

ตอบ โดยที่ได้กำหนดระเบียบการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใหม่แล้ว ปัญหาของท่านจึงหมดไป โปรดดูตารางที่กำหนดว่าข้าราชการพลเรือนชั้นไหน จะมีสิทธิขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดในคำตอบข้างบนนี้

ตอบสมาชิกจังหวัดอุดรธานี

นาย ก. เป็นข้าราชการวิสามัญ ตำแหน่งนักการ เงินเดือน ๖๒๕ บาทเต็มขั้นแล้ว (ก่อนปรับ) หลังจากใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๑๐ นาย ก. ได้รับการปรับอัตราเงินเดือนเป็น ๗๕๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ ขอเรียนถามว่า

ถาม เมื่อทางราชการได้เปลี่ยนแปลงอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญแล้ว (โดยขยายให้สูงขึ้น) อัตราเงินเดือนข้าราชการวิสามัญซึ่ง ก.พ. กับกระทรวงการคลังได้กำหนดขั้นสูงสุดไว้แล้วตามหนังสือ น.ว. ๑๗/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๐ จะได้รับการขยายอัตราตามทั่วไปด้วยหรือไม่ ถ้าได้ จะขยายโดยอัตโนมัติโดยเทียบกับอัตราเงินเดือนที่เปลี่ยนแปลงใหม่ หรือจะต้องรอให้ ก.พ. กำหนดใหม่ หรือประการใด หรือ ก.พ. จะไม่ขยายให้

ตอบ อัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนวิสามัญ ตำแหน่งหัวหน้านักการ หัวหน้าภารโรง นักการหรือภารโรง กำหนดขั้นสูงสุดไว้ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว. ๑๗/๒๕๐๐ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๐๐ มิได้ขยายขึ้นอัตราเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่ แต่มีสิทธิได้รับการปรับปรุงอัตราเงินเดือนให้เข้า ชั้น อันตบ และชั้น ตามมติคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ ส่วนการที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนเกินขั้นสูงสุดที่กำหนดไว้เดิม จะต้องแก้ไขหนังสือเวียนฉบับดังกล่าวเสียก่อน

ตอบคุณเสรี สัตตบงกช

ถาม นาย ก. ถูกตัดเงินเดือน ๑๐% กำหนด ๓ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๑๑ ซึ่งเป็นเวลาที่คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๑ ยังไม่ทันออก ต่อมาคำสั่งเลื่อนขึ้นและอันดับเงินเดือนประจำปีงบประมาณ ๒๕๑๑ ออกเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๑๑ ปรากฏว่านาย ก. ไม่ได้ขึ้นเงินเดือน อยากทราบว่าในปีงบประมาณ ๒๕๑๒ นาย ก. จะมีสิทธิได้ขึ้นเงินเดือนหรือไม่ ซึ่งบางคนก็ว่ามีสิทธิได้ขึ้น บางคนก็ว่าไม่มีสิทธิได้ขึ้น

ตอบ ในปีงบประมาณ ๒๕๑๒ นาย ก. ไม่มีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือน เพราะต้องห้ามตามนัยข้อ ๕ (๔) แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ซึ่งมีข้อความดังนี้

“ในรอบปีที่แล้วมาจนถึงวันออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน ต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัย เว้นแต่โทษภาคทัณฑ์....”

อนึ่ง ขอเรียนเพิ่มเติมว่า คำว่า “รอบปีที่แล้วมา” หมายถึงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ของปีถัดไป และสำหรับการเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ ๒๕๑๒ “รอบปีที่แล้วมา” ได้แก่ระยะเวลาตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๐ ถึง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๑

ตอบคุณมานพ นครปฐม

ผมมีความข้องใจอยากจะเรียนถามเกี่ยวกับเรื่องการทำ ปริมาณงานเพื่อขอเลื่อนจาก ชั้นตรีเป็นชั้นโท ผมเป็นข้าราชการกรมวิสามัญศึกษา ชั้นตรี อันดับ ๒ ขั้น ๑,๒๐๐ บาท (ปรับใหม่) สอบครูโทได้ชุดที่สอบรุ่นสุดท้ายเดือนเมษายน ๒๕๑๐ อยากจะเรียนถามท่าน ดังนี้

ถาม (๑) ผมจะมีโอกาสได้ทำปริมาณงาน เพื่อขอเลื่อนเป็นชั้นโทได้หรือไม่ ถ้านับตามอัตราเก่ารวมทั้งขอเงินเดือนขั้นปีใหม่ ก็เป็น ๑,๒๐๐ บาทเต็มขั้นพอดี แต่ถ้าคิดตามปรับใหม่ ถ้าได้เงินเดือน ๑ ขั้น ก็เป็น ๑,๒๕๐ บาท

(๒) ถ้าอยู่ในเกณฑ์ทำปริมาณงาน ขอเลื่อนเป็นชั้นโทได้ จะต้องดำเนินการอย่างไร และยื่นเมื่อไร

(๓) ครูที่โรงเรียน ซึ่งมีอัตราเงินเดือนเท่ากันมี ๓ คน จะมีสิทธิขอได้ทั้ง ๓ คนหรือไม่ และจะมีโอกาสได้กี่คน เพราะที่โรงเรียนมีนักเรียน ๖ ห้องเรียน จำนวนนักเรียน ๒๐๐ กว่าคน และเพิ่มมีครูโทเพียงคนเดียว คือ ครูใหญ่

(๔) ครูที่เงินเดือนต่ำกว่าอัตราดังกล่าว คือ ๑,๑๕๐ บาท จะมีโอกาสได้ทำปริมาณงานหรือไม่ หรือต้องสอบใหม่

(๕) ผมเคยฟังวิทยุ และทราบว่า พวกที่สอบได้ชั้นโทรุ่นสุดท้ายนี้ จะให้บรรจุหมดไม่ต้องสอบใหม่ จริงหรือไม่

ตอบ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. ๐๔๐๔/ว. ๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๑๐ วางระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นขั้นสูงขึ้นไป ตั้งแต่ชั้นเอกลงมา กล่าวคือ นอกจากผู้ครองตำแหน่งจะเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายแล้ว จะต้องเป็นผู้ครองอัตราเงินเดือนไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนต่อไป

ชั้นจัตวาเป็นชั้นตรี ตั้งแต่ชั้นจัตวา อันดับ ๓ ขึ้น ๘๕๐ บาท

ชั้นตรีเป็นชั้นโท ตั้งแต่ชั้นตรี อันดับ ๒ ขึ้น ๑,๓๐๐ บาท

ชั้นโทเป็นชั้นเอก ตั้งแต่ชั้นโท อันดับ ๓ ขึ้น ๒,๗๕๐ บาท

ฉะนั้น ในกรณีที่ผู้ครองตำแหน่งในอัตราชั้นตรี อันดับ ๒ ขึ้น ๑,๒๐๐ บาท หรือ ๑,๒๕๐ บาท จึงยังไม่มีสิทธิที่จะขอกำหนดอัตราเงินเดือนเป็นชั้นโท ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิที่จะรับการบรรจุในตำแหน่งอื่นในอัตราเงินเดือนชั้นโทที่ว่าง

“การจะชั่ว และทำดี เป็นหน้าที่ของแต่ละคน ต้องเริ่มต้นที่ตัวเราก่อน จะมัวคอยให้คนอื่นทำแล้วคนจึงจะทำ ไม่ได้”

หลักการทำดี และ อดความดี

โดย เทียน สุพยากรณ์

การงานทุกอย่างที่เราทำลงไป คนอื่นจะเห็นดี อยู่ที่เรากำ
 ดี เราทำดีแต่คนอื่นไม่เห็นดีคงจะมีน้อย ถ้าเราทำไม่ดี แต่จะให้
 คนอื่นเห็นดี ดูเหมือนจะยาก เพราะคนเราทุกคนมีอวัยวะเหมือนกัน
 หมดตาชอบดูของสวยงาม หูชอบฟังเสียงไพเราะ จมูกชอบดมกลิ่น
 หอม เป็นต้น ฉะนั้น หลักของการทำดีจึงมีอยู่ว่า “ต้องทำดี”

หลักของการทำดี

ต้องทำดี	ไม่ใช่ดีแต่ทำ	ต้องพูดดี	ไม่ใช่ดีแต่พูด
ต้องคิดดี	ไม่ใช่ดีแต่คิด	ต้องรู้ดี	ไม่ใช่ดีแต่รู้
ต้องเห็นดี	ไม่ใช่ดีแต่เห็น	ต้องอยู่ดี	ไม่ใช่ดีแต่อยู่
ต้องกินดี	ไม่ใช่ดีแต่กิน		

หลักของการทำไม่ดี

ดีแต่ทำ	แต่ไม่ทำดี	ดีแต่พูด	แต่ไม่พูดดี
ดีแต่คิด	แต่ไม่คิดดี	ดีแต่เห็น	แต่ไม่เห็นดี
ดีแต่รู้	แต่ไม่รู้ดี	ดีแต่อยู่	แต่ไม่อยู่ดี
ดีแต่กิน	แต่ไม่กินดี		

การทำดี เพื่ออดความดีให้คนอื่นเห็นนั้น จะต้องให้เขาเห็นหลักเห็นแก่นของ
 ความดีจริง ๆ จึงจะชื่อว่า “อดดี” และเรามี “ดีอวด” ถ้าไม่มี “ดีอวด” ก็อย่า “อดดี”

หลักของการอดดี เพราะมีดีอวด

ต้องทำดีอวด	ไม่ใช่ทำอดดี	ต้องพูดดีอวด	ไม่ใช่พูดอดดี
ต้องรู้ดีอวด	ไม่ใช่รู้อดดี	ต้องเห็นดีอวด	ไม่ใช่เห็นอดดี
ต้องอยู่ดีอวด	ไม่ใช่อยู่อดดี	ต้องกินดีอวด	ไม่ใช่กินอดดี

หลักของการอดดี แต่ไม่มีดีอวด

ทำอดดี	แต่ไม่ทำดีอวด	พูดอดดี	แต่ไม่พูดดีอวด
คิดอดดี	แต่ไม่คิดดีอวด	รู้อดดี	แต่ไม่รู้ดีอวด
เห็นอดดี	แต่ไม่เห็นดีอวด	อยู่อดดี	แต่ไม่อยู่ดีอวด
กินอดดี	แต่ไม่กินดีอวด		

จงทำดี อย่าดีแต่ทำ จงทำดีอวด อย่าอดทำดี

ปัญหาคลัง

ตอบโดย

วิเชียร ไม้เวียง ผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ

สนิท เกษะศิริ เลขานุการกรม

เฉลิมชัย วสันันท์ นิติกรเอก

วินัย บุญโสภณ หัวหน้าแผนก ๑ กองเงินเดือน

แสงอาทิตย์ บุณนาท หัวหน้าแผนก ๑ กองบำเหน็จบำนาญ

กรมบัญชีกลาง

ท่านสมาชิกที่ประสงค์จะให้ตอบปัญหาคลัง โปรดส่งไปที่
“บรรณาธิการวารสารข้าราชการ” และระบุด้วยว่าให้ตอบใน
วารสารข้าราชการหรือตอบส่วนตัวทางไปรษณีย์ ท่านผู้ใดมีทั้งปัญหา
คลัง ปัญหากฎหมาย หรือปัญหาอื่น ๆ โปรดแยกถามต่างหาก
จากกัน เพื่อให้ได้รับคำตอบที่รวดเร็วยิ่งขึ้น

ปัญหาคลัง

ตอบสมาชิกจังหวัดปราจีนบุรี

ข้าพเจ้ามีข้อข้องใจในการขอรับช่วยเหลือค่าเล่าเรียนบุตรข้าราชการ ดังนี้

๑. ถาม บุตรเรียนในโรงเรียนราษฎร์ ขอเบิกได้เฉพาะค่าเรียนเพียงอย่างเดียว ส่วนค่า
บำรุงอื่นๆ (ค่าบำรุงห้องสมุด การกีฬา ห้องยา การกุศล) เบิกไม่ได้ ถูกต้องหรือไม่?

ตอบ เงินค่าบำรุงห้องสมุด ค่าบำรุงกีฬา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าบำรุงการกุศล ของ
โรงเรียนราษฎร์ ถ้ากระทรวงศึกษาธิการให้เรียกเก็บ ก็เบิกได้ ถ้าผู้เบิกเป็นข้าราชการผู้มีรายได้น้อย
ทั้งนี้ ตามระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวแก่การศึกษาของบุตรใน
โรงเรียน พ.ศ. ๒๕๐๖

๒. ถาม นักศึกษา ปกศ. สูง ปี ๑ วิทยาลัยครูต่าง ๆ จะเบิกค่าบำรุงต่าง ๆ ได้หรือไม่ ?

ตอบ ปกศ. สูง บางแห่ง เป็นโรงเรียนตามนัยระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของบุตรในโรงเรียน แต่บางแห่งไม่เป็น ฉะนั้น ขอให้แจ้งให้ชัดว่า เป็นวิทยาลัยอะไรก่อน ทั้งนี้ เพราะวิทยาลัยต่างจัดระดับการศึกษาแตกต่างกัน

ตอบสมาชิกจังหวัดชัยนาท

ด้วยผมมีความสงสัยเกี่ยวกับระเบียบการคลัง ขอเรียนถาม ดังนี้

ถาม ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๖ มาตรา ๒๐ วรรคท้าย ระบุว่า “ในกรณีใช้ยานพาหนะประจำตำแหน่งหรือส่วนตัวเดินทางไปราชการ ให้เบิกค่าพาหนะได้ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด” นั้น ขอทราบว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนดระเบียบการเบิกค่าพาหนะในกรณีใช้ยานพาหนะส่วนตัว เดินทางไปราชการไว้อย่างไรหรือไม่

ตอบ มีระเบียบวางไว้ครบ แต่ให้เบิกได้เฉพาะการเดินทางไปราชการในจังหวัดพระนคร และจังหวัดธนบุรี

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๔๐๓

๑. ถาม ในการที่ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง ของทางราชการ ซึ่งทางราชการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่อยู่เวรยาม หรือตรวจเวรยาม ของสถานที่ราชการนั้น ๆ จะถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการทำการล่วงเวลา และจะขอเบิกเงินค่าอาหารทำการล่วงเวลาได้หรือไม่ จะขอเบิกค่าเบี้ยเลี้ยง หรือค่าเดินทาง ได้ไหม หากได้ จะขอเบิกจากแผนกการใดจึงจะชอบด้วยระเบียบ

ตอบ เบิกไม่ได้ทั้งค่าอาหารทำการล่วงเวลา ค่าเบี้ยเลี้ยง และค่าพาหนะ

๒. ถาม ระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการมีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๘ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๐๘ ข้อ ๕ วรรค ๒ ระบุว่า “ในกรณีจำเป็นต้องซื้อยาจากร้านของเอกชน ก็ให้นำใบเสร็จรับเงินนั้นมาเบิกได้ แต่ต้องให้นายแพทย์

ผู้รักษาหรือหัวหน้าผู้จ่ายยาของสถานพยาบาลแล้วแต่กรณี รับรองว่าห้องจำหน่ายยาของสถานพยาบาลนั้นปิดหรือไม่มียาจำหน่าย การรับรองให้ทำตามแบบที่กระทรวงกำหนด” (ที่ได้ยกเลิกแล้วนั้น) มีความจำเป็นที่จะต้องให้หัวหน้าสถานพยาบาลที่นายแพทย์ผู้สั่งประจำอยู่รับรองรายการที่ซื้อจากร้านเอกชนด้วยหรือเปล่า จึงจะขอเบิกได้

ตอบ ตามระเบียบใหม่ซึ่งบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๑๑ การซื้อจากร้านเอกชนโดยตรง จะนำมาเบิกไม่ได้แล้ว

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๐๐

ผมเข้ารับราชการโดยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจิตวาอันดับหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๕ ขอถามว่า

ถาม การคิดค่าบำเหน็จ ต้องรับราชการสิบปีเต็มหรือว่ารวมเวลาทวีคูณเมื่อครบสิบปีก็รับได้ เช่นกรณีผมเป็นต้น ถ้ารวมทวีคูณก็ครบสิบปีแล้ว จะมีทางรับบำเหน็จได้ไหม ถ้าลาออกขณะนี้

ตอบ เวลาราชการปกติรวมกับเวลาทวีคูณครบ ๑๐ ปีบริบูรณ์แล้วลาออกเพื่อรับบำเหน็จตามมาตรา ๑๗ ได้ครับ

ตอบสมาชิกเลขที่ ๒๘

ผมรับราชการอยู่ส่วนกลางมีอัตราเงินเดือน ๑,๒๐๐ บาท มีสิทธิเบิกค่าเช่าที่พักได้ ๒๔๐ บาท ตามอัตราค่าเช่าเก่า ผมรับราชการครบรอบปี ได้เลื่อนขั้นเงินเดือนรวมทั้งเงินเดือนใหม่เป็น ๑,๔๐๐ บาท ได้รับ จ. ๑๘ และเบิกเงินเดือนอัตรา ๑,๔๐๐ บาท ตั้งแต่ต้นเดือนเมษายน ๒๕๑๑ นี้ และเวลานี้ผมได้ถูกแต่งตั้งให้ไปรับราชการประจำในส่วนภูมิภาคในท้องที่ภูมิลำเนาเดิมของผม และก็มีบ้านพักของทางราชการให้พักอยู่ด้วยแล้ว ในขณะนี้ตัวผมกำลังไปราชการต่างจังหวัดอยู่ ยังไม่ได้รับทราบคำสั่งให้เดินทาง เพราะทางกรมได้สั่งให้ผมอยู่ช่วยราชการจนกว่าจะเสร็จงานตามโครงการ ส่วนเงินเดือนผมต้องไปรับที่จังหวัดที่ผมย้าย ผมขอถามข้อสงสัยดังต่อไปนี้

๑. ถาม ผมได้เข้าบ้านพักเดิมทางส่วนกลาง ผมเสียค่าเช่าจริง ๓๕๐ บาท ผมรับเงินจริง ๒๕๐ บาท ผมจะเบิกค่าเช่าย้อนหลังในอัตราเงินเดือน ๑,๕๐๐ บาท แต่เดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ เป็นเงินค่าเช่าบ้าน ๒๗๐ บาท และมีพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าใหม่เป็นค่าเช่า ๓๐๕ บาท เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๑๑ ผมจะต้องทำอะไร เบิกที่ไหน

ตอบ ขอรับได้ในอัตราเงินเดือนขึ้น ๑,๓๐๐ บาท ก่อนการปรับ โดยทำคำขอรับเงินค่าเช่า ยื่นขออนุมัติต่ออธิบดี ตามแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด

๒. ถาม ผมได้รับเงินเดือนในจังหวัดที่ผมย้ายตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๑๑ ผมก็ยังเข้าบ้านที่เดิมในส่วนกลางอยู่ ตัวผมและครอบครัวก็ยังไม่ได้เดินทาง (ขณะนี้ผมกำลังไปราชการต่างท้องที่) ผมมีสิทธิจะเบิกเงินค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ ถ้าได้ ผมจะเบิกค่าเช่าบ้านพักในส่วนกลางหรือที่จังหวัดที่ผมย้ายใหม่ และจะยื่นแบบคำขอรับเงินค่าเช่าบ้านอย่างไร เพราะจังหวัดที่ผมย้ายมามีบ้านพักของทางราชการให้อยู่แล้ว

ตอบ ระเบียบกระทรวงการคลังกำหนดว่า “ข้าราชการผู้เบิกเงินค่าเช่าได้อยู่แล้ว ได้รับการแต่งตั้งให้ไปรับราชการในท้องที่อื่น แต่มีความจำเป็นต้องเข้าบ้านเดิมอยู่ต่อไปอีก และได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจแล้ว ก็ให้เบิกและจ่ายเงินค่าเช่าบ้านได้....ฯลฯ” เมื่อพิจารณาประกอบกับมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๓ ซึ่งยกเว้นกรณีจำเป็นที่จะต้องเช่าอยู่ต่อไปอีก ท่านก็มีสิทธิที่จะได้รับ การพิจารณาตามความจำเป็นที่ต้องเช่าอยู่ต่อไปอีก หากอธิบดีอนุมัติให้เบิกได้ ก็เบิกได้ การเบิกให้ส่งแบบคำขอที่ได้รับอนุมัติไปเบิกต่อสำนักเบิกเงินเดือน

๓. ถาม ผมจะขอผลการเดินทางขนย้ายครอบครัว เพราะมีเหตุจำเป็นขนย้ายครอบครัวไม่ทัน สมมติว่าผู้มีอำนาจอนุญาตแล้ว ผมมีสิทธิจะเบิกค่าเช่าบ้านในส่วนกลางที่ผมเช่าอยู่เดิมเพื่อให้ครอบครัวอยู่ต่อไปจนกว่าจะขนย้ายครอบครัวตามกำหนดที่ผู้บังคับบัญชาอนุญาตไว้จะได้หรือไม่ ถ้าได้ จะยื่นแบบคำขอรับเงินค่าเช่าบ้านที่ใด ผู้บังคับบัญชาส่วนไหนเป็นผู้อนุญาตรับเงินค่าเช่าบ้านที่ใด ฝ่ายไหนเป็นผู้เบิกเงินค่าเช่าบ้านให้

ตอบ เช่นเดียวกับข้อ ๒

ตอบสมาชิกจังหวัดสกลนคร

ถาม ผมมีข้อข้องใจเกี่ยวกับสิทธิในการเบิกค่าเช่าบ้านซึ่งบัญญัติในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๕ ข้อ ๕ ความว่า “ข้าราชการซึ่งมีเคหสถานของตนเอง หรือของบิดา มารดา บุตร หรือสามี ภรรยา ที่พออาศัยอยู่รวมกันได้ ไม่มีสิทธิได้รับเงินค่าเช่าบ้าน” นั้น คำว่า ของบิดา มารดา หมายความว่าเฉพาะบิดามารดาของตนเอง หรือจะเป็นบิดามารดาของภรรยา หรือสามี ด้วย

ตัวอย่าง นาง ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ เติมเข้ารับราชการอยู่อำเภอสว่างแดนดิน แล้วย้ายมารับราชการอยู่ที่อำเภอเมืองสกลนคร ณ ที่อำเภอเมือง ไม่มีบ้านเรือนของตนเอง ไม่มีบ้านของสามีหรือบุตร หรือบิดามารดา ของตน สามีของนาง ก. เป็นข้าราชการเช่นกัน แต่ไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ เพราะเดิมได้รับการบรรจุอยู่ที่อำเภอเมืองสกลนคร บิดาของสามีมีบ้านให้เช่าอยู่หนึ่งหลัง นาง ก. จะเช่าบ้านบิดาของสามี โดยขอเบิกเงินค่าเช่าบ้านตามสิทธิจะได้หรือไม่

ตามความเข้าใจของผม นาง ก. มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ เพราะพระราชกฤษฎีกามาตรา ๕ ข้อ ๕ บัญญัติไว้เฉพาะบ้านของบิดามารดาของตนเอง ซึ่งไม่มีสิทธิ แต่กรณีที่กำลังกล่าวเป็นบ้านของบิดาสามี พระราชกฤษฎีกามีได้บัญญัติไว้ หากจะอนุเคราะห์ว่า บ้านของบิดาของสามีก็เหมือนกับบ้านบิดาของตนเองแล้ว ก็ควรจะได้อนุเคราะห์ความหมายในระเบียบการช่วยเหลือข้าราชการผู้มีรายได้น้อยเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลด้วย ในข้อที่ว่าบิดามารดาโดยกำเนิด ให้เบิกค่ารักษาพยาบาลได้นั้น ก็ควรจะอนุเคราะห์ถึงบิดามารดาของภรรยา หรือของสามีด้วย แต่ระเบียบดังกล่าวหาได้อนุเคราะห์ให้ไม่ คงเบิกได้เฉพาะบิดามารดาของตนเองเท่านั้น

ตอบ ตามที่ท่านถาม จะต้องอ่านทั้งข้อ คือ ข้าราชการซึ่งมีเคหสถานของตนเอง หรือของบิดามารดา หรือบุตร หรือสามีภรรยา ที่พออาศัยอยู่รวมกันได้” ประกอบกับมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ จะเห็นได้ว่าถ้าพอจะอาศัยอยู่รวมกันได้ จึงจะไม่มีสิทธิ ถ้าไม่อาจอาศัยอยู่รวมกันได้ พระราชกฤษฎีกาก็ไม่ได้ตัดสิทธิแต่ประการใด

ตอบสมาชิก เลขที่ ๑๗๔๒

ครั้งแรกเข้าเรียนเป็นนักเรียนแผนกที่ทหารบกเมื่อปี ๒๔๘๔ (เป็นพลเรือน) ถูกให้เป็นพลทหาร (ขณะเป็นนักเรียนอยู่) เมื่อ ๕ มกราคม ๒๔๘๔ ปลด ๑ ธันวาคม ๒๔๘๗ สำเร็จจากโรงเรียนแผนที่ทหารปี ๒๔๘๗ บรรจุเข้ารับราชการ (เป็นพลเรือน) ๑ ธันวาคม ๒๔๘๗ โอนมารับราชการกรมโลหกิจ ๑ มกราคม ๒๔๘๘ (ขณะที่ยังรับราชการอยู่ที่กรมทรัพยากรธรณี)

ถาม เมื่อครั้งรับราชการทหาร ๕ มกราคม ๒๔๘๖ (๑ ปี) จะถือเป็นเวลารับราชการด้วยหรือไม่ ถ้าได้ เอาหลักฐานอะไรไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่บ้าง

ตอบ มีสิทธินับรวมเป็นเวลาราชการได้ และเวลาราชการทหารนี้ จะต้องให้กระทรวงกลาโหมตรวจสอบรับรองเสียก่อน ส่วนหลักฐานก็มีเลขหมายทะเบียนใบปลดกองหนุน

เรียนผู้รู้ให้ไปรับ

ปราดเปรียว

จักฉลาดควรเฉลียว

คิดด้วย

ปัญญาหน่วงกลมเกลียว

สติกล่อม ใจนา

ทำกิจการจวบม้วย

ห่อนพ้องภัยพาล

พระยาศรีสุนทรโวหาร

อนุทินข้าราชการ

ตอน : สมรรถภาพในการทำงานของข้าราชการหญิง

โดย 'บุลย์ อินทริวิชา'

โลกเรานี้มีเป็นคู่คู่แล้วขึ้นใจ มดคู่กับน้ำตาล, มาลีกับแมลง, ดาวเคียงเดือน, ทิวกับราตรี, ดำกับขาว, สวกับหนุ่ม... ความตรงข้ามกัน หรือความแตกต่างกัน ทำให้โลกมีสีสันสวยงาม มีปัญหาที่น่าขบคิดเกิดขึ้นในแต่ละคู่ ในโลกของข้าราชการก็มีคู่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่กับชั้นผู้น้อย, ข้าราชการแก่ ๆ กับข้าราชการหนุ่ม, ข้าราชการหัวเก่าโบราณกับข้าราชการหัวสมัยล่าสุด.. และก็มีข้าราชการชายกับข้าราชการหญิง ในแต่ละฝ่ายที่ประกอบกันขึ้นเป็นคู่กัน มีเรื่องที่น่าสนใจอยู่ไม่น้อย ในที่นี้จะหยิบยกเอาคู่ข้าราชการชายและข้าราชการหญิงมากล่าว และก็เป็นธรรมเนียมอยู่ว่า ข้าราชการหญิงในฐานะที่เป็นสตรีเพศผู้อ่อนแอ ก็ควรจะถูกนำมาวิพากษ์วิจารณ์เสียก่อนให้สมกับคำที่ว่า Lady First, และเป็น การให้เกียรติพิเศษเดียวกับมารดา และที่สำคัญก็คือ การวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตรงข้าม (กับผู้เขียน) ย่อมจะสรรหา มรุตสถ้อย และ คุรุสถ้อย มากล่าวได้มากกว่าเป็นไหน ๆ

สมรรถภาพในการทำงานของข้าราชการ เป็นสิ่งสำคัญอันหนึ่งที่ผู้บริหารหน่วยงานทั้งหลายต่างก็ประสบกับปัญหาหนักใจ ในแง่ของการบริหารงานบุคคล และเท่าที่เป็นอยู่ก็มักจะปรากฏว่า สมรรถภาพในการทำงานของข้าราชการไม่ว่าจะเป็นแห่งไหนตำบลใด ทั่วประเทศ แคว้นแดนแหลมทองนั้น มักจะไม่เป็นที่พอใจ (เท่าใดนัก) ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นทางฝ่ายเจ้าสังกัด, ผู้บริหารหน่วยงาน หรือบรรดาประชาชน ข้าราชการต่างๆ ก็มีข้อจำกัดในเรื่องของสมรรถภาพในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน ความสามารถ, ความถนัด, ความสนใจ, คุณวุฒิ, วิทยวุฒิ, ชาติวุฒิ และเรื่องของเพศ

ข้าราชการชายมีข้อจำกัดในเรื่องของสมรรถภาพในการทำงาน และสำหรับข้าราชการหญิงก็เช่นเดียวกัน ดังนั้น หากผู้บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงานจะได้พิจารณาอย่างถูกต้องเหมาะสม ในเรื่องของความแตกต่างระหว่างเพศ ในแง่ของสมรรถภาพในการทำงาน ก่อนที่จะมอบหมายงานหรือสั่งการใดๆ ก็อาจจะทำให้ได้คนอันเหมาะสมแก่งานอย่างแท้จริง ทั้งนี้ มักพูดกันอยู่เสมอว่า การบริหารงานบุคคลที่ดีนั้น ประการแรก ก็คือ มุ่งให้บุคคลแต่ละคนได้ทำงานตามความสามารถ, ความสนใจ, ความถนัด ยังจะก่อให้เกิดความพอใจในการงาน ทำให้สมรรถภาพการทำงานได้ถึงขีดสุด สร้างเสริมให้ทุกคนมีขวัญ (Morale) ที่นี้แหละคุณค่าของ Put the right person to the right job.

สมรรถภาพในการทำงานของข้าราชการหญิง มีข้อจำกัดอยู่หลายประการ ทั้งนี้ ก็มีใช้ว่า ข้าราชการหญิงทุกคนจะต้องมีข้อจำกัดดังกล่าว บางคนก็อาจจะพิเศษเป็นพิเศษนั้นก็ข้อยกเว้น (เอาไว้ชมเชยกันในโอกาสอันควร) ข้อจำกัดในเรื่องของสมรรถภาพในการทำงานของข้าราชการหญิงพอจะขุดคุ้ยมากล่าวได้ดังนี้

๑. สมรรถภาพการทำงาน of ข้าราชการสตรี มักจะลดลงในช่วงที่มีรอบเดือน (menstruation) ในช่วงนี้จะมีการเปลี่ยนทางด้านร่างกาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่ Sex Organ และก็ยังผลกระทบกระเทือนต่อภาวะทางจิตใจด้วย ทุกๆ เดือนรังไข่ก็จะผลิตไข่ ส่วนทางผนังมดลูกก็เตรียมสะสมเสบียงอาหารให้พร้อมสำหรับการปฏิสนธิอันจะมีมา แต่หากมีการปฏิสนธิแล้ว ผนังมดลูกส่วนนี้ก็จะลอกหลุดออกมา ไข่ก็จะฝ่อ ผนังมดลูกที่ลอกหลุดออกมาเป็นประจำเดือนนั้น จะสร้างความไม่สะดวกต่อการลุกนั่ง เดินเหิน หรือการเดินทางอันทุรกันดาร แม้ว่าจะมีผ้าอนามัยช่วยซับซับก็ตาม นี่เป็นผลให้เกิดการสูญเสียสมรรถภาพและประสิทธิภาพในงานของข้าราชการหญิงเป็นประการแรก นอกจากนี้ ยังมีอาการแทรกซ้อน เช่น ปวดท้องเวลามีรอบเดือน หรือเป็นไข้ ยิ่งถ้าเป็นไข้ที่เรียกว่า ไข้ทับทิมก็ยิ่งจะไปกันใหญ่ นี่ก็ช่วยจุดสมรรถภาพของการทำงาน สำหรับทางด้านจิตใจก็มีผลกระทบกระเทือน เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายด้วย ความหงุดหงิดและจิตใจไม่สบายอันเกิดจากกายไม่ผาสุก ก็จะส่งผลกระทบกระเทือนต่อประสิทธิภาพในการทำงาน ทำให้ลดปริมาณและคุณภาพของงานลงได้ ในสมัยก่อนโน้น ผู้บังคับบัญชาเองก็พอจะสังเกตลูกน้องตนเองว่า คนไหนกำลังมีภัยจากจินตเนตบุก โดยสังเกตที่สีหน้าอันซีดเซียว, ริมฝีปากซีด แต่ทุกวันนี้ให้เห็นใจผู้บังคับบัญชากว่า มักจะไม่ชอบมองใบหน้าลูกน้อง (สาว) มักจะสนใจไม่ใคร่สะเกิร์ตมาก

กว่า หรือว่าเครื่องสำอางที่พอกหน้าช่วยกลบร่องรอยได้ซังกัด กุสศขึ้นอยู่เสมอ เหตุการณ์ที่ลศสมรรถภาพการทำงาน ของข้าราชการหญิงดังกล่าวจะมารุกรานบั่นทอนสมรรถวิสัยอยู่เป็นประจำทุกรอบเดือน (จนกว่าจะแก่) นั้น ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาจะทำอย่างไรดีเอ๋ย

๒. “ภาวะของสตรีนั้นรู้ได้ยาก” พระพุทธองค์ตรัสเยี่ยงนี้ เพราะทรงเห็นว่า สิ่งที่เข้าใจยากที่สุดนั้นหาใช่อื่นใดไม่ สตรีนี้เองที่เข้าใจยาก แต่ในฐานะที่เป็นหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้บริหาร ก็จำเป็นจะต้องมีความเข้าใจในตัวข้าราชการหญิงนั้นเสียก่อน จึงจะสั่งการใดๆ ได้เหมาะสมนั้นก็คงเป็นสิ่งที่ยากอย่างยิ่ง การขาดความเข้าใจดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดการสั่งงานที่ผิดพลาด และไม่เหมาะสมได้ ดังเช่น เอาคนสวยสาวโสท (ที่จับมาจากผีหัตถ์ครู) มาไว้เป็นเลขานุการนี้ส่วนตัว เอาคนขี้เห่ที่นทิก (ที่จับวิชาเลขานุการ) ไว้คอยเก็บสำเนาเอกสารเป็นต้น ดังนั้นแล้ว สมรรถภาพในการทำงานนั้นๆ ก็คงจะค่อยลง นั่นก็เนื่องมาแต่ความเป็นผู้เข้าใจยากนั่นเอง ความเข้าใจยากแห่งสตรีเพศจะเห็นได้จากองค์ประกอบหรือลักษณะซึ่งตรงกับ Sub-Ordinate ซึ่งประกอบกันขึ้นเป็นสตรีเพศ จากฝีมือพระพรหมผู้สร้างโลก ซึ่งกล่าวไว้ในคัมภีร์พราหมณ์ว่า

เมื่อพระพรหมได้สร้างภูเขา, แม่น้ำ, สัตว์จุบาท, ทวีปาท, วนา พร้อมด้วยบุรุษคนหนึ่งขึ้นแล้ว ทรงดำริว่า โลกยังไม่มี ความร่าเริงสมบูรณ์ เพราะยังขาดสตรีเพศ พระองค์จึงทรงหยิบยกเอา

ความกลมแห่งดวงจันทร์
ความคดเคี้ยวแห่งเถาไม้เลื้อย
ความเกาะเกี่ยวแห่งเถาวัลย์
ความห้วนไหวแห่งยอดหญ้า
ความอ่อนแอแห่งใบอ้อ
ความยืยวแห่งบุปผา
ความเบาแห่งใบพุดกษา
ความคมแห่งตามฤคา
ความแจ่มใสแห่งดวงอาทิตย์
น้ำตาแห่งหมอก
ความไม่แน่นอนแห่งพระพราย

ความใจเสาะแห่งกระต่าย
ความโอ้อิ่งแห่งมยุรา
ความนุ่มแห่งขนอ่อนของบักชี
ความแข็งแห่งเพชร
ความหวานแห่งน้ำผึ้ง
ความดุร้ายแห่งพยัคฆ์
ความอบอุ่นแห่งอัคคี
ความเย็นแห่งหิมะ
ความพุกมากแห่งนกกระจอก
ความครวญครางแห่งนกเขา
และพิษร้ายแห่งงู

ทรงนำเกล้าระคนปนกันและสร้างขึ้นเป็นสักขี ประทานสตรีนั้นให้แก่บุรุษ เพื่อให้
อยู่เป็นเพื่อนร่วมทุกข์ร่วมสุขกิน บุรุษมีความยินดีน้อมศิโรราบ กราบแล้วกราบเล่า รับเอา
นางนั้นไป และกล่าวคำขอบคุณอย่างมากมาย

ครั้นต่อมาประมาณ ๑ เดือน บุรุษนำสตรีนั้นมาเฝ้าพระพรหม บุรุษกล่าวขึ้นว่า
“ไปรบก่อนเจ้าข้า เจ้าข้าไปรบก่อน ข้าพระพุทธเจ้าทนอยู่ร่วมกับนางไม่ไหว ขอ
มอบนางคืน”

พระพรหมก็รับเอานางไว้ ครั้นต่อมาประมาณ ๑๐ วัน บุรุษมาเฝ้าพระพรหมแล้ว
ทูลว่า “ข้าพระพุทธเจ้ามิได้อยู่ร่วมกับพระนางคู่อ้างว่างเปล่าเปลี่ยว ขอรับนางคืน” พระ-
พรหมก็ประทานนางให้

ครั้นต่อมาประมาณ ๑๕ วัน บุรุษนำนางนั้นมาขอคืนพระพรหมโดยทูลว่า
“ข้าพระพุทธเจ้าสุกแสนที่จะทนทาน เพราะนางเกาะกุม คุ้ย พุดมาก และอื่นๆ”
พระพรหมขู่ตวาดไปว่า เป็นอย่างไรก็ช่างเจ้า ข้าไม่รับ เจ้าจงพากลับคืนไป บุรุษ
ก็รับเอานางมา ความรัก โศก โกรธ แล้วหลง และอื่นๆ จึงบริบูรณ์อยู่ในมนุษยโลกนี้แหละ
ก็เพราะบุรุษ (หน้าใจ) ผู้นั้นเชื่อว่าที่หาห้วงมาคล้องคอให้ผู้ชายรับบาปตกทอดกันต่อมา ผู้บังคับ
บัญชาที่จะต้องรับผิดชอบปกครองข้าราชการสตรีนั่นเองแหละที่จะต้องรับบาปในเรื่องนี้ด้วย

๓. ว่าถึงตอนตั้งครวรรค์ (ซึ่งบุรุษเป็นผู้หาหาใส่หัว) เป็นอีกระยะหนึ่งที่ลดสมรรถภาพ
การทำงานของข้าราชการสตรี ความอึดอัดจะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ความ
หงุดหงิด อารมณ์ฉุนเฉียวอันเกิดขึ้นจากการตั้งครวรรค์ ก็ยังผลให้ คุณภาพและปริมาณงานด้อย
ลง การตกลงตัดสินใจใดๆ อาจจะผิดพลาดได้โดยง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนครวรรค์แก่
เจียนคลอดยิ่งซ้ำร้าย เรียกว่างานแทบไม่เดิน และยิ่งตอนคลอดแล้วต้องพักผ่อนอีก ช่วงนี้
ประสิทธิภาพและสมรรถภาพในการทำงาน ของข้าราชการหญิงก็จะเหลือศูนย์ ภาระหน้าที่
การงานทั้งหลายทั้งปวงก็จะตกอยู่แก่บรรดาเพื่อนร่วมงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการชาย
(ตาทำๆ) ต้องแบกภาระ หรือ Load เพิ่มขึ้น มีข้อพึงสำเหนียกของข้าราชการชาย หรือผู้ชาย
ออกสามศอกทั้งหลายจะพึงระวัง ด้วยว่าแม้มีพระอาจารย์ดีๆ ทางตะวันออก (แถวชลบุรี
ระยอง จันทบุรี หรือตราด) สามารถที่จะใช้คาถาอาคมเสกเป่าเอาความอึดอัดฉุนเฉียวตอน

ทั้งกรรม และความเจ็บปวดทอนกลอด ส่งถ่ายไปยังบุรุษผู้เป็นสามีได้ โดยให้สตรีเพศทำหน้าที่อุ้มท้อง บุรุษเพศผู้สามีเป็นฝ่ายอุ้มความอึดอัด, หงุดหงิด และความเจ็บปวดแสนสาหัส ทอนกลอดไป ระวังๆ จงบ้องกันเสียแต่เนิ่นๆ ถ้ามิอยากจะให้สมรรถภาพในการทำงานของตนเองต้องประสบกับมรสุม สมัยก่อนที่คนไทยนิยมมีลูกเป็นแข่งๆ คงประสบปัญหาในชั้นนี้มาก แต่สมัยนี้ปัญหานี้ลดน้อยลง มีลูกสัก ๒-๓ คนก็เลี้ยงกันไม่หวาดไหว

๔. สตรีมีความอ่อนไหว และมีอารมณ์เป็นเจ้าครองเรือน (๓๖-๔๒-๔๖) อยู่เป็นนิจ จะเปรียบก็เหมือนน้ำที่ใสเฉพาะส่วนหน้า แต่พอมีอะไรมาแกว่งกว่น ก็จะกลับซุ่นด้วยโคลนตมแห่งอารมณ์ได้ในชั่วพริบตาเดียว อย่างเช่น ผัวมีเมียน้อย (หมายถึงผัวมีเมียมาก) หรือหนีไปมีเมียใหม่ ก็จะมีมากติดกลักลุ่มเป็นแรมเดือนแรมปี ยังผลให้สมรรถภาพในการทำงานที่ราชการลดน้อยถอยลง บางรายถึงกับกินยาพิษ, ผูกคอตาย, ยิงตัวตาย, แทะตัวตาย ประท้วงนั้น ล้วนแต่ทำให้อัตรากำลังคนของทางราชการต้องขาดไปเร็วพลัน มีอาชวาททดแทนได้ทันทั่วทั้งที่ก็จะเป็นผลเสียแก่ทางราชการ ตรงข้ามกับข้าราชการชายที่เมียหนีไปมีผัวใหม่ ก็อาจจะมีเพียงนั่งกินเหล้าสักขวด, ร้องเพลง “๑๖ ปีแห่งความหลัง” สักพัก, คร่ำครวญเสียนิดหน่อย (ด้วยเกรงว่าเจ้าหล่อนจะกลับคืนมา) รุ่งขึ้นเช้าก็หายเป็นปกติทั้ง หูตาบ้องแบ้วเป็นแมวขาวอุจเขม ตกเย็นมีเมียใหม่ มิให้เดือดร้อนถึงสมรรถภาพในการทำงาน อันเข้มแข็งของตนเอง อย่างนี้ก็ (พอจะ) มี ข้าราชการหญิง (หลายคน) จะแยกกันไม่ออก ระหว่างหน้าที่ราชการกับปัญหาทางบ้าน พลอยนำเรื่องกับข้องใจทางบ้านพม่ามาที่ทำงาน ด้วยเสมอ ตรงข้ามกับข้าราชการชายนั้นหายไปอยู่ในขวดเหล้าหมด

๕. ในเรื่องของภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการพูดการจาแล้วต้องยกนิ้วให้เจ้าหล่อน คำที่เจ้าหล่อนประกอบขึ้นด้วย “ความพูดมากแห่งนกกระจอก” เป็นทุนเดิมตั้งแต่พระพรหมสร้างโลกโน้นแล้ว และผลการทดสอบความฉฉะฉานเชิงภาษา หรือผลสัมฤทธิ์เชิงภาษา ก็ดูเหมือนว่าฝ่ายหญิงจะเขียนฝ่ายชายยับ เคยมีเรื่องเล่าซึ่งหลายท่านคงจะเคยได้ยิน

ณ สนามประลองการค้า ระหว่างการค้าเย็บผ้าชายกับการค้ายอผ้าหญิงต้องมาปะทะคารมชุกโคตรซึ่งกันและกัน ตอนแรกฝ่ายชายนำไปก่อน ตามมาติดๆ ด้วยฝ่ายหญิงพอเจ้าหล่อนเครื่องร้อนขึ้นมา ทั้แหละ ถ้าเปิดเปิงหูดับดับไหม้ ไม่ทราบไปชุกคั้นมาจาก

ชุมโหนด ฝ่ายชายเอ่ยมามีคำ ฝ่ายหญิงว่าไปได้สักร้อยคำ ในภาวะที่สุกแสนจะทานทน ฝ่ายชายจึงทรงเข้าใช้พลกำลังที่เหนือกว่าผลักฝ่ายหญิงที่มี “ความอ่อนแอแห่งโอบอ” ถึงกับตกลงไปในน้ำ ทั้งๆ ที่ว่ายน้ำไม่เป็น แต่ทว่าก่อนจมน้ำ เจ้าหล่อนก็ยังชูนิ้วขึ้นมาสองนิ้ว ร้องถึงกรรมการต้องมาช่วยแก้เหตุการณ์อันวิฤติพิศอกตึกาเยี่ยงนั้น หลังจากที่ถูกฝ่ายหญิงขึ้นมาได้แล้ว กรรมการชুমือให้ฝ่ายหญิงชนะ ก่อนจากกันฝ่ายชายก็เบี่ยงตัวเข้าไปถามแก้ข้อกังขา

“เมื่อก่อนจะจมน้ำเห็นเธอชูสองนิ้ว นั้นหมายความว่าอะไร”

“จะอะไรเสียอีก ฉันก็ทำพอกับแม่เธอละซี”

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า ความพุกมากเป็นอาการของสตรีเพศอย่างยิ่ง ดังนั้น ในสถานที่ราชการจะเห็นมี นินทาสโมสรรอยู่ประปรายหลายหลากรส ทั้งขึ้นได้ทุกโมงยาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาราชการ จะว่าไปแล้วก็ทำให้ประสิทธิผลในเชิงการทำงานต้องสูญเสียไปโดยมิได้ อะไรขึ้นมา ข้ำสมรรถภาพในการทำงานของบุคคลผู้นั้นก็ตกลงไปด้วย ค่าที่เวลาและวารีไม่ยอที่จะคอยใคร การจับกลุ่มสาธกกันเรื่องการทำงานเป็นสิ่งพึงประสงค์ หากต้งนินทาสโมสรรสาธกเรื่องสัพเพหระคคิแล้วไซ้ ก็รังแต่จะทำให้เกิดผลเสียแก่การงานเป็นแน่แท้ ผู้บริหารงานหรือผู้บังคับบัญชาแหละ เป็นผู้ที่จะต้องรับผิดชอบแก้ไขในเรื่องนี้

๖. “ความโอบอแห่งมยุรา” สอนให้ข้าราชการหญิงนั้นรักสวรั้งงาม ไม่ผิดอะไรกับผู้หญิงธรรมดาที่ถือคติ “ไถ่ถามเพราะชน คณงามเพราะแต่ง กระเป่าแห่งไม่ว่า ขอให้ข้าฯ สวย” ดังนั้นจะเห็นว่า ก่อนพักเที่ยง หรือก่อนเลิกงานสักครึ่งก่อนหรือหนึ่งชั่วโมง บรรดาข้าราชการหญิงผู้พรั่งพรายทั้งหลายก็จะละงานหันมากำทราบความมัน, หมั่นหมอง, ความเลือนลางแห่งความหวานบนใบหน้า คิ้ว, ตา, ริมฝีปาก, เรือนผม, รูปทรงองค์เอว, กระเป่าถือ, รองเท้า งานราชการจะถูกผลักออกไปไกลห่างจากนวนลองค์อำองค์โสภา ทั้งทำคอยว่าเมื่อใดจะหมดเวลา ตูข้าจะได้อกริกรายออกไปด้วยความสวย เวลาในช่วงนี้มีส่วนทำให้ประสิทธิผลในการทำงานของหน่วยงานต้องสูญเสียไป งานชะงัก ผู้ที่มาติดต่อธุระการงานก็ต้องพลอยม้วนเสื่อ นั่งรอนบ้าย หรือรอนกว่าจะถึงวันต่อไป นี่เป็นข้อจำกัดในเรื่องของสมรรถภาพประการสุดท้ายของข้าราชการหญิง เท่าที่พอจะสรรมากล่าว

ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้เป็นส่วนหนึ่งของข้อจำกัดในแง่สมรรถภาพการทำงาน ของข้าราชการหญิง ซึ่งฝ่ายตัวข้าราชการหญิงเองพึงสำนึกถึงภาวะการณ์อันแท้จริงของตนเอง ด้วยใจเป็นกลาง อันใดที่พอจะปรับปรุงได้ก็บังควรมิใช่หรือ ส่วนบางอย่างที่จะต้องตกอยู่ใน สภาพความจำยอมมิอาจแก้ไขได้นั้นก็เป็นหน้าที่ของผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจะพึงสำนึก ยก ติทั้งนี้และทั้งนั้นก็เพื่อประสิทธิภาพของการทำงานในหน่วยงานเป็นไปด้วยดี ทั้งยังเป็นการลด การสูญเปล่าด้านกำลังคน และเป็นการใช้กำลังคนที่มีอยู่อย่างฉลาดและเหมาะสมต่อสภาพ การณ์ ซึ่งข้าราชการไทยมีน้อยอยู่แล้ว และงานก็ล้นมือ ถ้าทุกฝ่ายช่วยกัน สำเภาแห่ง แหลมทองก็คงจะล่องลัดไปสู่หน้าน้ำอารยะและศิวิไลซ์ได้กระมัง

ถ้ามิได้กล่าวถึงข้อดีของข้าราชการหญิงเห็นที่จะจบไม่ลง ด้วยจะหมานำใจกับ ข้าราชการหญิง (สาว ๆ สวย ๆ) เสียเปล่า ๆ ปลื้ ๆ ซึ่งก็กล่าวได้ดังนี้

๑. “ความขี้นทนแห่งบุปผา” ของข้าราชการหญิงส่งเสริมสมรรถภาพการทำงาน ของข้าราชการชายมาก โดยเฉพาะชาว ๆ ของเลขานุการีนีมีส่วนส่งเสริมให้การตกลงตัดสินใจ งานของหัวหน้าหน่วยงานเป็นไปอย่างถูกต้องกระฉับกระเฉงยิ่ง

๒. “ความหวานแห่งน้ำผึ้ง” ของข้าราชการหญิงทำให้สมรรถภาพในการติดต่อ การงานทั้งในและนอกสำนักงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว

๓. “ความคมแห่งตามฤคา” ของข้าราชการหญิง ทำให้มีความละเอียดลออใน การงาน การทำงานเป็นไปด้วยดี และเรียบร้อย

๔. “ความเกาะเกี่ยวแห่งเถาวัลย์” ของข้าราชการหญิง มีส่วนชักจูงบุคคลนอก วงการอันเป็น “พ่อคุณ” ของตนเองมามีส่วนสนับสนุนงานในหน้าที่ของตนเองทั้งโดยตรง และโดยอ้อม

คำคมตอนนี้

วงราชการชาคบุรุษเหมือนทิวาไร้ดวงสุรีย์
วงราชการไร้สตรีเหมือนราตรีไร้โสมส่อง

จะปฏิบัติอย่างไรดี

โดย ธรรมสาวก

ผู้เขียนแน่ใจว่า ท่านที่เป็นข้าราชการย่อมหนีงานสังคมไม่พ้น ในรอบปีหนึ่ง ๆ คงจะได้รับบัตรเชิญไปในงานต่าง ๆ ไม่มากนักน้อยตามฐานะทางสังคม (Social Status) ของตน ผู้ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รักและเคารพนับถือของคนส่วนมาก หรือผู้มีญาติพี่น้องและเพื่อนฝูงมาก มักได้รับบัตรเชิญมากกว่าผู้ที่มีสังคมในวงแคบกว่า บัตรเชิญที่คุ้นเคยกันทั่วไป ได้แก่ บัตรเชิญไปในงานมงคลสมรส งานบวช งานศพ ฯลฯ และอื่น ๆ เมื่อต้องไปในงานตามที่ได้รับเชิญ จึงเกิดความจำเป็นสำหรับทุกคนที่จะต้องทราบวิธีปฏิบัติตนโดยถูกต้องและเหมาะสมกับลักษณะงานนั้น ทั้งนี้ เพื่อมิให้ถูกตำหนิว่าเป็นผู้ไม่รู้ประเพณี และเพื่อให้เป็นที่รับรองและนิยมชมชอบของสังคม ผู้เขียนเองเคยประสบความลำบากใจหลายครั้งขณะเตรียมตัวไปในงาน และขณะไปปรากฏตัวในงาน เพราะไม่ทราบพิธีการหรือข้อควรปฏิบัติของผู้ไปในงาน อย่างดีที่สุดที่ผู้เขียนปฏิบัติในขณะนั้นก็คือ ทำตามที่คนอื่นเขาทำ โดยไม่เข้าใจความหมายว่า ทำไมจึงทำอย่างนั้น

เพื่อเป็นเครื่องประดับความรู้โดยเฉพาะสำหรับท่านที่ยังไม่ทราบประเพณีเกี่ยวกับการไปในงานศพ จึงขอนำเรื่อง การไปในงานศพ มาเสนอแก่ท่านผู้อ่านในฉบับนี้

การไปในงานศพ สิ่งแรกที่ต้องคิดก่อน ก็คือ จะแต่งกายอย่างไร ? ผู้ไปในงานศพต้องไว้ทุกข์เสมอ สุภาพบุรุษ แต่งกายด้วยชุดสากลขาว (สีอื่นก็ได้ตามสมัยนิยม) ถ้าไม่แต่ง

ชุดสากล (คือไม่สวมเสื้อนอก) ก็สวมกางเกงขายาวสีขาว (ปัจจุบันมีผู้สวมกางเกงขายาวสีอื่น ๆ ก็มาก) เชิ้ตขาว เน็คไท (ผ้าผูกคอ) สีดำ และติดแขนทุกข์ข้างซ้ายเหนือข้อศอก รองเท้าดำ ถุงเท้าขาวหรือดำ ก็เป็นอันใช้ได้ที่จะไปในงานศพทุกโอกาสและทุกเวลา สำหรับ **สุภาพสตรี** เรื่องการแต่งกายก็เป็นเรื่องสำคัญและยุ่งยากกว่าสุภาพบุรุษมาก การแต่งกายไปในงานศพของสุภาพสตรี ตามคำแนะนำของสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ พอสรุปได้ดังนี้

๑. นุ่งผ้าขึ้นยาวประมาณครึ่งน่อง หรือกระโปรงสั้นยาวตามสมัยนิยม

๒. เสื้อแบบเรียบ ๆ เป็นเสื้อที่ไม่เปิดคอกว้างมาก ๆ ไม่ใช่เสื้อไม่มีไหล่ หรือแขนเล็กจนเกินไป

๓. ถ้าเป็นงานมีบัตรเชิญ ควรสวมถุงเท้า

๔. รองเท้าหุ้มส้น

๕. กระเป๋าดือสีดำ

เครื่องแต่งกายดังกล่าว ใช้สีดำล้วน ไม่ใช่ขาวตัดขาววาว หรือเป็นเงินทองเลย และไม่ประดับอารมณ์ทุกชนิดมากเกินไป เฉพาะอย่างยิ่งอารมณ์ที่เป็นสี

ผู้ไปในงานศพ ไม่ควรจะสวมเครื่องประดับที่เป็นเพชรนิลจินดาให้มากมาย

เกินควร คงจะไปในงานรื่นเริง เฉพาะสุภาพสตรีไม่ควรทาปากให้แดงเกินไป

นัก ถ้าจะทา ก็ควรใช้สีอ่อน ๆ เสื้อผ้าที่ใช้ก็ไม่ควรใช้ผ้าใสโปรงหรือแบบที่มีคอ

กว้าง ควรเป็นแบบเรียบ ๆ ธรรมดา

ข้อควรปฏิบัติของผู้ไปในงานศพ ผู้เป็นแขกไปในงานศพต้องสำรวมกิริยามารยาท และต้องพยายามเคารพศพก่อน งานศพในที่นี้ หมายถึง การอาบน้ำศพ ทำบุญศพครบรอบวันตาย ๗-๕๐-๑๐๐ วัน ตลอดจนการปลงศพ

การไปอาบน้ำศพ เมื่อไปถึง ก่อนอื่นควรแสดงความเสียใจต่อเจ้าภาพ ก่อนจะอาบน้ำศพต้องแสดงการวะ คือ ไหว้ กราบ หรือคำนับ ทั้งนี้ แล้วแต่ความเหมาะสม แล้วจึง

เปิดขวานอบที่เตรียมเอาไปด้วย ถูเข้าเต็น้ออบลงบนฝ่ามือของผู้ตายแล้วทำความเคารพอีกครั้งหนึ่ง

การเยี่ยมศพ ประเพณีไทยนั้นมักจะมีพวงหรีดดอกไม้สด หรือดอกไม้แห้ง กระเช้าดอกไม้ ช่อดอกไม้ หรือพวงมาลัยไปด้วย ถ้าไม่ไปเยี่ยมศพในวันตาย ก็มักจะไปในงานทำบุญ ๗ วัน การนำพวงหรีดหรือดอกไม้สดดังกล่าวแล้วไปด้วย ก็เพื่อเป็นเครื่องหมายแสดงความเศร้าโศกแก่เจ้าภาพ เมื่อศพได้นำไปบรรจุไว้ในกุฏิ เจ้าภาพก็มักจะนำดอกไม้ที่แขวนมานั้นไปวางไว้ที่กุฏิด้วย

ในงานทำบุญศพ เมื่อไปถึงควรไปเคารพศพเสียก่อน ถ้าไปกันเป็นหมู่คณะ ก็รอให้พร้อมกันจนกว่าหัวหน้าคณะจะมาถึง แล้วจึงพากันไปเคารพศพ ในการนี้ควรจะมีเครื่องสักการะติดมือไปด้วย เช่น หรีด เป็นต้น เพื่อสักการะศพ

การแสดงความเคารพศพ การแสดงความเคารพศพผู้สูงอายุ ควรจุกธูป ๑ ดอก แล้วกราบ ๑ ครั้ง โดยไม่แบมือ ศพในวัยเดียวกันควรรยืนหรือนั่งไหว้ ศพผู้น้อยควรรยืนหรือนั่งในท่าสงบ และถ้าในบริเวณที่ตั้งศพบำเพ็ญกุศลนั้นมีที่บูชาพระอยู่ด้วย ควรไปกราบพระ ๓ ครั้งเสียก่อน แล้วจึงไปเคารพศพ ขณะที่ไปในบริเวณเมรุ เมื่อศพตั้งอยู่บนเมรุ สำหรับชายควรเคารพศพด้วยการคำนับ หญิงควรโน้มตัวไหว้ แล้วจึงไปนั่งอยู่ในท่าสงบ

การไปในงานเผาศพ ถ้าจะไปเผาศพโก ควรจะนำรูปเทียน ดอกไม้จันทน์ไปด้วย ไม่ควรจะไปใช้ของเจ้าภาพ เพราะเจ้าภาพจัดไว้สำหรับผู้ไม่รู้ประเพณีไทยเท่านั้น การที่ต้องใช้ทั้งดอกไม้จันทน์และรูปเทียนนั้น ก็เพราะนิยมกันว่ารูปเทียนใช้เป็นการขมาศพ ส่วนดอกไม้จันทน์ใช้สำหรับเผาศพ

ในงานปลงศพ เมื่อเจ้าภาพเชิญท่านผู้ใหญ่หรือแขกผู้มีเกียรติจุดไฟ ทุกคนควรลุกขึ้นยืนพร้อมกันด้วยความสงบ เพื่อแสดงความเคารพและความอาลัยร่วมกันเป็นครั้งสุดท้าย ต่อจากนั้นควรทยอยเรียงลำดับกันเข้าไปตามฐานะผู้ใหญ่น้อย นำดอกไม้รูปเทียนไปวางที่เชิงตะกอนเป็นการขมาศพ ก่อนวางทำความเคารพครั้งหนึ่ง เมื่อวางแล้วทำความ

เคารพอีกครั้งหนึ่ง ในงานศพนี้ควรสำรวมกริยาให้อยู่ในลักษณะสงบ ไม่ควรพูดจาตลกคนอง เป็นอันขาด

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นเรื่องของแขกที่จะไปในงานศพ ต่อไปนี้จะขอกล่าวถึงประเพณี ทำบุญศพ เพื่อเป็นข้อแนะนำสำหรับผู้จะเป็นเจ้าภาพของงานต่อไป

ประเพณีทำบุญศพ เริ่มด้วย

๑. พิธีอาบน้ำศพ พิธีที่จะต้องทำในขั้นต้นให้แก่ผู้ตาย ได้แก่การอาบน้ำชำระศพให้สะอาด สมัยก่อนจะต้องอาบน้ำศพกันจริงจัง และมีวิธีการมากมาย ที่ปฏิบัติกันในปัจจุบันเป็นพิธีย่อ โดยถือว่าเป็นเรื่องของลูกหลานและคนในบ้านเท่านั้นที่จะอาบน้ำทำความสะอาดให้แก่ศพ ไม่ควรเชิญแขก เพราะผู้ตายบางรายอาจเป็นโรคติดต่อ แขกที่ได้รับเชิญไปอาบน้ำศพ ถ้ามิใช่นาติที่ใกล้ชิดจริงๆ แล้ว เขาอาจจะรู้สึกรังเกียจได้ และในทุกวันนี้ทุกคนต่างก็มีภารกิจที่จำเป็นจะต้องทำเพื่อการครองชีพ เมื่อได้รับเชิญให้ไปอาบน้ำศพจะไม่ไปก็ใจจืดใจดำ ก็จำเป็นจะต้องไป เพื่อให้พ้นข้อกล่าวหา ซึ่งเท่ากับเป็นการบังคับให้แขกไปอาบน้ำศพญาติพี่น้องบิดามารดาของเราโดยใช่เหตุ ฉะนั้น วิธีที่ดีและเป็นการประหยัดไม่ควรจะเชิญแขก ควรจะเป็นเรื่องภายในครอบครัวเท่านั้น และถ้าได้เชิญผู้ใดให้มาอาบน้ำศพ แต่เขาไม่ได้มา ก็ไม่ควรถือว่าเขาหลบหลู่ (เมื่อมีผู้ใดตายในครอบครัว ควรปฏิบัติดังนี้

๑. แจ้งการตายแก่นายทะเบียนท้องถิ่น หรือกำนันผู้ใหญ่บ้าน ว่าคนตายชื่ออะไร อายุเท่าใด ตายในบ้านใด เพื่อขอใบมรณบัตรมาเป็นหลักฐาน ควรจะขอใบมรณบัตรหลายๆ สำเนาเพื่อธุรกิจของผู้ตายต่อไปภายหลังด้วย การแจ้งการตายนี้ต้องแจ้งภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับจากผู้นั้นตาย

๒. ขอใบรับรองจากนายแพทย์ว่าผู้ตายเป็นอะไรตาย

๓. จัดการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทางวัด เพื่อจัดการเกี่ยวกับการศพให้เรียบร้อย จนกระทั่งนำศพไปตั้งบำเพ็ญกุศล)

๒. ตั้งศพ เมื่อบรรจุศพลงหีบเรียบร้อยแล้ว จะตั้งศพไว้ที่บ้านหรือที่วัดก็ได้ เพื่อบำเพ็ญกุศลต่อไป โดยให้ตั้งหันหัวหีบไปทางทิศตะวันตกเสมอไป การตั้งศพไว้ที่บ้านต้องแจ้งแก่เทศบาลเพื่อขออนุญาตก่อน ถ้าเป็นศพที่ผู้ตายเป็นโรคติดต่อก็ไม่ควรที่จะตั้งศพไว้ในบ้าน

๓. ระหว่างตั้งศพ นิมนต์พระสงฆ์มาสวดอภิธรรม มีจำนวน ๔ รูป มีการสวด ๔ จบ สวดเป็นระยะๆ หรือสวดถึง ๒๒ นาฬิกาก็เป็นการเพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องสวดถึงเที่ยงคืนหรือตลอดรุ่ง ซึ่งเป็นการทำลายสุขภาพทั้งฝ่ายเจ้าภาพและพระสงฆ์อีกด้วย การสวดนี้จะสวดปล่อย (คือมิได้มีการเลี้ยงพระในตอนเช้า) หรือจะเลี้ยงพระในตอนเช้าก็ได้ ถ้าจะให้เป็นการประหยัดแล้วก็ควรจะสวดปล่อย การเลี้ยงพระหน้าศพนั้นอาจผิดหลักก่อนามัย เพราะบางศพส่งกลิ่นเหม็นในเวลาพระฉัน ถ้าจะถือว่าเป็นพระแล้วต้องปลงศพก็เป็นเรื่องทรมานพระท่านไป แทนที่จะได้บุญกับได้บาป

การสวดอภิธรรมนี้ ควรจะสวด ๓ วัน หรือ ๗ วัน เป็นอย่างมาก ไม่ควรมีสวดทุก ๗ วัน จนกว่าจะครบ ๑๐๐ วัน ซึ่งเป็นการฟุ่มเฟือยเกินไป

๔. การทำบุญ ๗ วัน เมื่อครบ ๗ วันนับจากวันตาย ก็มีการทำบุญหน้าศพ เรียกว่าทำบุญ ๗ วัน มีการเลี้ยงพระเช้าหรือเพล มีเทศน์ ๑ กัณฑ์ พอเสร็จแล้วจึงนำศพนั้นไปบรรจุหรือฝากวัดไว้จนกว่าจะเผา ในงานทำบุญ ๗ วันนี้ เจ้าภาพเชิญแขกได้

๕. การทำบุญ ๕๐ และ ๑๐๐ วัน ถ้าศพโดยยังไม่เผา ก็มีการทำบุญ ๕๐ วัน ๑๐๐ วันต่อไปอีก งานนี้ควรเป็นงานภายในเฉพาะบุตรหลานหรือญาติสนิทเท่านั้น ไม่ควรเชิญแขก

การทำบุญทางศาสนา จะมีการเลี้ยงพระเช้าหรือเพล หรือจะทำสังฆทานก็ได้ ถ้ามีการเลี้ยงพระ ภายหลังเลี้ยงพระแล้วจะมีเทศน์สักกัณฑ์หนึ่งก็ได้

๖. การเผา อาจจะมีการตั้งศพสวดพระอภิธรรม ๑ วันก่อนก็ได้ หรืออาจจะตั้งศพเข้าเผาเย็นก็ได้ การตั้งศพก่อนเผาก็เพื่อจะทำบุญทางศาสนาเสียก่อน มีการสวด เลี้ยงพระ เทศน์ หรือแจ้ง เมื่อเสร็จพิธีทางศาสนาแล้วก็ถึงเวลาเตรียมจะเผา โดยยกศพลงจากศาลาที่ตั้งศพเพื่อจะทำพิธีเวียนรอบเชิงตะกอน ๓ รอบ โดยเวียนจากซ้ายไปขวา มีพวกลูกหลานและญาติสนิทตามศพเท่านั้น มิใช่เรื่องของแขก เมื่อครบ ๓ รอบแล้ว จึงยกขึ้นสู่เชิงตะกอน

เมื่อตั้งศพบนเชิงตะกอนเสร็จแล้ว ก่อนเวลาเผาก็จะมีการทอดผ้าซักร่มหาบังสุกุล โดยเชิญผู้มีเกียรติหรือผู้มีอาวุโสในงานมาทอดผ้า แล้วนิมนต์พระสงฆ์มาชักบังสุกุล (ชักผ้าที่ทอด

นั้น) ทอดผ้าครึ่งหนึ่ง พระก็มาชักผ้าหนึ่งหนึ่ง จะทอดก็หนักก็ได้แล้วแต่เจ้าภาพ หรือผู้ที่มีจิตศรัทธาจะทำบุญมุงนำผ้ามาทอดโดยเฉพาะ

เมื่อได้เวลาเผา เจ้าภาพก็เชิญผู้มีเกียรติหรือมีอาวุโสในงาน (โดยมีการบอกกล่าวไว้ล่วงหน้าก่อน) เป็นผู้จุดไฟเป็นคนแรก ถ้าศพใดเป็นศพที่ขอพระราชทานเพลิง ผู้จุดไฟเป็นคนแรกจะต้องจุดไฟหลวงเสียก่อน แล้วจึงจะจุดไฟที่เป็นของตนเองอีกครั้งหนึ่ง ขณะที่ผู้จุดไฟคนแรกจะชันจุดไฟนั้น พวกแขกจะต้องลุกขึ้นยืนจนกว่าผู้นั้นจะจุดไฟใส่ที่เชิงตะกอนเสร็จแล้วจึงนั่งลง และทยอยกันขึ้นไปเผาตามลำดับอาวุโส

ขณะที่เจ้าภาพเชิญแขกขึ้นเผาศพบนเชิงตะกอนนั้น เจ้าภาพควรจะนิมนต์พระสงฆ์ ๔ รูปมาสวดพระอภิธรรม (สวดหน้าไฟ) ตลอดเวลาเผาศพด้วย

๗. การเก็บอัฐิ เมื่อเผาศพเสร็จแล้ว ก็มีการเก็บอัฐิ หรือกระดูก โดยเจ้าภาพจะเก็บกระดูกของผู้ตายไปไว้เพื่อสักการบูชา ก่อนเก็บกระดูกนั้น จะมีการแปรรูปกระดูก โดยนำกระดูกทั้งหมดมากองแล้ววางลงทำเป็นรูปร่างคน ครั้งแรกให้ตั้งศีรษะไปทางทิศตะวันตกก่อน แล้วนิมนต์พระสงฆ์มาชักบังสุกุล ครั้งที่สองให้ตั้งศีรษะอยู่ทางทิศตะวันออก แล้วโปรยดอกไม้เงิน ทอง พรหมน้ำหอมลงบนกระดูกนั้น แล้วนิมนต์พระสงฆ์มาชักบังสุกุลอีกครั้งหนึ่ง เสร็จแล้วลูกหลานผู้ตายจึงเก็บกระดูกใส่โกศที่เตรียมไว้ โดยเก็บเฉพาะกระดูกที่สำคัญๆ เช่น กระโหลก แขนขา และเท้า อย่างละเล็กละน้อย นอกนั้นรวมกันไว้แล้วนำไปบรรจุไว้ในเจดีย์หรือที่ใดที่สมควร หรือจะนำกระดูกทั้งหมดโดยไม่เก็บไว้เลยไปถ่วงน้ำ เพื่อลูกหลานจะได้อยู่เย็นเป็นสุข ส่วนที่จะเก็บไว้บูชา ก็เก็บแต่เงินทองที่โปรยปนกับกระดูก โดยถือว่าเงินทองนี้แทนกระดูกก็ได้

ก่อนแปรรูปกระดูก ต้องมีผ้าขาวปูรองบนกระดานที่จะแปรรูปเสียก่อน เพราะเวลาจะรวมห่อกระดูกจะได้ยกผ้าขาวห่อเลย ไม่ต้องไปหาผ้าที่อื่นอีกเพื่อความสะดวก เมื่อเก็บกระดูกแล้ว นำกระดูกที่ใส่โกศมาบ้าน (ส่วนกระดูกที่เหลือรวมไว้ มักจะนำไปฝากพระไว้ที่วัดก่อนหรือรอบรรจุ หรือทำอย่างใดต่อไป) เพื่อทำพิธีทางศาสนา และโกศนั้นก็นำมาตั้งไว้เพื่อบูชาต่อไป

การทำบุญกระดูก (บางรายก็ทำในวันเก็บกระดูกเสร็จ บางรายก็รอจนครบ ๗ วัน นับจากวันเผาแล้วจึงจะทำบุญ บางรายก็ทำในวันรุ่งขึ้น แล้วแต่สะดวก) ถือเป็นการทำบุญบ้าน เป็นพิธีมงคล มีการสวดมนต์ เลี้ยงพระ หรือมีเทศน์และบังสุกุล เพื่อเป็นสิริมงคลของลูกหลานต่อไป พิธีทำบุญกระดูกนี้จัดเป็นพิธีมงคล ฉะนั้น ผู้มาในงานนี้จึงไม่ควรแต่งกายไว้ทุกข์ เว้นแต่เจ้าภาพซึ่งจะต้องไว้ทุกข์ต่อไปเท่านั้นที่แต่งทุกข์ ส่วนที่บูชาต้องตั้งบาตรน้ำมนต์ วงถ่ายสายสิญจน์รอบบ้าน เพราะถือเป็นการทำบุญบ้านไปเลย

การเก็บกระดูก เขาไม่เก็บกระดูกร้อน ๆ เพราะถือว่าลูกหลานจะไม่เป็นสุข เขา รอให้กระดูกเย็นเสียก่อนจึงเก็บ ฉะนั้น จะเห็นได้ว่า แม้เผาศ้วยเตาสมัยใหม่ไหม้เร็ว ก็ยังไม่เก็บกระดูก รอไว้จนรุ่งเช้าจึงเก็บก็มี.

□ ค้นคว้าและรวบรวมจากหนังสือ **คู่มือปฏิบัติพิธีต่าง ๆ**
ของ ศูนย์ชุมนุมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

ใดใดในโลกล้วน
คงแต่บาปบุญยัง
คือเงาจิตตัวจริง
คงแต่บาปบุญแท้

อนิจจัง
เที่ยงแท้
จริงแน่น อยู่เนา
กอบเกิดรักษา

จาก **โคลงโลกนิติ**

จดหมายถึงบรรณาธิการ

จังหวัดสุโขทัย

๑๗ กันยายน ๒๕๑๑

เรียน ท่านบรรณาธิการวารสารข้าราชการ ที่เคารพ

ท้าวในวันเฉลิมพระชนมพรรษาและวันสำคัญ ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ยังมีการพิจารณาอภัยโทษให้แก่นักโทษที่อยู่ในเรือนจำ ตลอดจนในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ ก็ยังมีการพิจารณาให้อภัยโทษแก่นักโทษที่อยู่ในเรือนจำอีกเช่นกัน ผมใคร่ขอแสดงความเห็นว่าไหน ๆ ก็มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แล้ว ควรจะมีการพิจารณาปรับลดจำคุกประจำปี ที่มีตำแหน่งที่ต้องใช้หลักวิชาชีพหรือวิชาการ ปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำ และจะต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษา และได้รับราชการ เป็นลูกจ้างประจำติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี ได้มีโอกาสปรับให้เป็นข้าราชการพลเรือน สามัญเสมือนว่าเป็นการปล่อยลูกนกสู่อากาศครั้งแรกหนึ่ง หวังว่า ก.พ. คงพิจารณาได้ และในการปรับลดจำคุกประจำปีก็ไม่เสียงบประมาณของรัฐแต่อย่างใด เพราะลูกจ้างประจำที่ใช้วิชาชีพหรือวิชาการปฏิบัติงานนี้มีอัตราค่าจ้างเหมือนกับอัตราเงินเดือนข้าราชการทุกอย่าง ความเห็นของผมที่ให้มีการพิจารณาปรับลดจำคุกประจำปีให้เป็นข้าราชการสามัญนั้นก็เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมลูกจ้างที่ได้ตั้งใจปฏิบัติงานมาด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ได้มีโอกาสแสวงหาความก้าวหน้าต่อไป และได้ทราบว่า ขณะนี้ ก.พ. กำลังดำเนินการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายระเบียบ ข้าราชการพลเรือนอยู่ เห็นควรมีการพิจารณาถึงเรื่องนี้เสียด้วย จะควรประกาศใดโปรดพิจารณา.

ขอแสดงความนับถือ

สมาชิกเลขที่ ๓๑๐๒/๒๕๑๑

หมายเหตุ โปรดตอบลงในวารสารข้าราชการ

ตอบสมาชิกเลขที่ ๓๐๑๒/๒๕๑๑

วารสารข้าราชการจะพยายามสนับสนุน กรุณาคอยฟังข่าวต่อไปครับ

บ.ก.

ในเมืองขอนแก่น

๑๖ กันยายน ๒๕๑๑

เรียน บ.ก. วารสารข้าราชการ

ขอเรียนเรื่องเกี่ยวกับวารสาร ซึ่งท่านร่ำร้องอยากให้สมาชิกแสดงความคิดเห็น-ชม หรืออะไรอื่นมาด้วยนั้น ผมขอเสนอ ๒ เรื่องเท่าที่พบ ดังนี้

๑. เรื่องสรุปข่าวโลกที่เริ่มลงในวารสารมา ๒ ฉบับนั้น ผมว่ามีประโยชน์น้อย เพราะวารสารเป็นหนังสือรายเดือน พอลงข่าวโลกไปและหนังสือออกเหตุการณ์นั้นก็เก่า หรืออาจเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างอื่นเสียแล้ว ประกอบกับข่าวอย่างนี้เขามีออกกันทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ทุกฉบับเป็นประจำวัน จึงควรงดเรื่องนี้เพื่อสงวนหน้ากระดาษไว้สำหรับเรื่องอื่นที่แปลก ใหม่ หรือตีกำบรรพ์ อันจักเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการตามวัตถุประสงค์ของวารสารนี้

๒. ภาพหน้าปกวารสารฉบับเดือนกันยายน ๒๕๑๑ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เฉพาะภาพสุดท้ายนั้น ผิดอย่างแรง จนไม่มีทางจะยกยให้ได้ เพราะวารสารนี้ชื่อว่าวารสารข้าราชการ และเป็นเรื่องง่าย ๆ ไม่น่าจะผิดพลาด ภาพที่ผิด คือ ช่องหย่อนบัตรลงคะแนนเลือกตั้งนั้น ไม่เคยมีผู้ใดในประเทศไทยเจาะไว้ที่ด้านข้างของหีบบัตร เขาเจาะไว้ด้านบนหรือหลังของหีบบัตรทั้งนั้น อีกประการหนึ่ง การหย่อนบัตรเลือกตั้งลงในหีบบัตรเป็นหน้าที่ของกรรมการที่จะรับบัตรจากผู้มาใช้สิทธิหย่อนลงไป ในหีบบัตร ตามระเบียบจะไม่อนุญาตให้ผู้มาใช้สิทธิหย่อนบัตรลงในหีบด้วยตนเองเลย

เรียนมาด้วยความรักแลนับถือ

ชก. ๑๖๐๑

ตอบสมาชิก ชก. ๑๖๐๑

ขอบคุณที่กรุณาให้ความคิดเห็น วารสารข้าราชการจะได้ปรับปรุงต่อไป สำหรับภาพหน้าปกวารสารฉบับเดือนกันยายน ๒๕๑๑ บรรณาธิการตั้งใจให้เป็นภาพกีดคำนึง จึงคงไม่เหมือนสิ่งปฏิบัติจริง ๆ ก็ได้

บ.ก.